

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/1813. számú

törvényjavaslat

**egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, fogyatékosügyei és foglalkoztatási
tárgyú törvények módosításáról**

Előadó:

dr. Réthelyi Miklós
nemzeti erőforrás miniszter

dr. Matolcsy György
nemzetgazdasági miniszter

Budapest, 2010. november

2010. évi ... törvény
egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, fogyatékosügyei és foglalkoztatási
tárgyú törvények módosításáról

1. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosítása

1. §

(1) A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 4. § (1) bekezdés *a*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„*a*) *jövedelem*: – az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b)–(1c) bekezdésekben foglaltakra – az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett

aa) a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett – vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és

ab) azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;”

(2) Az Szt. 4. § (1) bekezdés *mb*) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában fenntartó:)

„*mb*) a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ltv.) szerinti, magyarországi székhelyű egyház, az egyházaknak az Ltv. 14. §-a szerinti magyarországi székhelyű szövetsége, illetve az Ltv. 13. §-ának (2)–(3) bekezdése szerinti magyarországi székhelyű egyházi jogi személy, amennyiben az egyház a Kormánnyal a szociális feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött, ideértve a Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentszék között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdéssel 1997. június 20-án, Vatikánvárosban aláírt Megállapodás alapján a Magyar Katolikus Egyházat is (a továbbiakban együtt: egyházi fenntartó); nem minősül egyházi fenntartónak az a jogi személy, amely más típusú szervezetként jogalanyisággal rendelkezik, így különösen a társadalmi szervezet, annak alapszabályban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, az alapítvány, annak alapító okiratban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, a gazdasági társaság és a közhasznú társaság,”

(3) Az Szt. 4. §-a a következő (1a)–(1c) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az (1) bekezdés *a*) pontjában foglaltaktól eltérően e törvény alkalmazásában nem minősül jövedelemnek

1. a temetési segély, az alkalmanként adott átmeneti segély, a lakásfenntartási támogatás, az adósságcsökkentési támogatás,
2. a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, a Gyvt. 20/A. §-a szerinti pénzbeli támogatás, a Gyvt. 20/B. §-ának (4)–(5) bekezdése szerinti pótlék, a nevelőszülők számára fizetett nevelési díj és külön ellátmány,
3. az anyasági támogatás,
4. a tizenharmadik havi nyugdíj és a szépkorúak jubileumi juttatása,
5. a személyes gondoskodásért fizetendő személyi térítési díj megállapítása kivételével a súlyos mozgáskorlátozott személyek pénzbeli közlekedési kedvezményei, a vakok személyi járadéka és a fogyatékosági támogatás,
6. a fogadó szervezet által az önkéntesnek külön törvény alapján biztosított juttatás,
7. az alkalmi munkavállalói könyvvel történő munkavégzésnek, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény alapján történő munkavégzésnek, valamint a természetes személyek között az adórendszeren kívüli keresettel járó foglalkoztatásra vonatkozó rendelkezések alapján háztartási munkára létesített munkavégzésre irányuló jogviszony keretében történő munkavégzésnek (a továbbiakban: háztartási munka) a havi ellenértéke,
8. a házi segítségnyújtás keretében társadalmi gondozásért kapott tiszteletdíj,
9. az energiafelhasználáshoz nyújtott támogatás.

(1b) Az (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában elismert költségnek minősül a személyi jövedelemadóról szóló törvényben elismert költség, valamint a fizetett tartásdíj. Ha a magánszemély az egyszerűsített vállalkozói adó vagy egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás alapjául szolgáló bevételt szerez, a bevétel csökkenthető a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint elismert költségnek minősülő igazolt kiadásokkal, ennek hiányában a bevétel 40%-ával. Ha a mezőgazdasági őstermelő adóévi őstermelésből származó bevétele nem több a kistermelés értékhataránál (illetve ha részére támogatást folyósítottak, annak a folyósított támogatással növelt összegénél), akkor a bevétel csökkenthető az igazolt költségekkel, továbbá a bevétel 40%-ának megfelelő összeggel, vagy a bevétel 85%-ának, illetőleg állattenyésztés esetén 94%-ának megfelelő összeggel.

(1c) Az (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában befizetési kötelezettségnek minősül a személyi jövedelemadó, az egyszerűsített vállalkozási adó, a magánszemélyt terhelő egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás, egészségbiztosítási hozzájárulás és járulék, egészségügyi szolgáltatási járulék, nyugdíjjárulék, nyugdíjbiztosítási járulék, magán-nyugdíjpénztári tagdíj és munkavállalói járulék.”

2. §

Az Szt. 10. § (4) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A jövedelemszámításnál figyelmen kívül kell hagyni)

„c) a közfoglalkoztatásból származó havi jövedelemnek az öregségi nyugdíj legkisebb összegét meghaladó részét.”

3. §

Az Szt. 17. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdés szerinti megtérítést az elrendelése napján érvényes jegybanki alapkamattal megemelt összegben kell visszafizetni. Kamat csak a szociális ellátás jogosulatlan és rosszhiszemű igénybevétele és az erről való tudomásszerzés közötti időtartamra számítható fel.”

4. §

Az Szt. 20. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. § (1) A szolgáltató, intézmény vezetője a szolgáltatásra vonatkozó igényt – az (5) bekezdésben foglalt szolgáltatások kivételével – érkezésének napján nyilvántartásba veszi. A nyilvántartás vezetésének célja az e törvényben meghatározott jogok érvényesülésének elősegítése.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás az alábbi adatokat tartalmazza:

- a) a kérelmező természetes személyazonosító adatai,
- b) a kérelmező telefonszáma, lakó- és tartózkodási helye, értesítési címe,
- c) a kérelmező állampolgársága, bevándorolt, letelepedett vagy menekült, hontalan jogállása, a szabad mozgás és tartózkodás jogára vonatkozó adat,
- d) a kérelmező cselekvőképességére vonatkozó adat,
- e) a kérelmező törvényes képviselője, továbbá a kérelmező megnevezett hozzátartozója természetes személyazonosító adatai, telefonszáma, lakó- és tartózkodási helye vagy értesítési címe,
- f) a kérelem előterjesztésének vagy a beutaló határozat megküldésének időpontja,
- g) soron kívüli ellátásra vonatkozó igény és
- h) az egyszerűsített előgondozás vagy az előgondozás szakaszai lefolytatásának időpontja.

(3) Ha a területi ellátási kötelezettséggel rendelkező szolgáltató, intézmény vezetője kapacitás, illetve férőhely hiányában a szolgáltatásra vonatkozó igényt nem teljesíti, a nyilvántartott igények teljesítésének indokoltságát évente vizsgálni kell.

(4) A szolgáltató, intézmény vezetője a szolgáltatás megkezdésekor a (2) bekezdés szerinti nyilvántartásban rögzített adatokat kiegészíti az alábbi adatokkal:

- a) az ellátásban részesülő személy Társadalombiztosítási Azonosító Jele,
- b) az ellátás megkezdésének és megszüntetésének dátuma, az ellátás megszüntetésének módja, oka,
- c) a jogosultsági feltételekre és az azokban bekövetkezett változásokra vonatkozó adatok, különösen a szociális rászorultság fennállása, a rászorultságot megalapozó körülményekre vonatkozó adatok,
- d) bentlakásos ellátás esetén a soron kívüli elhelyezésre vonatkozó döntés, a férőhely elfoglalásának időpontja, közgyógyellátásban részesül-e.

(5) Nem kell vezetni

- a) a (2) és (4) bekezdés szerinti adattartalmú nyilvántartást családsegítés esetében, amennyiben a külön jogszabályban meghatározott szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel lezárható, továbbá falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, népkonyha, szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása, utcai szociális munka esetén,

b) családsegítés esetén a (2) bekezdés g) pontja szerinti adatokat,
c) étkeztetés, családsegítés, idősek nappali ellátása, szenvedélybetegek nappali ellátása, pszichiátriai betegek nappali ellátása esetén a (2) bekezdés h) pontja szerinti adatokat.

(6) Nappali melegedő, éjjeli menedékhely esetén kizárólag a (2) bekezdés a) pontja és a (4) bekezdés a) pontja szerinti adatokat kell nyilvántartásba venni.

(7) Nappali melegedő, éjjeli menedékhely és családsegítés esetén amennyiben az ellátásban részesülő személy Társadalombiztosítási Azonosító Jellel nem rendelkezik, ennek tényét kell a nyilvántartásban rögzíteni.

(8) A (2) és (4) bekezdés szerinti adattartalmú nyilvántartás a változások nyomon követhetőségét biztosító elektronikus úton is vezethető.

(9) A (2) bekezdés szerinti adattartalmú nyilvántartásból törölni kell az adatokat, ha az ellátásra vonatkozó igény a teljesítését megelőzően megszűnik.”

5. §

(1) Az Szt. 25. § (3) bekezdés a) pont ab) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Szociális rászorultság esetén a jogosult számára a települési önkormányzat jegyzője az e törvényben meghatározott feltételek szerint)

„ab) bérpótló juttatást,”

[állapít meg (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).]

(2) Az Szt. 25. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A jogosultságot megállapító szerv

a) az időskorúak járadékára, a rendszeres szociális segélyre és az ápolási díjra (a továbbiakban együtt: havi rendszeres szociális ellátás) való jogosultság feltételeinek fennállását kétfévente,

b) a bérpótló juttatásra való jogosultság feltételeinek fennállását évente

legalább egyszer felülvizsgálja, és ha a felülvizsgálat során megállapítást nyer, hogy a feltételek továbbra is fennállnak, az ellátást a felülvizsgálatnak megfelelő összegben tovább folyósítja.”

6. §

Az Szt. 33–37/H. §-ai helyébe a következő rendelkezés lép:

„33. § (1) Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A jegyző aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, illetve legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)–c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy
d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
e) akinek esetében az álláskeresői támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Flt. alapján álláskeresői támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy
f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
g) akinek esetében az ápolási díj, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel legalább három hónapig együttműködött,

feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet – ide nem értve a közfoglalkoztatást, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett, valamint a háztartási munkát – nem folytat.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs. Az aktív korúak ellátása tekintetében fogyasztási egység a családtagoknak a családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol

a) az első nagykorú családtag arányszáma 1,0, azzal, hogy a gyermekét egyedülállóként nevelő szülő arányszáma 0,2-vel növekszik,
b) a házas- vagy élettárs arányszáma 0,9,
c) az első és második gyermek arányszáma gyermekenként 0,8,
d) minden további gyermek arányszáma gyermekenként 0,7,
e) a fogyatékos gyermek arányszáma 1,0, azzal, hogy a fogyatékos gyermeket a c) és d) pont alkalmazásánál figyelmen kívül kell hagyni, továbbá ahol
f) az a) és b) pontok szerinti arányszám 0,2-vel növekszik, ha a személy fogyatékosági támogatásban részesül.

(3) Az (1) bekezdés f) és g) pontja szerinti előzetes együttműködés időtartamának számításánál az aktív korúak ellátásának megállapítására irányuló kérelmet benyújtó személy által ezen időtartam alatt folytatott keresőtevékenység időtartamát is figyelembe kell venni.

(4) Az aktív korúak ellátására való jogosultság

a) az (1) bekezdés d) pontjában foglalt esetben az Flt. alapján folyósított álláskeresői támogatás időtartamának kimerítésétől,
b) az (1) bekezdés e) pontjában foglalt esetben a keresőtevékenység megszűnésétől,
c) az (1) bekezdés g) pontja szerinti rendszeres pénzellátás folyósításának megszűnésétől

számított tizenkettő hónapon belül benyújtott kérelem alapján állapítható meg.

(5) Aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg – a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak egy személy jogosult.

(6) Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a bérpótló juttatás, míg a másik személy a rendszeres szociális segély feltételeinek felel meg.

34. § (1) Nem állapítható meg az aktív korúak ellátására való jogosultság annak a személynek, aki

- a) előzetes letartóztatásban van, elzárás büntetését, illetve szabadságvesztés büntetését tölti,
- b) a 3. § (3) bekezdése alá tartozik, és – a határ menti ingázó munkavállalókat kivéve – tartózkodási joga megszűnt vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott,
- c) gyermekgondozási segélyben, illetve gyermeknevelési támogatásban részesül,
- d) gyermekgondozási segélyre jogosult, a gyermek egyéves korának betöltéséig,
- e) az Flt. szerint az álláskeresési támogatás megállapításához szükséges munkaviszonnyal rendelkezik,
- f) katonai szolgálatot teljesít,
- g) közoktatási, illetőleg felsőoktatási intézményben nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat, vagy
- h) az Flt. szerint képzési támogatásként keresetpótló juttatásban részesül.

(2) Meg kell szüntetni az aktív korúak ellátására való jogosultságát annak a személynek,

a) akire vonatkozóan az (1) bekezdés a)–g) pontja szerinti körülmények valamelyike bekövetkezett,

b) aki az aktív korúak ellátására való jogosultság feltételeinek vagy az annak keretében megállapított pénzbeli ellátás összegének felülvizsgálatára irányuló, a 25. § (4)–(6) bekezdése szerinti eljárást akadályozza,

c) aki keresőtevékenységet folytat, kivéve, ha a keresőtevékenység alapjául szolgáló jogviszonyt 90 napot meg nem haladó időtartamra létesítette, továbbá ide nem értve a közfoglalkoztatást, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett, valamint a háztartási munkát,

d) akire vonatkozóan az aktív korúak ellátására való jogosultság fennállása alatt a munkaügyi hatóság a jogellenes munkavégzés tényét két éven belül ismételten jogerősen megállapította, vagy

e) akinek a 36. § (2) bekezdése alapján a bérpótló juttatásra, vagy a 37/B. § (2) bekezdése alapján a rendszeres szociális segélyre való jogosultságát meg kell szüntetni.

(3) Az aktív korú személy részére az aktív korúak ellátására való jogosultság a megszüntetéstől számított harminchat hónapon belül – ide nem értve az (1) bekezdés b), d) és e) pontja szerinti megszüntetési eseteket – az előzetes együttműködési kötelezettség teljesítése nélkül ismételten megállapítható, amennyiben a jogosultsági feltételek egyébként fennállnak.

(4) A jegyző a jogellenesen munkát végző aktív korúak ellátására jogosult személy ellátásának folyósítását – a munkaügyi hatóságnak a jogsértés tényét első ízben megállapító jogerős és végrehajtható határozata alapján, a határozat jogerőre emelkedéséről szóló értesítés megérkezését követő hónap első napjától – egy hónap időtartamra felfüggeszti.

35. § (1) Az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították – a 37. §-ban foglaltak szerinti kivétellel – bérpótló juttatásra jogosult.

(2) A települési önkormányzat rendeletében a bérpótló juttatásra való jogosultság egyéb feltételeként előírhatja, hogy a kérelem benyújtója, illetve az ellátás jogosultja a lakókörnyezete rendezettségének biztosítására vonatkozó, a rendeletében megállapított feltételeket teljesítse. A

lakókörnyezet rendezettségének biztosítása körében a kérelmező vagy jogosult által életvitelszerűen lakott lakás vagy ház és annak udvara, kertje, a kerítéssel kívül határos terület, járda tisztán tartása, az ingatlan állagának és rendeltetésszerű használhatóságának, valamint higiénikus állapotának biztosítására irányuló kötelezettség írható elő. A rendeletben megállapított feltételek teljesítésére a kérelmezőt, illetve a jogosultat megfelelő, de legalább öt napos határidő tűzésével a jegyzőnek – az elvégzendő tevékenységek konkrét megjelölésével – fel kell szólítania.

(3) A bérpótló juttatásra jogosult személy az állami foglalkoztatási szervnél kéri az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét, valamint köteles az állami foglalkoztatási szervvel együttműködni.

(4) A bérpótló juttatás havi összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege.

(5) Közfoglalkoztatásban részt vevő személy esetében a bérpótló juttatásnak a 25. § (4)–(6) bekezdése szerinti felülvizsgálatát a közfoglalkoztatás megszűnését követően kell lefolytatni.

36. § (1) Ha a jogosult

a) 90 napnál nem hosszabb időtartamra létesített jogviszony alapján keresőtevékenységet végez, a jogviszony fennállásának időtartama alatt,

b) közfoglalkoztatásban vesz részt, a közfoglalkoztatásban való részvétel időtartama alatt, vagy

c) olyan képzésben vesz részt, amelynek keretében képzési támogatásként keresetpótló juttatásban részesül, a keresetpótló juttatás folyósításának időtartama alatt

a bérpótló juttatás folyósítása szünetel.

(2) A 34. § (2) bekezdésében foglaltakon túl meg kell szüntetni az aktív korúak ellátására való jogosultságát annak a bérpótló juttatásra jogosult személynek

a) aki az állami foglalkoztatási szervvel való együttműködés keretében számára felajánlott munkalehetőséget nem fogadja el, vagy közfoglalkoztatásra irányuló jogviszonyát jogellenesen megszünteti, továbbá akinek a közfoglalkoztatásra irányuló jogviszonyát a munkáltató rendkívüli felmondással szüntette meg;

b) akit az állami foglalkoztatási szerv – neki felróható okból – törölt az álláskereső nyilvántartásából;

c) aki az állami foglalkoztatási szervnél az aktív korúak ellátásának megállapításáról szóló határozatban foglalt határidőig nem kérelmezi az álláskeresőként történő nyilvántartásba vételét;

d) aki a 35. § (2) bekezdés szerinti feltételeknek – a felszólítás ellenére – nem tesz eleget; vagy

e) aki a bérpótló juttatásra való jogosultságának a 25. § (4) bekezdés b) pontja szerinti éves felülvizsgálata során nem igazolja, hogy a felülvizsgálat időpontját megelőző egy évben, a bérpótló juttatásra való jogosultságának fennállása alatt legalább 30 nap időtartamban

ea) közfoglalkoztatásban vett részt, vagy

eb) keresőtevékenységet – ide értve az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett, valamint a háztartási munkát – folytatott, vagy

ec) munkaerőpiaci programban vett részt, vagy

ed) az Flt. szerinti, és legalább hat hónap időtartamra meghirdetett képzésben vett részt, vagy az ilyen képzésben való részvétele folyamatban van.

(3) A (2) bekezdés e) pontjában meghatározott 30 napos időtartam számításakor az eb)–ed) alpontok szerinti tevékenységeknek a felülvizsgálat időpontját megelőző évben teljesített

időtartamát össze kell számítani. Amennyiben a jogosult az *e)* pont szerinti feltételt így sem tudja teljesíteni, a 30 nap számításánál a közérdekű önkéntes tevékenységének időtartamát is figyelembe kell venni.

37. § (1) Az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

a) egészségkárosodott személynek minősül, vagy

b) az 55. életévét betöltötte, vagy

c) 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, terhességi-gyermekágyi segélyben – és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.] nem tudják biztosítani, vagy

d) a települési önkormányzat rendeletében az aktív korúak ellátására jogosult személyek családi körülményeire, egészségi vagy mentális állapotára tekintettel meghatározott egyéb feltételeknek megfelel,

rendszeres szociális segélyre jogosult.

(2) Amennyiben az (1) bekezdés szerinti valamely feltétel az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítását követően következik be, a jogosult részére a rendszeres szociális segélyt a feltétel bekövetkezésének időpontját követő hónap első napjától kell megállapítani.

(3) Ha az (1) bekezdés *a)*, *c)*, illetve *d)* pontja szerinti valamely feltétel megszűnik, a feltétel megszűnését követő hónap első napjától a 35. § (1) bekezdése szerinti ellátást kell megállapítani és a 35. § (3) bekezdése szerinti, valamint – ha a települési önkormányzat erről a 35. § (2) bekezdése alapján rendelkezett – a lakókörnyezet rendezettségének biztosítására vonatkozó kötelezettséget kell előírni. A feltétel megszűnésének hónapjára – amennyiben az aktív korúak ellátására való jogosultság továbbra is fennáll – rendszeres szociális segély jár.

(4) A rendszeres szociális segély havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított személyi alapbér mindenkor kötelező legkisebb összegének személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegét. A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összege 90%-ának szorzatával.

(5) Ha a rendszeres szociális segély összege a (4) bekezdésben foglalt számítás szerint a havi ezer forintot nem éri el, a jogosult részére ezer forint összegű ellátást kell megállapítani.

37/A. § (1) A 37. § (1) bekezdésének *b)–d)* pontja szerinti esetekben a rendszeres szociális segély akkor állapítható meg és akkor folyósítható, ha az aktív korúak ellátására jogosult személy nyilatkozatában az *e* § szerinti együttműködési kötelezettséget vállal a települési önkormányzat által erre kijelölt szervvel (a továbbiakban: együttműködésre kijelölt szerv). Az együttműködés keretében a jogosult

a) az együttműködésre kijelölt szervnél kérelmezi a nyilvántartásba vételét,

b) a beilleszkedését segítő programban való részvételtől írásban megállapodik az együttműködésre kijelölt szervvel, és

c) teljesíti a beilleszkedését segítő programban foglaltakat.

(2) A beilleszkedést segítő program az önkormányzattal együttműködő személy szociális helyzetéhez és mentális állapotához igazodva kiterjedhet

a) az együttműködésre kijelölt szervvel való kapcsolattartásra,

b) az együttműködő személy számára előírt, az egyéni képességeket fejlesztő vagy az életmódot formáló foglalkozáson, tanácsadáson, illetőleg a munkavégzésre történő felkészülést segítő programban való részvételre,

c) a felajánlott és az iskolai végzettségének megfelelő oktatásban, képzésben történő részvételre, különösen az általános iskolai végzettség és az első szakképesítés megszerzésére.

(3) A települési önkormányzat rendeletben szabályozza az (1) és (2) bekezdés szerinti együttműködés eljárási szabályait, továbbá a beilleszkedést segítő programok típusait és az együttműködés megszégésének eseteit.

(4) Az (1) és (2) bekezdés szerinti együttműködés intézményi feltételeiről a települési önkormányzat elsősorban a családsegítő szolgálat útján gondoskodik.

37/B. § (1) Ha a jogosult

a) 90 napnál nem hosszabb időtartamra létesített jogviszony alapján keresőtevékenységet végez, a jogviszony fennállásának időtartama alatt, vagy

b) olyan képzésben vesz részt, amelynek keretében képzési támogatásként keresetpótló juttatásban részesül, a keresetpótló juttatás folyósításának időtartama alatt

a rendszeres szociális segély folyósítása szünetel.

(2) A 34. § (2) bekezdésében foglaltakon túl meg kell szüntetni az aktív korúak ellátására való jogosultságát annak a rendszeres szociális segélyre jogosult személynek, aki a rendszeres szociális segély folyósításának időtartama alatt az együttműködésre kijelölt szervvel fennálló együttműködési kötelezettségét neki felróhatóan két éven belül ismételtelen megszegi.

37/C. § (1) A hajléktalan személy részére megállapított aktív korúak ellátására való jogosultságról rendelkező határozatot közölni kell a főjegyzővel.

(2) A főjegyző az aktív korúak ellátására jogosult hajléktalanokról a 18. §-ban szabályozott nyilvántartást vezeti és gondoskodik a bérpótló juttatásnak vagy a rendszeres szociális segélynek a hajléktalan személy által meghatározott, határozatban foglalt címre történő folyósításáról.

(3) Ha a hajléktalan személy a (2) bekezdés szerint folyósított ellátást három hónapos időtartamon keresztül nem veszi át, a főjegyző szünetelteti a folyósítást és az erről szóló végzését az ellátást megállapító jegyzővel közli, aki dönt az ellátás fenntartásáról, illetve megszüntetéséről.

(4) Ha ugyanazon hajléktalan személy részére két vagy több jegyző döntése szerint egyidejűleg kellene a (2) bekezdés szerinti ellátást folyósítani, csak az utóbb megállapított ellátás folyósítható. Ilyen esetben a főjegyző közli az ellátásra való jogosultságot korábban megállapító jegyzővel az általa megállapított ellátás folyósításának megszüntetéséről szóló határozatát.

(5) A fővárosban az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítása a hajléktalan személyek vonatkozásában a főjegyző feladata.

(6) A bérpótló juttatásra jogosult hajléktalan személy együttműködési kötelezettsége az ellátást megállapító jegyző székhelye szerint illetékes állami foglalkoztatási szervvel áll fenn.

(7) A rendszeres szociális segélyre jogosult hajléktalan személy együttműködési kötelezettsége azzal a települési önkormányzat által együttműködésre kijelölt szervvel áll fenn, amely jegyzőjének határozata alapján a főjegyző a rendszeres szociális segélyt folyósítja.

(8) Amennyiben az aktív korúak ellátására való jogosultságot a főjegyző állapította meg, a (6)–(7) bekezdésben foglaltaktól eltérően

a) a bérpótló juttatásra jogosult hajléktalan személy együttműködési kötelezettsége az általa megjelölt tartózkodási helye szerint illetékes állami foglalkoztatási szervvel áll fenn,

b) a rendszeres szociális segélyre jogosult hajléktalan személy együttműködési kötelezettsége a fővárosi önkormányzat által kijelölt szervvel áll fenn.

(9) A főjegyző által az (1)–(4) bekezdés szerint folyósított bérpótló juttatás vagy rendszeres szociális segély, valamint a közfoglalkoztatás szervezéséhez a külön törvényben foglaltak szerint nyújtott támogatás összegét a helyi önkormányzatokért felelős miniszter megtéríti a fővárosi önkormányzat részére.”

7. §

(1) Az Szt. 38. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A lakásfenntartási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.”

(2) Az Szt. 38. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Normatív lakásfenntartási támogatásra jogosult az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át, és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona. Az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem megegyezik a háztartás összjövedelmének és a fogyasztási egységek összegének hányadosával.”

(3) Az Szt. 38. §-a a következő (2a)–(2c) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A lakásfenntartási támogatás tekintetében fogyasztási egység a háztartás tagjainak a háztartáson belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol

a) a háztartás első nagykorú tagjának arányszáma 1,0,

b) a háztartás második nagykorú tagjának arányszáma 0,9,

c) a háztartás minden további nagykorú tagjának arányszáma 0,8,

d) a háztartás első és második kiskorú tagjának arányszáma személyenként 0,8,

e) a háztartás minden további kiskorú tagjának arányszáma tagonként 0,7.

(2b) Ha a háztartás

a) (2a) bekezdés a)–c) pontja szerinti tagja magasabb összegű családi pótlékban vagy fogyatékosági támogatásban részesül, vagy

b) (2a) bekezdés d) vagy e) pontja szerinti tagjára tekintettel magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak,

a rá tekintettel figyelembe vett arányszám 0,2-del növekszik.

(2c) Ha a háztartásban gyermekét egyedülállóként nevelő szülő – ideértve a gyámot, a nevelőszülőt és a hivatásos nevelőszülőt – él, a rá tekintettel figyelembe vett arányszám 0,2-del növekszik.”

(4) Az Szt. 38. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A normatív lakásfenntartási támogatás esetében a lakásfenntartás elismert havi költsége az elismert lakásnagyság és az egy négyzetméterre jutó elismert költség szorzata. Az egy négyzetméterre jutó elismert havi költség összegét – az energiaárak várható alakulására figyelemmel – az éves központi költségvetésről szóló törvény határozza meg.”

(5) Az Szt. 38. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A normatív lakásfenntartási támogatás egy hónapra jutó összege

a) a lakásfenntartás elismert havi költségének 30%-a, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50%-át,

b) a lakásfenntartás elismert havi költségének és a támogatás mértékének (a továbbiakban: TM) szorzata, ha a jogosult háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem az a) pont szerinti mértéket meghaladja,

de nem lehet kevesebb, mint 2500 forint, azzal, hogy a támogatás összegét 100 forintra kerekítve kell meghatározni.”

(6) Az Szt. 38. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) A települési önkormányzat rendeletében határozza meg a helyi lakásfenntartási támogatás jogosultsági feltételeit, eljárási szabályait és a támogatás összegét. A helyi lakásfenntartási támogatást a települési önkormányzat a normatív, illetve az (5) bekezdésben meghatározott lakásfenntartási támogatás kiegészítéseként vagy önálló ellátásként nyújtja. Az önálló ellátásként nyújtott helyi lakásfenntartási támogatás esetében

a) a lakásfenntartási támogatásra való jogosultságnak a háztartásban az egy fogyasztási egységre számított havi jövedelmi határát úgy kell szabályozni, hogy az önkormányzat rendelete az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-ánál alacsonyabb jövedelmet jogosultsági feltételként nem írhat elő;

b) a támogatás összegét úgy kell szabályozni, hogy annak az egy hónapra jutó, 100 forintra kerekített összege nem lehet kevesebb 2500 forintnál;

c) az igénylés menetét úgy kell szabályozni, hogy a kérelem évente legalább két alkalommal benyújtható legyen;

d) a lakásfenntartási támogatás megállapításánál figyelembe vett költséget úgy kell szabályozni, hogy az önkormányzat

da) az egy négyzetméterre jutó helyben elismert havi költség összegét határozza meg a (10) bekezdésben szereplő – a településen jellemző – költségek figyelembevételével, vagy

db) tételesen határozza meg a költség típusait, melynek során legalább a (10) bekezdésben szereplő költségeket figyelembe kell venni.”

8. §

Az Szt. 44. § (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az ápolási díj havi összege az éves központi költségvetési törvényben meghatározott alapösszeg

- a) 100%-a a 41. § (1) bekezdésében,
- b) 130%-a a 43/A. § (1) bekezdésében, és
- c) 80%-a a 43/B. § (1) bekezdésében

foglalt esetben.”

9. §

Az Szt. 58. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„58. § A szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter – a jogszabályokban meghatározott szakmai, módszertani feladatok ellátására – módszertani intézményeket jelöl ki, és e feladatok ellátására a módszertani intézménynek miniszteri rendeletben meghatározottak szerint egyedi támogatást nyújt.”

10. §

Az Szt. 58/B. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az Egyházi Fenntartók Tanácsa a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter véleményező, javaslattevő, tanácsadó szerveként működik.”

11. §

Az Szt. 59/A. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az intézményvezető a szociális rászorultság fennállását a szolgáltatás igénybevételét megelőzően megvizsgálja, valamint – amennyiben a szociális rászorultság alapjául szolgáló körülmény határozott ideig áll fenn – az igénybevétel során a határozott idő leteltét követően felülvizsgálja. A szociális rászorultság fennállását nem kell felülvizsgálni a 65. § (4) bekezdés a) pontja szerinti személy esetén.”

12. §

Az Szt. 60. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A tanyagondnoki szolgáltatás legalább hetven és legfeljebb négyszáz lakosságszámú – külön jogszabályban meghatározott – külterületi vagy egyéb belterületi lakott helyen működtethető. Amennyiben a helyi sajátosságok alapján a tanyagondnoki szolgáltatás több tanyagondnok közreműködésével valósítható meg, a tanyagondnokok által ellátandó körzetek határait – figyelemmel a lakosságszám korlátra – a fenntartó települési önkormányzat rendeletében határozza

meg azzal, hogy új tanyagondnoki szolgáltatás négyszáz lakos fölött szervezhető meg. Amennyiben a tanyagondnoki szolgáltatás létesítését követően a külterületi vagy egyéb belterületi lakott hely lakosság száma tíz százalékot meg nem haladó mértékben emelkedik négyszáz lakos fölé, a szolgáltatás tovább működtethető.”

13. §

Az Szt. 92. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról

a) a helyi önkormányzat,

b) ha a fenntartó önkormányzati társulás vagy többcélú kistérségi társulás, akkor a társulási megállapodásban erre kijelölt települési önkormányzat a társulási megállapodásban meghatározottak szerint

rendeletet alkot.”

14. §

Az Szt. 92/I. § helyébe a következő rendelkezés lép:

„92/I. § A szociális alap- és szakvizsga szabályait és a szakvizsgára kötelezettek körét miniszteri rendelet határozza meg.”

15. §

Az Szt. IV. Fejezete a következő VIII. címmel és 92/L–92/M. §-sal egészül ki:

„VIII. cím

Szociális igazgatási bírság

92/L. § (1) A működést engedélyező szerv szociális igazgatási bírságot (a továbbiakban: bírság) szabhat ki

a) szociális szolgáltatást működési engedély nélkül nyújtó, illetve ilyen szolgáltatást működtető vagy szervező személlyel, szervezettel és az ilyen szervezet nevében – különösen a szolgáltatás iránt érdeklődőknél, illetve az igénybe vevőknél – eljáró személlyel szemben,

b) a fenntartóval, a jogsértés során a fenntartó nevében eljáró személlyel, illetve a szociális szolgáltató, intézmény vezetőjével szemben, ha a fenntartó, illetve a szociális szolgáltató, intézmény az ellátottak e törvényben biztosított valamely jogát megsérti, így különösen, ha az ellátottak, törvényes képviselőik, illetve az ellátotti érdekképviselői szervek felé fennálló tájékoztatási, bejelentési kötelezettséget megszegik, az ellátottat vagy az ellátotti érdekképviselői szervet akadályozzák jogai gyakorlásában, illetve abban, hogy a működést engedélyező szervhez, más hatósághoz vagy az ellátottjogi képviselőhöz forduljon, vagy a szociális szolgáltató, intézmény vezetője, illetve a fenntartó panaszt határidőben nem vizsgálja ki,

c) a fenntartóval és a fenntartó nevében eljárni jogosult személlyel szemben, ha a fenntartó a jogszabályban előírt határidőben nem kéri a működési engedély módosítását vagy visszavonását,

d) ha jogszabály kivételt nem tesz, a fenntartóval és a fenntartó nevében eljárni jogosult személlyel szemben, ha a fenntartó a működést engedélyező szerv felé fennálló, jogszabályban meghatározott bejelentési kötelezettségét határidőben nem teljesíti,

e) a szociális szolgáltató, intézmény vezetőjével vagy – ha a feltételeket a fenntartó nem biztosítja – a fenntartóval szemben, ha a szociális szolgáltató, intézmény nem nyújtja azokat a szolgáltatásokat, amelyeket az engedélyezett szociális szolgáltatásra vonatkozó jogszabályok alapján nyújtania kell,

f) az állami fenntartású szociális szolgáltató, intézmény vezetőjével szemben, ha a 94/C. § vagy a 2011. január 1-jét megelőzően hatályos 94/B. § szerinti megállapodás, annak módosítása vagy a szociális szolgáltató, intézmény vezetője által történő megszüntetése jogszabályba ütközik,

g) az egyházi és nem állami fenntartóval, valamint a 94/C. §, illetve a 2011. január 1-jét megelőzően hatályos 94/D. § szerinti megállapodás megkötése, módosítása, illetve megszüntetése során az egyházi, nem állami fenntartó nevében eljáró személlyel szemben, ha a megállapodás, annak módosítása vagy a fenntartó által történő megszüntetése jogszabályba ütközik,

h) a fenntartóval szemben, ha – térítésmentes szociális szolgáltatások kivételével – intézményi térítési díjat nem állapít meg,

i) a szociális szolgáltató, intézmény vezetőjével vagy – ha a személyi térítési díjat, illetve a költséget a fenntartó állapította meg – a fenntartóval szemben, ha a személyi térítési díj, illetve a költség megállapítására vagy összegére vonatkozó szabályokat megszegik,

j) a fenntartóval, valamint állami fenntartású intézmény esetén a szociális szolgáltató, intézmény vezetőjével, egyházi vagy nem állami fenntartású intézmény esetén a 94/C. §, illetve a 2011. január 1-jét megelőzően hatályos 94/D. § szerinti megállapodás megkötése, módosítása, illetve megszüntetése során a fenntartó nevében eljáró személlyel szemben, ha az egyszeri hozzájárulás megállapítására, összegére, megfizetésére vagy visszafizetésére vonatkozó szabályokat megszegik,

k) a fenntartóval és a nevében vagyoni előnyt kérő személlyel szemben, valamint azzal a személlyel, szervezettel szemben, amelynek a vagyoni előnyt nyújtották, ha a 119/A. § szerinti tilalmat megsértik.

(2) A szociális foglalkoztatást engedélyező szerv bírságot szabhat ki

a) a foglalkoztatóval szemben, ha jogszabályban előírt határidőben nem kéri a foglalkoztatási engedély módosítását,

b) a foglalkoztatóval, a szociális intézmény vezetőjével szemben, ha a szociális foglalkoztatásra vonatkozó, jogszabályban előírt adatszolgáltatási kötelezettségének ismételtelen nem, vagy nem a meghatározott módon tesz eleget,

c) a foglalkoztatóval, a szociális intézmény vezetőjével szemben, ha a szociális foglalkoztatásra nem külön jogszabály szerinti szociális foglalkoztatási alkalmassági vizsgálat során kiállított szakvéleménynek megfelelően, vagy e szakvélemény hiányában kerül sor,

d) a fenntartóval, a szociális intézmény vezetőjével, a foglalkoztatóval szemben, ha a szociális intézményi ellátottakat – szociális foglalkoztatás keretében – a foglalkoztatási engedélyben nem szereplő tevékenységi körben foglalkoztatja,

e) a foglalkoztatóval, a szociális intézmény vezetőjével szemben, ha a szociális foglalkoztatás során megsérti a 99/D. § (2)–(5) bekezdésében, illetve a 99/E. § (2)–(4) bekezdésében foglaltakat.

(3) Az országos jelentési rendszert működtető szerv bírságot szabhat ki a fenntartóval szemben, ha az országos jelentési rendszerbe történő bejelentési kötelezettségét határidőben részben vagy egészben nem teljesíti, vagy valótlan adatot szolgáltat.

(4) Nem szabható ki bírság, ha a jogsértés elkövetésétől, illetve a jogsértő állapot megszűnésétől számított öt év eltelt, vagy a (3) bekezdés szerinti esetben a hibás vagy hiányos adatról – az adatszolgáltatással megegyező módon – a fenntartó vagy a szociális szolgáltató, intézmény értesítette az országos jelentési rendszert működtető szervet. Ha a jogsértő magatartás folyamatos, a határidő a magatartás abbahagyásakor kezdődik. Ha a jogsértő magatartás azzal valósul meg, hogy valamely helyzetet vagy állapotot nem szüntetnek meg, a határidő mindaddig nem kezdődik el, amíg ez a helyzet vagy állapot fennáll.

(5) A szociális szolgáltató, intézmény vezetőjére vonatkozó rendelkezéseket arra a személyre is alkalmazni kell, aki a szociális szolgáltató, intézmény vezetőjének jogszabályban meghatározott azon feladatát ellátja, amelyből származó jog gyakorlásával, illetve kötelesség megszegésével a jogsértést elkövették.

(6) Az (1)–(2) bekezdés alapján bírság több jogsértés esetén halmozottan, illetve – a jogsértés jellegétől és a felelősség mértékétől függően – több személlyel, szervezettel szemben is kiszabható. A (3) bekezdés alapján bírságot a mulasztással érintett szociális szolgáltatók, intézmények, telephellyel rendelkező szociális szolgáltató, intézmény esetén a mulasztással érintett ellátást nyújtó székhely és a mulasztással érintett telephelyek száma szerint halmozottan is kiszabható, további halmazatban történő megállapításnak nincs helye.

(7) Ha a bírsággal sújtott személy vagy szervezet a megállapított határidőn belül nem intézkedik a jogellenesség megszüntetése érdekében, a bírság ismételten kiszabható.

(8) A bírság más jogkövetkezményekkel egyidejűleg is alkalmazható.

92/M. § (1) A bírság legmagasabb összege

a) a 92/L. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben 500 000 forint,

b) a 92/L. § (3) bekezdése szerinti esetben 50 000 forint,

c) az a)–b) pontban nem említett esetben 200 000 forint.

(2) A bírság összegét az eset összes körülményeire, így különösen a jogsértés súlyára, a jogsértéssel okozott érdeksérelem nagyságára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására és – fenntartóra kiszabott bírság esetén – a bírság megfizetésének az ellátás színvonalára gyakorolt hatására tekintettel kell meghatározni.

(3) A jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírság köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani, amelyről az állami adóhatóság gondoskodik.

(4) A bírságból befolyt összeget a működést engedélyező szervek ellenőrzési feladatainak támogatására kell felhasználni.”

16. §

Az Szt. 93. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A kiskorúság miatt korlátozottan cselekvőképes 16 és 18 év közötti személynek a szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátással és nappali ellátással összefüggésben tett jognyilatkozatához nem szükséges a törvényes képviselő beleegyezése vagy utólagos jóváhagyása.”

17. §

Az Szt. 94. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi jogviszony keletkezését
a) a lakóhely szerint illetékes települési önkormányzat képviselő-testületének határozata,
b) a bíróság ideiglenes intézkedést tartalmazó végzése,
c) a bírói ítélet,
d) az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek esetében a gyámhivatal határozata (a továbbiakban a)–d) pont alattiak együtt: beutaló határozat),
e) a személyes gondoskodás iránti kérelemről dönteni jogosult személy intézkedése
alapozza meg.”

18. §

Az Szt. 94/A. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az intézményvezető a döntésről értesíti az ellátást igénylőt, illetve törvényes képviselőjét. Elutasítás esetén az értesítés írásban történik.”

19. §

Az Szt. 94/B. § helyébe a következő rendelkezés lép:

„94/B. § (1) Az állami fenntartású intézmény vezetője – a 20. § (2) bekezdése szerinti nyilvántartás alapján – az igények beérkezésének sorrendjében gondoskodik az ellátást igénylők elhelyezéséről.

(2) Ha az ellátást igénylő soron kívüli elhelyezését kezdeményezték, az intézményvezető dönt a soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény indokoltságáról, továbbá – több soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény esetén – az igények teljesítésének sorrendjéről.”

20. §

Az Szt. 94/C. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„94/C. § (1) Az ellátás igénybevételének megkezdése előtt

a) állami fenntartású intézmény (szolgáltató) esetén az intézményvezető (szolgáltató vezetője),

b) egyházi és nem állami fenntartású intézmény (szolgáltató) esetén a fenntartó vagy az általa megbízott személy

az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt.

(2) Nem kell az (1) bekezdés szerint megállapodást kötni

a) népkonyhán történő étkeztetés,

b) családsegítés,

- c) falu- és tanyagondnoki szolgáltatás,
- d) szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás,
- e) utcai szociális munka,
- f) hajléktalanok nappali melegedője,
- g) hajléktalanok éjjeli menedékhelye,
- h) ha az ellátás időtartama a 30 napot nem haladja meg, hajléktalanok átmeneti szállása

esetén.

(3) Az (1) bekezdés szerinti megállapodás tartalmazza

- a) az ellátás kezdetének időpontját,
- b) az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam megjelölését),
- c) az igénybevevő számára nyújtott szolgáltatások tartalmát,
- d) a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, amennyiben az ellátás térítési díj fizetési kötelezettséggel jár,
- e) egyszeri hozzájárulás megfizetésének kötelezettsége esetén a hozzájárulás összegét, továbbá az annak beszámítására, teljes vagy részleges visszafizetésére vonatkozó szabályokat,
- f) az ellátás megszüntetésének módjait.”

21. §

Az Szt. 94/D. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„94/D. § Ha az egyházi, illetve nem állami fenntartó a helyi önkormányzattal, társulással vagy állami szervvel ellátási szerződést kötött, és az ellátási szerződés hatálya alá tartozó esetben a szociális szolgáltatásra irányuló kérelmet elutasítja, az ellátást igénylőt és törvényes képviselőjét írásban köteles értesíteni. Ebben az esetben az ellátást igénylő és törvényes képviselője a döntés ellen a közléstől számított nyolc napon belül az ellátási szerződést megkötő helyi önkormányzathoz, társuláshoz vagy állami szervhez fordulhat. A helyi önkormányzat, a társulás vagy állami szerv a kérelemről határozattal dönt.”

22. §

Az Szt. 94/E. § (3) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az ellátást igénybe vevőnek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez. Ennek teljesítése érdekében az intézmény vezetője évente tájékoztatót készít az intézmény gazdálkodásáról és azt az intézményben jól látható helyen kifüggeszti, illetve szükség esetén szóban ad tájékoztatást az ellátást igénybe vevő részére. A tájékoztató tartalmazza)

„b) a 115/A. § (1) bekezdése szerinti, térítésmentesen biztosított szolgáltatások kivételével az intézményi térítési díj havi összegét,”

23. §

Az Szt. 94/G. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„94/G. § (1) Az Eütv. 188. § *d*) pontjában meghatározott betegeket ellátó valamennyi bentlakásos intézményben az Eütv. szerinti veszélyeztető vagy közvetlen veszélyeztető magatartás tanúsítása esetén a pszichiátriai betegek jogaira vonatkozó rendelkezések figyelembevételével az Eütv. 192. §-át kell alkalmazni az e § szerinti eltérésekkel.

(2) Az Eütv. 192. §-a alkalmazása során az Eütv. szerinti kezelőorvos feladatait az intézmény orvosa látja el, valamint a korlátozó módszerek, eljárások (a továbbiakban együtt: korlátozó intézkedés) alkalmazását a külön jogszabályban meghatározott írásos formában kell dokumentálni. Az intézmény orvosának elérhetősége hiányában az intézményvezető által műszakonként kijelölt, a korlátozó intézkedés alkalmazására döntési joggal rendelkező ápoló jogosult az intézkedés elrendelésére, ebben az esetben az intézmény orvosát és az intézmény vezetőjét a korlátozó intézkedés alkalmazásáról haladéktalanul tájékoztatni kell.

(3) Az intézmény orvosa a korlátozó intézkedés alkalmazásáról tájékoztatja az intézmény vezetőjét. Az intézményvezető feladata az intézkedéshez szükséges feltételek, illetve szükség esetén a többi ellátott védelmének biztosítása. A korlátozásról az intézményvezető negyvennyolc órán belül köteles tájékoztatni a törvényes képviselőt és az ellátottjogi képviselőt.

(4) A korlátozó intézkedés alkalmazása ellen az ellátást igénybe vevő vagy törvényes képviselője panasszal élhet az intézmény fenntartójánál. A panasz kivizsgálásához és a döntéshez a fenntartó szakértőként pszichiáter szakorvost vesz igénybe.”

24. §

Az Szt. 94/L. § (2) bekezdése a következő *f*) és *g*) ponttal egészül ki:

(Közfeladatot ellátó személynek minősül az alábbi munkaköröket betöltő személy:)

„*f*) az intézményi ellátásban foglalkoztatott ápoló, intézményvezető ápoló, gondozó, szociális, mentálhigiénés munkatárs,
g) a falu- és a tanyagondnok.”

25. §

Az Szt. 113. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az (1)–(2) bekezdés rehabilitációs alkalmassági vizsgálatra vonatkozó rendelkezéseit nem kell alkalmazni a szenvedélybeteg, továbbá a hajléktalan személy esetén.”

26. §

(1) Az Szt. 115. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A kötelezett által fizetendő térítési díj összegét (a továbbiakban: személyi térítési díj) az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg, és arról az ellátást igénylőt az ellátás igénybevételét megelőzően írásban tájékoztatja. Az önkormányzati fenntartó a személyi térítési díjat határozattal is megállapíthatja. A személyi térítési díj nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét. Ha az intézményi térítési díj számítása nem eredményez pozitív számot, a személyi térítési díj összege nulla.”

(2) Az Szt. 115. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) A szolgáltatási önköltséget az előző év adatai alapján, a tárgyév április 1-jéig kell megállapítani. A szolgáltatási önköltség év közben egy alkalommal korrigálható, ha azt a tárgyidőszaki folyamatok indokolják. Ha a szolgáltatás az előző évben nem működött, az önköltség számításának alapjául a tárgyévre tervezett költségeket kell figyelembe venni.”

27. §

Az Szt. 115/A. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a § jelenlegi szövegének jelölése (1) bekezdésre módosul:

„(2) Az (1) bekezdés szerinti szolgáltatások esetén intézményi térítési díjat nem kell megállapítani.”

28. §

Az Szt. 116. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„(A szociális alapszolgáltatás személyi térítési díjának megállapításánál)

„c) kiskorú igénybe vevő esetén a családban egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet”

(kell figyelembe venni.)

29. §

Az Szt. 117. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„117. § (1) Az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének

a) 15%-át a nappali ellátást,

b) 30%-át a nappali ellátást és ott étkezést,

c) 60%-át az átmeneti elhelyezést

nyújtó intézmények esetén.

(2) Tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén az intézményi ellátásért fizetendő személyi térítési díj meghatározása során meg kell állapítani az ellátást igénylőre vonatkozó jövedelemhányadot. A jövedelemhányad nem haladhatja meg az ellátott havi jövedelmének

a) 50%-át a rehabilitációs célú lakóotthoni elhelyezést,

b) 80%-át az a) pont alá nem tartozó egyéb tartós elhelyezést

nyújtó intézmények esetén.

(3) Tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal megegyező összeg, ha a jövedelemhányad eléri vagy meghaladja az intézményi térítési díj összegét.

(4) Ha tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott jelentős pénzvagyonnal rendelkezik, a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal megegyező összeg azzal, hogy a jövedelemhányad és az intézményi térítési díj közötti különbözetet a jelentős pénzvagyomból kell fedezni.

(5) Ha tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén a jövedelemhányad nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott nem rendelkezik jelentős pénzvagyonnal, – rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon kivételével – a személyi térítési díj a jelentős ingatlanvagyon kilencvenhatod részének és a jövedelemhányadnak az összege, de legfeljebb az intézményi térítési díjjal megegyező összeg.

(6) E § alkalmazásában jelentős pénzvagyonnak az ellátott rendelkezésére álló fizetési számla pozitív egyenlege, betétszerződés vagy takarékbetét-szerződés alapján fennálló követelése és készpénze összegének azon részét kell tekinteni, amely az intézményi térítési díj egy évi összegét a jogosult elhelyezésekor vagy a térítési díj felülvizsgálatakor meghaladja.

(7) E § alkalmazásában jelentős ingatlanvagyonnak az ingatlanvagyon együttes értékének az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a negyvenszeresét meghaladó részét kell tekinteni. Ingatlanvagyonként kell figyelembe venni az ellátás igénylésének vagy a felülvizsgálat időpontjában az ellátást igénylő, ellátott tulajdonában álló ingatlant, valamint az őt illető hasznosítható, ingatlanon fennálló vagyoni értékű jogot, illetve az ellátás igénylését vagy a felülvizsgálatot megelőző 18 hónapban ingyenesen átruházott ingatlant, ha azok együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a negyvenszeresét meghaladja. Osztatlan közös tulajdon esetén a tulajdoni hányadot kell figyelembe venni.”

30. §

Az Szt. 119/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„119/A. § (1) Az ellátottól, törvényes képviselőjétől, hozzátartozójától [Ptk. 685. § b) pontja], az ellátott tartására jogszabály, szerződés vagy bírósági határozat alapján köteles személytől, valamint a térítési díjat vagy az egyszeri hozzájárulást megfizető személytől a térítési díjon és az egyszeri hozzájáruláson kívül más jogcímen a szociális szolgáltatásért, illetve az intézményben történő elhelyezésért a szolgáltató, az intézmény, a fenntartó vagy egy harmadik személy számára pénzbefizetés vagy más vagyoni előny nyújtása – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – nem kérhető.

(2) A tartós bentlakásos intézményi ellátásban részesülő személy írásbeli kezdeményezésére az ellátott, illetve az (1) bekezdésben megjelölt személy az intézménnyel e célból kötött szerződésben vállalhatja, hogy a jogszabályban előírt feltételeket meghaladó ellátotti igény kielégítésének költségeit viseli. A költségek megtérítésének teljes összege kizárólag a szerződésben meghatározott célokra fordítható. Ha az intézményi jogviszony a szerződés megkötésétől számított öt éven belül – haláleset kivételével – megszűnik, a költségeknek a fennmaradó időre jutó arányos részét az intézmény köteles visszafizetni.”

31. §

Az Szt. 119/C. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„119/C. § (1) Az intézmény (szolgáltató) vezetője az intézményi ellátás (szolgáltatás) nyújtásának megkezdését megelőzően megvizsgálja az ellátást igénylő

a) havi jövedelmét szociális alapszolgáltatás és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén,
b) havi jövedelmét és jelentős pénzvagyont rehabilitációs intézmény és rehabilitációs célú lakóotthon esetén,

c) havi jövedelmét, jelentős pénzvagyont és jelentős ingatlanvagyonát ápolást, gondozást nyújtó intézmény és ápoló-gondozó célú lakóotthon esetén.

(2) Az intézmény (szolgáltató) vezetője a térítési díj felülvizsgálatakor megvizsgálja az ellátott

a) havi jövedelmét szociális alapszolgáltatás és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény esetén,

b) havi jövedelmét és pénzvagyont tartós bentlakásos intézmény esetén,

c) havi jövedelmét és ingatlanvagyonát a 117. § (5) bekezdése szerinti esetben.”

32. §

(1) Az Szt. 132. § (1) bekezdés s) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy megállapítsa)

„s) a bírság megállapításának és megfizetésének részletes eljárási szabályait;”

(2) Az Szt. 132. § (2) bekezdésének bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a bekezdés a következő o) ponttal egészül ki:

„Felhatalmazást kap a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza”

„o) az Egyházi Fenntartók Tanácsának összetételére, megalakítására és működésére vonatkozó részletes szabályokat.”

(3) Az Szt. 132. § (4) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Felhatalmazást kap a települési önkormányzat, hogy rendeletben szabályozza

a) a bérpótló juttatásra jogosult személyek részére a lakókörnyezet rendezettségének biztosítása körében előírt részletes szabályokat,

b) a rendszeres szociális segélyre való jogosultságnak a 37. § (1) bekezdés a)–c) pontjában foglaltakon túli, az aktív korúak ellátására jogosult személy családi körülményeire, egészségi vagy mentális állapotára vonatkozó feltételeit, valamint a feltételek fennállásának igazolási szabályait,

c) a rendszeres szociális segélyben részesülő személyek együttműködésének eljárási szabályait, a beilleszkedést segítő programok típusait és az együttműködés megszegésének eseteit, és

d) az étkeztetés jogosultsági feltételeinek részletes szabályait.”

33. §

(1) Az Szt. a következő 140/A. §-sal egészül ki:

„140/A. § (1) E törvénynek az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, fogyatékosügyei és foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi ... törvénnyel megállapított 33–37/C. §-ában foglaltakat a 2011. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell, azzal, hogy amennyiben az aktív korúak ellátására való jogosultság a 2011. január 1-jét megelőzően benyújtott kérelem alapján fennáll és a jogosult a 2010. december 31-én hatályos rendelkezések szerint a rendelkezésre állási támogatásra való jogosultság feltételeinek felel meg, részére a kérelem benyújtásának időpontjától a 2010. december 31-éig terjedő időszakra rendelkezésre állási támogatásra való jogosultságot kell megállapítani.

(2) Azon személy esetében, akinek a rendelkezésre állási támogatásra való jogosultsága 2010. december 31-én fennáll, 2011. január 1-jétől a bérpótló juttatásra vonatkozó rendelkezéseket az aktív korúak ellátására való jogosultság felülvizsgálata nélkül alkalmazni kell. A bérpótló juttatásra való jogosultságról a (3) bekezdés a) pontja szerinti felülvizsgálat alkalmával vagy – ha az korábban esedékes – a 25. § (5) vagy (6) bekezdése szerinti felülvizsgálat alkalmával kell határozatot hozni.

(3) Arra a bérpótló juttatásra jogosult személyre tekintettel, akinek a rendelkezésre állási támogatásra való jogosultsága 2010. december 31-én fennáll

a) az aktív korúak ellátására való jogosultság felülvizsgálatát a rendelkezésre állási támogatásra való jogosultság időtartamának figyelembe vételével, és a 2010. december 31-én hatályos 25. § (4) bekezdése szerinti időpontban, de legkésőbb 2011. április 30-áig,

b) a bérpótló juttatásra való jogosultság 25. § (4) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálatát a bérpótló juttatásra való jogosultságot megállapító határozat jogerőre emelkedésétől számított egy év elteltével

kell elvégezni.

(4) 2011. január 1-jét követően közcélú foglalkoztatásra irányuló munkaszerződést meghosszabbítani nem lehet.

(5) A 2010. december 31-én hatályos 37/C. § (4) bekezdése alapján megkötött hatósági szerződések 2011. január 1-jén megszűnnek, azzal, hogy az aktív korúak ellátására való jogosultság fennállása esetén a 2010. december 31-én hatályos 37/C. § (4) bekezdése szerinti személy részére 2011. január 1-jétől rendszeres szociális segélyt kell folyósítani.”

(2) Az Szt. a következő 140/B. §-sal egészül ki:

„140/B. § E törvénynek az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, fogyatékoságügyi és foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi ... törvénnyel megállapított 117. §-ának és 119/C. §-ának rendelkezéseit

a) azokra kell alkalmazni, akik 2011. január 1-jét követően kötnek a 94/C. § szerinti megállapodást,

b) azok esetében, akik 2010. december 31-én alapszolgáltatásban vagy átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátásban részesülnek, a személyi térítési díj soron következő felülvizsgálatakor kell alkalmazni,

c) azokra kell alkalmazni, akik 2010. december 31-én tartós bentlakásos intézményi ellátásban részesülnek és a fennálló megállapodásukat 2011. január 1-jét követően a 117. § és 119/C. § alkalmazására vonatkozóan közös megegyezéssel módosítják.”

(3) Az Szt. a következő 140/C. §-sal egészül ki:

„140/C. § Az önkormányzati társulásban vagy többcélú kistérségi társulásban résztvevő települési önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló, 2011. január 1-jén hatályos rendeletét 2011. április 1-jéig felülvizsgálja abból a célból, hogy a társulási megállapodásban erre kijelölt önkormányzat rendelete tartalmazza a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló szabályokat.”

(4) Az Szt. a következő 140/D. §-sal egészül ki:

„140/D. § E törvénynek az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, fogyatékoságügyi és foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi ... törvénnyel megállapított 92/M. § (1) bekezdés a) pontját a bírság összegének meghatározása során abban az esetben kell alkalmazni, ha a jogsértést 2011. január 14-ét követően követték el, vagy a jogsértő állapot 2011. január 14-ét követően fennáll, egyéb esetben a 92/L. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jogsértés miatt kiszabható bírság legmagasabb összege 200 000 forint. A 92/L. § (1) bekezdés h) pontja alapján állami fenntartóval szemben bírság akkor szabható ki, ha a jogsértő állapot 2011. január 14-ét követően fennáll.”

(5) Az Szt. a következő 140/E. §-sal egészül ki:

„140/E. § E törvénynek az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, fogyatékoságügyi és foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi ... törvénnyel megállapított 38. § (1a)–(3) bekezdését, valamint (6) és (9) bekezdését a lakásfenntartási támogatás megállapítása iránt 2011. augusztus 31-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.”

34. §

Az Szt.

1. 4. § (1) bekezdés i) pontjában az „a rendelkezésre állási támogatás,” szövegrész helyébe az „a rendelkezésre állási támogatás, a bérpótló juttatás,” szöveg,

2. 8. § (1) bekezdésében a „tíz munkanappal” szövegrész helyébe a „tizenöt nappal” szöveg,

3. 10. § (7) bekezdésében a „tíz munkanapon” szövegrész helyébe a „tizenöt napon” szöveg,

4. 18. § k) pontjában, 25. § (6), (10) és (11) bekezdésében, 25. § (12) bekezdés b) pontjában a „rendelkezésre állási támogatásra” szövegrész helyébe a „bérpótló juttatásra” szöveg,
5. 26/A. § (3) bekezdésében a „benyújtásának időpontjától számított három munkanapon” szövegrész helyébe a „megérkezését követő naptól számított öt napon” szöveg,
6. 33. § (1) bekezdésének a felsorolást lezáró szövegében az „a közfoglalkoztatást és az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint legfeljebb harmincegy napra létesített munkaviszony keretében végzett munkát” szövegrész helyébe az „a közfoglalkoztatást, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett, valamint a háztartási munkát” szöveg,
7. 48. § (1) bekezdésében a „huszonkét munkanapon” szövegrész helyébe a „harminc napon” szöveg,
8. 50/A. § (4) bekezdésében a „három munkanapon” szövegrész helyébe az „öt napon” szöveg,
9. 50/A. § (10) bekezdésében az „öt munkanapon” szövegrész helyébe a „nyolc napon” szöveg,
10. 58/B. § (1) bekezdésében, 65/E. §(2) bekezdésében, 92. § (10) bekezdésében, 92/E. § (3) bekezdésében, 94/A. § (1) bekezdés d) pontjában, 124. § (4) bekezdésében a „családpolitikáért” szövegrész helyébe a „nyugdíjpolitikáért” szöveg,
11. 60. § (2) bekezdésében a „falugondnoki szolgálat” szövegrész helyébe a „falugondnoki szolgáltatás” szöveg,
12. 65/F. § (1) bekezdés b) pontjában a „tizennyolcadik” szövegrész helyébe az „az Szt. 93. § (4) bekezdése szerinti kivétellel a tizennyolcadik” szöveg,
13. 67. § (1) bekezdésében a „94/B., illetve 94/D. §” szövegrész helyébe a „94/C. §” szöveg,
14. 90. § (4) bekezdésében a „más helyi önkormányzattal” szövegrész helyébe a „más helyi önkormányzattal vagy társulással” szöveg,
15. 92/B. § (1) bekezdés a) pontjában a „meghatározza” szövegrész helyébe a „konkrét összegben meghatározza” szöveg,
16. 93. § (1) bekezdésében a „kérelmére, indítványára” szövegrész helyébe a „szóbeli vagy írásbeli kérelmére, indítványára” szöveg,
17. 94/K. § (1) bekezdésében az „a személyes adatok kezeléséről” szövegrész helyébe az „az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről” szöveg,
18. 99. § (1) és (2) bekezdésében a „bentlakásos” szövegrész helyébe a „tartós bentlakásos” szöveg,
19. 102. § (4) bekezdésében az „a 94/D. § szerinti” szövegrész helyébe az „egyházi és nem állami fenntartású szolgáltató, intézmény esetén a 94/C. § szerint megkötött” szöveg,
20. 112. § (5) bekezdésében a „kötelező előtakarékosági rendszert kell működtetni” szövegrész helyébe az „előtakarékosági rendszer működtethető” szöveg,
21. 112. § (6) bekezdésében a „94/B. § (2) bekezdése, illetve a 94/D. § (1) bekezdése” szövegrész helyébe a „94/C. § (3) bekezdése” szöveg,
22. 117/B. §-ában a „117. § (2) bekezdésében” szövegrész helyébe a „117. §-ban” szöveg,
23. 124. § (1) bekezdésében a „rendelkezésre állási támogatás” szövegrész helyébe a „bérpótló juttatás” szöveg, az „a 37/B. § (1) bekezdése szerinti személynek folyósított rendszeres szociális segély összegének” szövegrész helyébe az „a rendszeres szociális segély folyósított összegének” szöveg
- lép.

35. §

(1) Hatályát veszti az Szt.

a) 4. § (1) bekezdés *n*) pontja,

b) 20/A. §-a,

c) 22. §-ában a „ , valamint a 20/A. §-ban” szövegrész,

d) 56. § (1) bekezdésében a „nyújtó ellátást (a továbbiakban: személyes gondoskodás)” szövegrész,

e) 62. § (2) bekezdés második mondata,

f) 80. § (3) bekezdés *g*) pontja,

g) 114. § (3) bekezdés *b*) pontja,

h) 115. § (6) bekezdésében az „ , illetve étkeztetés és házi segítségnyújtás esetében a családja” szövegrész,

i) 116. § (1) bekezdés *b*) pontja,

j) 119. § (2) bekezdésében az „ , idősotthoni ellátás esetében a 119/C. § (5) bekezdése szerinti vagyonán” szövegrész,

k) 124. § (2) bekezdése.

(2) Hatályát veszti az Szt. 92/K. § (8) és (9) bekezdése.

2. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása

36. §

(1) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 5. § o) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„o) *várandós anya válsághelyzete*: olyan családi, környezeti, szociális, társadalmi helyzet vagy ezek következtében kialakult állapot, amely a várandós anya testi vagy lelki megrendülését, társadalmi ellehetetlenülését okozza, és ezáltal veszélyezteti a gyermek egészséges megszületését,”

(2) A Gyvt. 5. § *sb*) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában fenntartó:)

„*sb*) a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ltv.) szerinti, magyarországi székhelyű egyház, az egyházaknak az Ltv. 14. §-a szerinti magyarországi székhelyű szövetsége, illetve az Ltv. 13. §-ának (2)–(3) bekezdése szerinti magyarországi székhelyű egyházi jogi személy, amennyiben az egyház a Kormánnyal a gyermekjóléti, gyermekvédelmi vagy a szociális feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött, ideértve a Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentszék között a Katolikus Egyház magyarországi közszolgálati és hitéleti tevékenységének finanszírozásáról, valamint néhány vagyoni természetű kérdéssel 1997. június 20-án, Vatikánvárosban aláírt Megállapodás alapján a

Magyar Katolikus Egyházat is (a továbbiakban együtt: egyházi fenntartó); nem minősül egyházi fenntartónak az a jogi személy, amely más típusú szervezetként jogalanyisággal rendelkezik, így különösen a társadalmi szervezet, annak alapszabályban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, az alapítvány, annak alapító okiratban jogi személlyé nyilvánított szervezeti egysége, a gazdasági társaság és a közhasznú társaság,”

37. §

A Gyvt. 17. § (1) bekezdése a következő k) ponttal egészül ki:

(Az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében)

„k) a munkaügyi hatóság.”

38. §

A Gyvt. 20/A. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága)

„a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában,”

(pénzbeli támogatást folyósít.)

39. §

A Gyvt. 20/B. § (4) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A települési önkormányzat jegyzője annak a gyámul kirendelt hozzátartozónak, akinek kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra való jogosultsága)

„a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában – az augusztus hónapra járó kiegészítő gyermekvédelmi támogatás összege mellett –,”

(pótlékot folyósít.)

40. §

A Gyvt. 33. § (2) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A személyes gondoskodást nyújtó ellátás esetén az ellátás megkezdésekor az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét, illetve a fiatal felnőttet tájékoztatni kell)

„c) az ellátásra jogosult gyermek, fiatal felnőtt és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a látogatás, a távozás és a visszatérés rendjéről

ca) a gyermekek átmeneti otthonában biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnál, ha a gyermek kapcsolattartásra jogosult hozzátartozói külön élnek,

cb) a családok átmeneti otthonában biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnál, ha a gyermeknek van különélő, kapcsolattartásra jogosult hozzátartozója,

cc) a gyermekotthonban biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátásnál (a ca)–cc) alpontokban szereplő intézmények a továbbiakban együtt: bentlakásos gyermekintézmény),

cd) a helyettes szülőnél biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnál és

ce) a nevelőszülőnél biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekvédelmi szakellátásnál,”

41. §

A Gyvt. 34. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„34. § (1) A bentlakásos gyermekintézményben, a helyettes szülőnél és a nevelőszülőnél biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnál és gyermekvédelmi szakellátásnál a gyermek és szülője vagy más kapcsolattartásra jogosult hozzátartozója (a továbbiakban együtt: kapcsolattartásra jogosult) közötti kapcsolattartás formái:

a) a folyamatos és időszakos kapcsolattartás

aa) a gyermek tartózkodási helyén történő meglátogatásával, illetve

ab) a gyermek elvitelének jogával és visszaadásának kötelezettségével, vagy

ac) felügyelt kapcsolattartás keretében, és

b) a levelezés, elektronikus levelezés, telefonkapcsolat, ajándékozás, csomagküldés.

(2) A bentlakásos gyermekintézményben, a helyettes szülőnél és a nevelőszülőnél biztosított személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás és gyermekvédelmi szakellátás során elő kell segíteni, hogy a kapcsolattartásra jogosult a gyermekkel kapcsolatot tartson fenn, feltéve, hogy a szülő nem áll a gyermek vagy a gyermeket nevelő személy sérelmére elkövetett cselekmény miatt ideiglenes megelőző távoltartás vagy megelőző távoltartás, továbbá a büntetőeljárásban elrendelhető távoltartás kényszerintézkedés hatálya alatt, vagy a gyermek súlyos bántalmazása miatt nem szüneteltették a szülő kapcsolattartási jogának gyakorlását.

(3) A gyámhivatal a kapcsolattartásról a gyermek vér szerinti családjával, testvéreivel való kapcsolat fenntartása, a gyermek vér szerinti családjába való visszakerülésének elősegítése érdekében dönt. A kapcsolattartás formájának és gyakoriságának elbírálása során a gyámhivatal mérlegeli a gyermekjóléti alapellátás vagy a gyermekvédelmi szakellátás igénybevételének okát, valamint a kapcsolattartásra jogosult magatartását és körülményeit.

(4) A gyámhivatal által elrendelt felügyelt kapcsolattartás esetén a kapcsolattartást szabályozó jogszabályokban meghatározottak szerint, a gyámhivatal határozatában meghatározott helyszínen kerül sor a kapcsolattartásra.

(5) Ha a (2) bekezdésben meghatározott kizáró feltételek nem állnak fenn, a kapcsolattartásra jogosult az átmeneti gondozásban részesülő gyermeket a bentlakásos gyermekintézmény házirendje vagy a helyettes szülői hálózatot működtetővel történt előzetes egyeztetés szerint, a gondozás

helyszínén látogathatja. A látogatás alkalmával biztosítani kell a kapcsolattartás kulturált és zavartalan körülményeit. Átmeneti gondozásban részesülő gyermek esetén a kapcsolattartásról a gyámhivatal kérelemre dönt. A gyámhivatal szükség esetén felügyelt kapcsolattartást rendel el.

(6) Az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, továbbá az átmeneti és tartós nevelésbe vett gyermekkel történő kapcsolattartásról a gyámhivatal hivatalból dönt. A gyermek legfeljebb két napra történő eltávozásának és két napnál hosszabb időtartamú szabadságának engedélyezését a gyámhivatal döntése alapozza meg. A gyermek gyámja jelzi a gyámhivatalnak, ha a kapcsolattartás végrehajtása során a kapcsolattartásra jogosult és a gyermek vagy a kapcsolattartásra jogosult és a gyám között vita keletkezik.

(7) Az örökbefogadhatónak nyilvánítás szempontjából nem tekinthető rendszeres kapcsolattartásnak a levélírás, a telefonhívás, a csomagküldés és a gyámhivatal határozatában szabályozottól jelentősen eltérő évenkénti egy-két látogatás.

(8) A kapcsolattartással összefüggő, a gyermek számára a bentlakásos gyermekintézményben, a helyettes szülőnél és a nevelőszülőnél biztosított teljes körű ellátás által nem fedezett költségeket a kapcsolattartásra jogosult viseli. A települési önkormányzat rendkívüli gyermekvédelmi támogatás formájában nyújthat segítséget [21. § (2) bek.] a kapcsolattartásra jogosult számára a kapcsolattartással összefüggő költségek viseléséhez, különösen az utazási költségekhez, illetve a kapcsolattartásra jogosult otthonában történő kapcsolattartás esetén a gyermek ellátásának költségeihez. A területi gyermekvédelmi szakszolgálat a kapcsolattartást szabályozó jogszabályokban meghatározottak szerint nyújt segítséget és támogatást a kapcsolattartás megvalósításához.”

42. §

A Gyvt. 39. § (4) bekezdés *a)* és *c)* pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében)

„*a)* a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: családgondozás) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,”

„*c)* kezdeményezni

ca) egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,

cb) szociális alapszolgáltatások, különösen a családsegítés igénybevételét,

cc) egészségügyi ellátások igénybevételét,

cd) pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét, vagy

ce) a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, átmeneti vagy tartós nevelésbe vételét.”

43. §

A Gyvt. 42. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartó hagyja jóvá. A fenntartó a bölcsődei szünet idejére a szülő kérésére gondoskodhat a gyermek intézményi gondozásának megszervezéséről.”

44. §

A Gyvt. 51. § (3) bekezdés *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A családok átmeneti otthona a felnőtt és a gyermek együttes ellátása során)

„*b)* befogadja a válsághelyzetben lévő bántalmazott vagy várandós anyát, illetve a szülészetről kikerülő anyát és gyermekét, valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársát vagy férjét.”

45. §

(1) A Gyvt. 54. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Speciális hivatásos nevelőszülő az a hivatásos nevelőszülő, aki a képesítési előírásoknak megfelel, és alkalmas a nála elhelyezett súlyos pszichés vagy disszociális tüneteket mutató, illetve pszichoaktív szerekkel küzdő, speciális ellátást igénylő gyermek kiegyensúlyozott nevelésének biztosítására és családjába történő visszakerülésének elősegítésére. Különleges hivatásos nevelőszülő az a legalább három gyermeket ellátó hivatásos nevelőszülő, aki a képesítési előírásoknak megfelel, és alkalmas a nála elhelyezett tartósan beteg, fogyatékos, illetve három év alatti különleges ellátást igénylő gyermek kiegyensúlyozott nevelésének biztosítására és családjába történő visszakerülésének elősegítésére.”

(2) A Gyvt. 54. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A speciális hivatásos nevelőszülő – saját gyermekeit is beszámítva – legfeljebb három gyermek és fiatal felnőtt együttes ellátását biztosítja. A különleges hivatásos nevelőszülő – saját gyermekeit is beszámítva – legalább három, legfeljebb öt gyermek és fiatal felnőtt együttes ellátását biztosítja.”

46. §

A Gyvt. 55. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A nevelőszülő a saját háztartásában teljes körű ellátást nyújt a nála elhelyezett utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttnek. Ennek keretében különösen segítséget nyújt a fiatal felnőtt önálló életvezetéséhez, társadalmi beilleszkedéséhez, hozzátartozóival való kapcsolattartásához.”

47. §

A Gyvt. 56. § (2) bekezdés *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A nevelési díj az öregségi nyugdíj legkisebb összegének)

„b) száznegyven százaléka, ha a nevelt gyermek tartósan beteg, fogyatékos vagy három éven aluli.”

48. §

A Gyvt. 62. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gyermekvédelmi szakszolgáltatás feladata – a gyermek külön jogszabály szerinti titkos vagy nyílt örökbefogadásának előkészítése, az átmeneti és a tartós nevelésbe vett gyermek örökbefogadhatóvá nyilvánításának és örökbefogadásának előkészítése, nyílt örökbefogadás esetében a vér szerinti szülő és az örökbe fogadni szándékozó személy kapcsolatfelvételének előkészítése érdekében –

a) nyilvántartás vezetése a gyámhivatal határozata alapján örökbefogadhatónak nyilvánított átmeneti nevelésbe, illetve az örökbefogadható tartós nevelésbe vett gyermekről, valamint a szülő, az egészségügyi szolgáltatást nyújtó szerv vagy személy, a gyermekjóléti szolgálat, családvédelemmel foglalkozó más szerv bejelentése alapján az örökbefogadható gyermekről,

b) az örökbe fogadni szándékozó személy tájékoztatása az örökbefogadás feltételeiről, így különösen az örökbefogadás előtti tanácsadásról és felkészítő tanfolyamról,

c) az örökbe fogadni szándékozó körülményeinek, egészségügyi és lélektani alkalmasságának vizsgálata az örökbefogadást szabályozó jogszabályokban rögzített szakmai követelmények figyelembevételével és róla – a gyámhivatal határozata alapján – nyilvántartás vezetése,

d) az eseti gondnoki jogkörben a szükséges intézkedések megtétele az átmeneti vagy a tartós nevelésbe vett gyermek esetén.”

49. §

A Gyvt. 63. §-a a helyébe a következő rendelkezés lép:

„63. § (1) A gyermekvédelmi szakszolgáltatás az átmeneti és a tartós nevelésbe vett gyermek gyámjának (hivatásos gyámjának), gondozójának egyéni program szerinti gondozási, nevelési tevékenysége segítése és szakmai ellenőrzése érdekében

a) a gondozóval együttműködve, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint elkészíti azon gyermek egyéni gondozási-nevelési tervét, akinek gyámságát az általa foglalkoztatott hivatásos gyám látja el,

b) a gyámhivatal megkeresésére, ennek hiányában félénként hivatalból tájékoztatja a gyámhivatalt a gondozással-neveléssel kapcsolatos feladatok ellátásáról, a gyermek és a szülő kapcsolattartásának alakulásáról, illetve a szülőnek a gyermekét gondozó intézménnyel vagy személlyel való együttműködéséről,

c) jelzi a gyámhivatalnak, ha a gyám (a hivatásos gyám) jogkörének korlátozása, tisztségéből való felmentése vagy felfüggesztése indokolt,

d) szervezi az elhelyezési terv végrehajtását, és ennek érdekében – a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve – családgondozást végez a vér szerinti család gyermekneveléséhez szükséges körülményei megteremtéséhez, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,

e) családgondozást, utógondozást végez – a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve – a gyermek családjába való visszailleszkedése vagy önálló életvitelének elősegítése céljából, ha a gyermek gondozási helye nem gyermekotthon.

(2) A gyermekvédelmi szakszolgáltatás a kapcsolattartást szabályozó jogszabályokban meghatározottak szerint elősegíti a gyermekvédelmi szakellátásban lévő gyermek és a kapcsolattartásra jogosult kapcsolattartását.”

50. §

A Gyvt. 68/C. §-a a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A települési önkormányzat az eseti gondnok által a családi pótlék felhasználásával összefüggésben a gyermeknek vagy családjának okozott kárért vétkességére tekintet nélkül, teljes mértékben felel. A kártérítésre a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni. Nem kell megtéríteni a kárt, ha azt a gyermek vagy családjának felróható magatartása okozta. A települési önkormányzat követelheti az eseti gondnoktól kárának megtérítését.

(4) A megfizetett kárösszegnek a gyermek, fiatal felnőtt érdekében történő felhasználását az újonnan kirendelt eseti gondnok biztosítja.”

51. §

(1) A Gyvt. 69. § (1) bekezdés *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A védelembe vételt meg kell szüntetni, ha)

„*b)* a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, átmeneti vagy tartós nevelésbe vételét rendelték el,”

(2) A Gyvt. 69. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Ha a gyermek nagykorúvá válásakor a rá tekintettel folyósított iskoláztatási támogatás fel van függesztve, a védelembe vétel az iskoláztatási támogatás folyósítása felfüggesztésének megszűntetéséig meghosszabbodik.”

52. §

A Gyvt. Harmadik Része a következő VIII/A. Fejezettel egészül ki:

„VIII/A. FEJEZET

A NYÍLT ÖRÖKBEOFOGADÁST ELŐSEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

A nyílt örökbefogadást elősegítő tevékenység körébe tartozó szolgáltatások

69/A. § (1) A válsághelyzetben lévő várandós anya segítése céljából, valamint a gyermeket örökbe adni szándékozó vér szerinti szülő (e Fejezet alkalmazásában a továbbiakban: vér szerinti szülő) kérelmére, szándékának megfelelően – a nyílt örökbefogadások előmozdítása érdekében – közhasznú szervezet örökbefogadást elősegítő tevékenységet (e Fejezet alkalmazásában a továbbiakban: szolgáltatás) folytathat.

(2) A szolgáltatás körébe tartozik

a) a gyermek saját családjában való nevelkedése érdekében a családgondozás keretében végzett tanácsadás és segítségnyújtás a válsághelyzetben lévő, különösen a terhességét eltitkolni szándékozó várandós anya számára,

b) erre irányuló igény esetén a családok átmeneti otthonában biztosított ellátáshoz való hozzájutás szervezése,

c) az örökbe fogadandó gyermek és az örökbe fogadni szándékozó személy kapcsolatfelvételének előkészítése, ha az a) pont szerinti szolgáltatás nem járt eredménnyel,

d) az örökbe fogadni szándékozó személyről és az örökbe fogadandó gyermekről a 141/B. § szerint nyilvántartás vezetése,

e) az örökbefogadás engedélyezését követően a vér szerinti szülőnek és az örökbe fogadó szülőnek történő segítségnyújtás, tanácsadás, valamint kérelemre az örökbe fogadott gyermek (személy) vér szerinti szülőjével való kapcsolatfelvételének elősegítése, ha a gyámhivatal vagy a bíróság a vér szerinti szülő természetes személyazonosító adatait közölte.

(3) A közhasznú szervezet az örökbe fogadó szülő, az örökbe fogadott gyermek vagy a vér szerinti szülő kérelmére számukra örökbefogadás utáni segítséget nyújtó szolgáltatásokat biztosíthat, elősegítheti az ellátásokhoz való hozzájutást.

69/B. § (1) A szolgáltatás kizárólag

a) – a felek kölcsönös kérelme és egyetértése esetén – Magyarországon élő, magyar állampolgárságú vér szerinti szülő és örökbe fogadni szándékozó személy közötti kapcsolat létrehozására és

b) a 69/A. § (2) és (3) bekezdés szerinti szolgáltatások nyújtására irányulhat.

(2) A szolgáltatás nem terjedhet ki

a) a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek örökbefogadásának elősegítésére,

b) az örökbe fogadható gyermek vagy az örökbe fogadni szándékozó személy személyazonosító adatainak, képmásának hirdetés útján történő közzétételére,

c) az örökbefogadás engedélyezése és felbontása iránti eljárásban való közreműködésre, kivéve a tanúként való közreműködést.

(3) A szolgáltatás körében olyan tevékenység nem végezhető, amely sérti a gyermeki jogokat, illetve a gyermekvédelem jogszabályban meghatározott céljaival összeegyeztethetetlen.

(4) A közhasznú szervezet szolgáltatásában nem vehet részt gyermekjóléti alapellátást nyújtó személy, gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézménynél foglalkoztatott személy, gyámhatóságnál közszolgálati vagy kormánytisztviselői jogviszonyban foglalkoztatott személy.

A szolgáltatás engedélyezése

69/C. § (1) A szolgáltatás az örökbefogadást elősegítő magánszervezetek tevékenységéről és működésük engedélyezéséről szóló kormányrendeletben meghatározott működési engedélyhez kötött tevékenység.

(2) A működési engedély kiadásáról – a szolgáltató kérelmére – a működést engedélyező szerv dönt.

(3) A működést engedélyező szerv évente legalább egy alkalommal ellenőrzi, hogy a szolgáltatás megfelel-e a jogszabályokban, a működési engedélyben, valamint a szakmai programban foglaltaknak.

(4) Ha a működést engedélyező szerv

a) olyan szolgáltatásról szerez tudomást, amely engedély nélkül működik, a szolgáltatót eltiltja a szolgáltatás végzésétől,

b) az örökbe fogadható gyermekek vagy a szolgáltatást igénybe vevő személyek súlyos jog- vagy érdeksérelmét észleli, a szolgáltatás végzését legfeljebb 60 napra felfüggeszti vagy a működési engedélyt visszavonja.

(5) A működést engedélyező szerv intézkedik a működési engedélyek kiadásának, visszavonásának, a szolgáltatás nyújtásától történő eltiltásnak, valamint a szolgáltatás végzése felfüggesztésének a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által vezetett minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) hivatalos lapjában és a minisztérium honlapján történő közzétételéről.

A szolgáltatást igénybe vevővel kötött megállapodás

69/D. § (1) A szolgáltató az örökbefogadást elősegítő magánszervezetek tevékenységéről és működésük engedélyezéséről szóló kormányrendeletben meghatározott tartalmú írásbeli megállapodást köt a szolgáltatás nyújtására

a) a vér szerinti szülővel,

b) a várandós anyával,

c) ha a vér szerinti szülő vagy várandós anya kiskorú vagy cselekvőképességet kizáró gondnokság alatt áll, a törvényes képviselőjével,

d) az örökbe fogadandó gyermek gyámjával,

e) az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító érvényes és hatályos gyámhivatali határozattal rendelkező örökbe fogadni szándékozó

ea) házaspárral együttesen vagy

eb) egyedülálló személlyel [(az a)–e) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: a szolgáltatást igénybe vevő].

(2) A megállapodást a szolgáltatást igénybe vevő indokolás nélkül írásban bármikor felmondhatja.

(3) A szolgáltató írásban felmondja a megállapodást, ha

a) annak megkötését követően az örökbefogadást kizáró ok fennállásáról szerez tudomást,

b) tudomására jut, hogy az örökbefogadás akár a felek, akár más közreműködő személyek számára haszonszerzéssel jár.

(4) A szolgáltató a megállapodásnak a (3) bekezdés szerinti felmondásáról öt napon belül írásban értesíti az örökbefogadásra való alkalmasságot megállapító, valamint az örökbefogadás engedélyezésére illetékes gyámhivatalt.

A költségek viselése

69/E. § (1) A szolgáltatásért a szolgáltatás igénybe vevőjétől a (2) bekezdés szerinti költségek viselésén kívül más jogcímen, így különösen közvetítői, szolgáltatási díjként, a szolgáltató vagy egy harmadik személy számára pénzbefizetés vagy más vagyoni előny nyújtása nem kérhető, illetve nem fogadható el. E rendelkezés nem akadályozza annak, hogy a szolgáltató a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásából bevételt szerezzen.

(2) Az örökbe fogadni szándékozó személy viseli az általa igénybe vett szolgáltatással összefüggésben felmerült és az örökbefogadást elősegítő magánszervezetek tevékenységéről és működésük engedélyezéséről szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint megállapított költségeket.

(3) A megállapodásnak a közhasznú szervezet részéről történő felmondása sem mentesíti az örökbe fogadni szándékozó személyt a felmondás időpontjáig indokoltan felmerült költségek viselése alól.

(4) Ha az örökbe fogadni szándékozó személy a költségeket nem téríti meg, a közhasznú szervezet igényét a polgári jog szabályai szerint érvényesítheti.”

53. §

A Gyvt. 70. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A családbafogadás fennállása alatt is elrendelhető a gyermek védelembe vétele, ha annak feltételei megvalósulnak.”

54. §

A Gyvt. 73. § (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A gyámhivatal – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – az ideiglenes hatályú elhelyezést követően – függetlenül attól, hogy arra mely beutaló szerv intézkedése alapján kerül sor, és hogy a döntést megfellebbezték-e – annak elrendelésétől számított

a) harminc napon belül megszünteti az ideiglenes hatályú elhelyezést, ha annak okai nem állnak fenn, vagy

b) harmincöt napon belül elrendeli a gyermek átmeneti vagy tartós nevelésbe vételét, vagy

c) két hónapon belül pert indít az ideiglenes hatályú elhelyezés fenntartása vagy megváltoztatása mellett a gyermekelhelyezés megváltoztatása, illetve a szülői felügyelet megszüntetése iránt.”

55. §

A Gyvt. 94. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) A települési önkormányzat a bölcsődés korú gyermekek napközbeni ellátásának biztosítására irányuló, a (2) bekezdésben és a (3) bekezdés a) pontjában foglalt kötelezettségének a bölcsőde működtetése mellett családi napközi formájában is eleget tehet.”

56. §

A Gyvt. 96. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki:

„(10) A miniszter a módszertani feladatok ellátásához a módszertani intézmények kijelöléséről és feladatairól szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint egyedi támogatást nyújt.”

57. §

(1) A Gyvt. 135. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A gyermekvédelmi gondoskodás biztosítása, a gyermek örökbefogadásának elősegítése és a származás megismeréséhez való jog érvényesülésének biztosítása céljából a területi gyermekvédelmi szakszolgálat és a gyámhivatal kezeli

a) a családba fogadó személy személyazonosító adatait, valamint az egészségi állapotára és a vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat,

b) az örökbe fogadni szándékozó személy családi állapotára, fennálló házasságára, élettársi, bejegyzett élettársi kapcsolatának tényére, gyermekei számára és az arra vonatkozó adatokat, hogy kivel él egy háztartásban és gyermekei kinek a gondozásában nevelkednek (a továbbiakban együtt: családi helyzetre vonatkozó adatok), személyazonosító adatait, vagyoni helyzetére, az egészségi állapotára, Csjt. 47. §-a szerinti alkalmasságára és az örökbe fogadandó gyermekkel kapcsolatos elvárásaira vonatkozó adatokat,

c) az örökbe fogadó szülő személyazonosító adatait, családi helyzetére, egészségi állapotára, vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat,

d) a válsághelyzetben lévő várandós anya, a vér szerinti szülő személyazonosító adatait, az egészségi állapotára vonatkozó adatokat és – önkéntes adatszolgáltatása alapján – a vagyoni helyzetére, a családi helyzetére és a terhesség eltitkolásának tényére, okára vonatkozó adatokat,

e) az örökbe adható gyermek személyazonosító adatait és az egészségi állapotára vonatkozó adatokat.”

(2) A Gyvt. 135. §-a a következő (8)–(11) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Az országos örökbefogadási nyilvántartást vezető szerv a gyermek belföldön történő örökbefogadásának elősegítése, az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek belföldi örökbefogadására tett intézkedések eredménytelenségének megállapítása és a származás megismeréséhez való jog érvényesülésének biztosítása céljából kezeli

a) az örökbe adható gyermek személyazonosító adatait és az egészségi állapotára vonatkozó adatokat,

b) az örökbe fogadni szándékozó személy személyazonosító adatait, családi helyzetére, egészségi állapotára, vagyoni helyzetére, Csjt. 47. §-a szerinti alkalmasságára és az örökbe fogadandó gyermekkel kapcsolatos elvárásaira vonatkozó adatokat,

c) a válsághelyzetben lévő várandós anya, a vér szerinti szülő személyazonosító adatait, az egészségi állapotára vonatkozó adatokat és – önkéntes adatszolgáltatása alapján – a vagyoni helyzetére, családi helyzetére és a terhesség eltitkolásának tényére, okára vonatkozó adatokat.

(9) A központi hatóság az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek külföldre történő örökbefogadásának elősegítése, a külföldi örökbefogadások utánkövetése és a származás megismeréséhez való jog érvényesülésének biztosítása céljából kezeli

a) a Csjt. 49. § (3) bekezdése alapján külföldre örökbe adható gyermek személyazonosító adatait és az egészségi állapotára vonatkozó adatokat, valamint a külföldre örökbe adott gyermek személyazonosító adatait,

b) a külföldön élő örökbe fogadni szándékozó személy személyazonosító adatait, családi helyzetére, egészségi állapotára, vagyoni helyzetére, Csjt. 47. §-a szerinti alkalmasságára és az örökbe fogadandó gyermekkel kapcsolatos elvárásaira vonatkozó adatokat.

c) a külföldön élő örökbe fogadó szülő személyazonosító adatait, családi helyzetére, egészségi állapotára, vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat,

d) a külföldre örökbe adott gyermek helyzetéről, beilleszkedéséről szóló jelentésben foglalt adatokat.

(10) A területi gyermekvédelmi szakszolgálat, az országos örökbefogadási nyilvántartást vezető szerv és a központi hatóság a gyermek örökbefogadásának elősegítése céljából az (5) bekezdés b) és e) pontjában, a (8) bekezdés a) és b) pontjában, valamint a (9) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott adatokat egymásnak átadhatják.

(11) A területi gyermekvédelmi szakszolgálat és az országos örökbefogadási nyilvántartást vezető szerv a gyermek örökbefogadásának elősegítése céljából az (5) bekezdés d) pontjában és a (8) bekezdés c) pontjában meghatározott adatokat egymásnak átadhatják. Az önkéntes adatszolgáltatás alapján kezelhető adatok az érintett hozzájárulásával adhatók át.”

58. §

A Gyvt. a következő 135/A. §-sal egészül ki:

„135/A. § (1) Az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet a válsághelyzetben lévő várandós anya segítése, a nyílt örökbefogadások előmozdítása, az örökbefogadást elősegítő tevékenységének nyújtása, az örökbefogadás engedélyezését követően az örökbe fogadó szülőnek, az örökbe fogadott gyermeknek, a vér szerinti szülőnek segítséget nyújtó szolgáltatások és tanácsadás biztosítása, valamint az örökbe fogadott gyermek (személy) vér szerinti szülőjével való kapcsolatfelvételének elősegítése céljából kezeli

a) a válsághelyzetben lévő várandós anya, a vér szerinti szülő

aa) személyazonosító adatait,

ab) egészségi állapotára vonatkozó adatokat,

ac) – önkéntes adatszolgáltatása alapján – a vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat,

ad) – önkéntes adatszolgáltatása alapján – a családi helyzetére vonatkozó adatokat,

ae) – önkéntes adatszolgáltatása alapján – a terhesség eltitkolásának tényére, okára vonatkozó adatokat;

b) a gyermek

ba) személyazonosító adatait,

bb) egészségi állapotára vonatkozó adatokat;

c) az örökbe fogadni szándékozó személy

ca) személyazonosító adatait,

cb) családi helyzetére vonatkozó adatokat,

cc) egészségi állapotára vonatkozó adatokat,

cd) vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat,

ce) Csjt. 47. §-a szerinti alkalmasságára vonatkozó adatokat,

cf) örökbe fogadandó gyermekkel kapcsolatos elvárásaira vonatkozó adatokat;

d) az örökbe fogadó szülő

da) személyazonosító adatait,

db) családi helyzetére vonatkozó adatokat,

dc) egészségi állapotára vonatkozó adatokat,

dd) vagyoni helyzetére vonatkozó adatokat;

e) a gyermek törvényes képviselőjének, a válsághelyzetben lévő várandós anya törvényes képviselőjének, a vér szerinti szülő törvényes képviselőjének személyazonosító adatait.

(2) Ha az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet szolgáltatása megszűnik, e tényről 8 napon belül tájékoztatja a szolgáltatást igénybe vevőt. A tájékoztatásban 30 napos határidő megjelölésével felhívja a szolgáltatást igénybe vevőt a hozzá benyújtott dokumentumok átvételére. Ha a szolgáltatást igénybe vevő a dokumentumokat nem veszi át, úgy ezeket és a tevékenysége során keletkezett iratokat megküldi a működést engedélyező szervnek.

(3) A működést engedélyező szerv az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet szolgáltatásának további szervezése céljából kezelheti az (1) bekezdés szerinti adatokat. A működést engedélyező szerv az adatkezelés céljának megszűnését követően adatkezelését haladéktalanul megszünteti.

(4) Az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet az örökbefogadást elősegítő magánszervezetek tevékenységéről és működésük engedélyezéséről szóló kormányrendeletben meghatározott formában évente adatot szolgáltat a működést engedélyező szervnek – az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet tevékenységének ellenőrzése céljából –

a) személyazonosításra alkalmatlan módon az (1) bekezdés a) pontjában foglaltakról,

b) az (1) bekezdés b) pontjában foglaltakról.

(5) Az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet az örökbefogadást elősegítő magánszervezetek tevékenységéről és működésük engedélyezéséről szóló kormányrendeletben meghatározott formában – a gyermek belföldön történő örökbefogadásának elősegítése, az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek belföldi örökbefogadására tett intézkedések eredménytelenségének megállapítása és a származás megismeréséhez való jog érvényesülésének biztosítása céljából – folyamatosan továbbítja az országos örökbefogadási nyilvántartást vezető szerv számára

a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti adatokat,

b) az (1) bekezdés b) pontja szerinti adatokat.

(6) A 69/D. § (1) bekezdésében foglalt megállapodás megszűnése esetén a benyújtott dokumentumokat a szolgáltatást igénybe vevőnek vissza kell adni.

(7) A közhasznú szervezet adatvédelmi szabályzatot készít, amely nyilvános.”

59. §

A Gyvt. a következő 141/B–141/D. §-sal egészül ki:

„141/B. § (1) Az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet az örökbe fogadni szándékozó személyekről és az örökbe fogadandó gyermekekről – a nyílt örökbefogadások előmozdítása és az örökbefogadást elősegítő tevékenysége nyújtása céljából – nyilvántartást vezet.

(2) A nyilvántartás tartalmazza

a) az örökbe fogadni szándékozó személy

aa) személyazonosító adatait,

ab) Csjt. 47. §-a szerinti alkalmasságára vonatkozó adatokat,

ac) örökbe fogadandó gyermekkel kapcsolatos elvárásaira vonatkozó adatokat,

b) az örökbe fogadandó gyermek

ba) személyazonosító adatait,

bb) egészségi állapotára vonatkozó adatokat.

(3) A (2) bekezdés szerinti adatok a szolgáltatást igénybe vevővel való megállapodás megkötését követően haladéktalanul bekerülnek a nyilvántartásba.

(4) Az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezet az adatkezelés céljának megszűnését követően haladéktalanul törli a nyilvántartásból az érintettre vonatkozó adatokat.

141/C. § (1) Az országos örökbefogadási nyilvántartást vezető szerv a gyermek belföldön történő örökbefogadásának elősegítése, az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek belföldi örökbefogadására tett intézkedések eredménytelenségének megállapítása és a származás megismeréséhez való jog érvényesülésének biztosítása céljából országos örökbefogadási nyilvántartást vezet.

(2) Az országos örökbefogadási nyilvántartás a gyermek, az örökbe fogadni szándékozó személy és a válsághelyzetben lévő várandós anya, a vér szerinti szülő 135. § (8) bekezdésében meghatározott adatait tartalmazza.

(3) Az országos örökbefogadási nyilvántartásból

a) az országos örökbefogadási nyilvántartást vezető szerv közreműködésével létrejött örökbefogadások esetén az örökbe fogadott gyermek nagykorúságától számított 50 év elteltével,

b) az a) pont alá nem tartozó esetekben az adatkezelés céljának megszűnését követően haladéktalanul törölni kell az adatokat.

141/D. § (1) A központi hatóság az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek külföldre történő örökbefogadásának elősegítése, a külföldi örökbefogadások utánkövetése és a származás megismeréséhez való jog érvényesülésének biztosítása céljából nyilvántartást vezet a Csjt. 49. § (3) bekezdése alapján külföldre örökbe adható gyermekről és a külföldre örökbe adott gyermekről, a külföldön élő örökbe fogadni szándékozó személyről és a külföldön élő örökbe fogadó szülőről a 135. § (9) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott adattartalommal.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásból

a) a központi hatóság közreműködésével létrejött örökbefogadások esetén az örökbe fogadott gyermek nagykorúságától számított 50 év elteltével,

b) az a) pont alá nem tartozó esetekben az adatkezelés céljának megszűnését követően haladéktalanul törölni kell az adatokat.”

60. §

A Gyvt. 142. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az adatkezelésre törvényben feljogosított szerveken kívül a 137. § (2) bekezdése, a 138. §, a 139. §, a 140. § (1) és (2) bekezdése, a 141. § és a 141/B–141/D. §-ok szerinti nyilvántartások adatainak megismerésére jogosult

a) a rá vonatkozó adatok tekintetében az érintett személy és törvényes képviselője,

b) – az adatok megismeréséhez fűződő jogos érdek igazolásával – az egymásra vonatkozó adatok tekintetében a gyermek és a szülő,

c) – az adatok megismeréséhez fűződő jogos érdek igazolásával – a szülőre vonatkozó adatok tekintetében a másik szülő.”

61. §

A Gyvt. 148. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A gyermekek napközbeni ellátása (a továbbiakban: gyermekétkeztetés) intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyagköltsége és a nyersanyagköltség legfeljebb 50%-át kitevő rezsiköltség egy ellátottra jutó napi összege.”

62. §

A Gyvt. a következő 158. §-sal egészül ki:

„158. § E törvénynek az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, fogyatékosügyei és foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi ... törvénnyel módosított 20/C. § (1) bekezdését a 2011. január 1-jén folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.”

63. §

(1) A Gyvt. 162. § (1) bekezdés q) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg)

„q) a gyermekvédelmi gondoskodással, a családbafogadással, a szülői felügyelettel, a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult személyek közötti kapcsolattartással, a kiskorú

házasságkötésével, az örökbefogadással, a családi jogállással, a gyámsággal és a gondnoksággal kapcsolatos gyermekvédelmi és gyámügyi végrehajtási szabályokat,”

(2) A Gyvt. 162. § (2) bekezdés *h)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben szabályozza)

„*h)* a módszertani intézmények kijelölésére és feladataira vonatkozó részletes szabályokat,”

64. §

Hatályát veszti a Gyvt.

a) 21. § (2) bekezdésében és 39. § (2) bekezdés *c)* pontjában a „szociális” szövegrész,

b) 40. § (2) bekezdés *h)* pontja,

c) 53. § (2) bekezdés *a)* pont *ab)* alpontjában a „kora miatt sajátos szükségletekkel bíró” szövegrész,

d) 55. § (1) bekezdés első mondatában a „ , valamint az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttnek” szövegrész,

e) 55. § (1) bekezdés *e)* pontja,

f) 68/A. § (2) bekezdésében az „ , az eseti gondnok kirendeléséről” szövegrész,

g) 68/B. § (5) bekezdésében az „annak mértékéről,” valamint a „meghatározott összegének a” szövegrészek.

65. §

A Gyvt.

1. 17. § (4) bekezdésében az „*a*)–*i*) pontjában” szövegrész helyébe az „*a*)–*i*) és *k*) pontjában” szöveg, valamint az „*a*)–*i*) pontja” szövegrész helyébe az „*a*)–*i*) és *k*) pontja” szöveg,

2. 20/C. § (1) bekezdés *a)* pont *aa)*, *ab)*, *ac)* és *ad)* alpontjában az „az év” szövegrész helyébe az „a naptári év” szöveg, valamint a „három” szövegrész helyébe a „két” szöveg,

3. 20/C. § (4) bekezdésében a „15 munkanapon” szövegrész helyébe a „huszonegy napon” szöveg,

4. 25. § (7) bekezdésében a „benyújtását követő 10 munkanapon” szövegrész helyébe a „megérkezését követő naptól számított tizenöt napon” szöveg,

5. 43/A. § (6) bekezdésében a „43/A. §” szövegrész helyébe a „43. §” szöveg,

6. 44. § (4) bekezdésében a „(3)” szövegrész helyébe a „(4)” szöveg,

7. 54. § (6) és (9) bekezdésében, valamint 66/G. § (1) bekezdésében a „speciális” szövegrész helyébe a „speciális és különleges” szöveg,

8. 55. § (4) bekezdés *a)* pontjában a „fogatékos gyermekek” szövegrész helyébe a „fogatékos gyermekek, a három év alatti gyermekek” szöveg,

9. 56. § (1) bekezdésében a „gyermekenként” szövegrész helyébe a „gyermekenként, fiatal felnőttként” szöveg,

10. 56. § (3) bekezdésében a „gyermek” szövegrészek helyébe a „gyermek, fiatal felnőtt” szövegek, valamint a „gyermekenként” szövegrész helyébe a „gyermekenként, fiatal felnőttként” szöveg,

11. 56. § (5) bekezdésében a „gyermek” szövegrész helyébe a „gyermek, fiatal felnőtt” szöveg,

12. 62. § (2) bekezdésében és 141. § (4) bekezdésében az „a központi hatóság által vezetett” szövegrész helyébe az „az” szöveg,

13. 62. § (3) bekezdés *b)* pontjában a „központi hatóság” szövegrész helyébe a „nemzetközi örökbefogadási ügyekben eljáró központi hatóság (a továbbiakban: központi hatóság)” szöveg,

14. 68/B. § (3) bekezdésében a „10 munkanapon” szövegrész helyébe a „tizenöt napon” szöveg,

15. 68/C. § (1) bekezdésében a „68/A. § (2) bekezdése és a 68/B. § (5) bekezdése szerinti határozatában” szövegrész helyébe a „felfüggesztett iskoláztatási támogatás és a családi pótlék természetbeni formában történő biztosítása céljából” szöveg,

16. 69. § (2) bekezdésében a „(3)” szövegrész helyébe a „(3) és (4)” szöveg,

17. 74. § (1) bekezdésében és 75. §-ában a „45 munkanapon” szövegrész helyébe a „két hónapon” szöveg,

18. 81/B. § (4) bekezdésében a „beszerzi” szövegrész helyébe a „kikéri” szöveg,

19. 81/B. § (6) bekezdésében az „5 munkanapon” szövegrész helyébe a „8 napon” szöveg,

20. 82. § (6) bekezdésében a „gyermek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter)” szövegrész helyébe a „miniszter” szöveg,

21. 83. § (8) bekezdésében a „benyújtásától számított 5 munkanapon” szövegrész helyébe a „megérkezését követő naptól számított nyolc napon” szöveg és az „5 munkanap” szövegrész helyébe a „nyolc nap” szöveg,

22. 84. § (2) bekezdésében a „miniszter által vezetett minisztérium (a továbbiakban: minisztérium)” szövegrész helyébe a „minisztérium” szöveg,

23. 92. § (5) bekezdésében a „fiatal felnőtt lakóhelye” szövegrész helyébe a „fiatal felnőtt választása szerint a lakóhelye vagy a tartózkodási helye” szöveg,

24. 93. § (8) bekezdésében a „10 munkanapon” szövegrész helyébe a „tizenöt napon” szöveg,

25. 100/A. § (8) bekezdésében a „minősül” szövegrész helyébe a „minősül, amelyről az állami adóhatóság gondoskodik” szöveg,

26. 104. § (8) bekezdésében a „10 munkanap” szövegrész helyébe a „tizenöt nap” szöveg,

27. 131. § (5) bekezdésében a „10 munkanapon” szövegrész helyébe a „tizenöt napon” szöveg,

28. 141. § (1) bekezdés *c)* pontjában az „(5) bekezdésében” szövegrész helyébe az „(5) bekezdés *b)* és *e)* pontjában” szöveg,

29. 148. § (5) bekezdés *a)* pont *ac)* alpontjában az „1–7.” szövegrész helyébe az „1–8.” szöveg,

30. 162. § (1) bekezdés *f)* pontjában a „hatóságok” szövegrész helyébe a „hatóságok, az országos örökbefogadási nyilvántartást vezető szerv,” szöveg,

31. 162. § (1) bekezdésének *j)* pontjában az „engedélyezését” szövegrész helyébe az „engedélyezését, továbbá a működést engedélyező szerv kijelölését” szöveg,

32. 162. § (2) bekezdésének *i)* pontjában a „szabályait” szövegrész helyébe a „szabályait és az azokért fizetendő díjat” szöveg lép.

3. A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény módosítása

66. §

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) 7. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Nevelési ellátásra jogosult

a) a vér szerinti, az örökbe fogadó szülő, a szülővel együtt élő házastárs, az a személy, aki a saját háztartásában nevelt gyermeket örökbe kívánja fogadni, és az erre irányuló eljárás már folyamatban van (a továbbiakban együtt: szülő), a nevelőszülő, a hivatásos nevelőszülő, a gyám, továbbá az a személy, akihez a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 72. §-ának (1) bekezdése alapján a gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezték, a saját háztartásában nevelt,

b) a vagyonkezelői joggal felruházott gyám, illetőleg a vagyonkezelő eseti gondnok a gyermekotthonban nevelt, és

c) a Magyarország területén működő szociális intézmény vezetője – amennyiben más személy jogosultsága a b) pont alapján nem állapítható meg – az intézményben elhelyezett,

még nem tanköteles gyermekekre tekintettel, a gyermek tankötelessé válása évének október 31-éig.”

67. §

(1) A Cst. 8. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Iskoláztatási támogatásra jogosult

a) a 7. § (1) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott személy, továbbá a gyámhivatal által a szülői ház elhagyását engedélyező határozatban megjelölt személy

aa) a tanköteles gyermekekre tekintettel a gyermek tankötelessé válása évének november 1-jétől a tankötelezettség teljes időtartamára, valamint

ab) a tankötelezettsége megszűnését követően közoktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermekekre (személyre) tekintettel annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a gyermek (személy) a huszadik – a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény alapján fogyatékosági támogatásra nem jogosult, de sajátos nevelési igényű tanuló esetében huszonharmadik – életévét betölti; továbbá

b) a vagyonkezelői joggal felruházott gyám, illetőleg a vagyonkezelő eseti gondnok a javítóintézetben nevelt vagy a büntetés-végrehajtási intézetben lévő gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló, tanköteles gyermekekre tekintettel a tankötelezettség teljes időtartamára.”

(2) A Cst. 8. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) Amennyiben a (3) bekezdés a)–f) pontja szerinti körülmény a nagykorúvá válást követően, de a tankötelezettség megszűnésének időpontját megelőzően következik be, a (3) bekezdés szerinti személy a nagykorúvá válásának időpontjától jogosult saját jogon az iskoláztatási támogatásra.”

68. §

(1) A Cst. 9. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ugyanazon gyermek (személy) után járó családi pótlék – a (4) bekezdés szerinti kivétellel – csak egy jogosultat illet meg.”

(2) A Cst. 9. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Ha jogerős bírósági döntés – ide értve az egyezséget – alapján a szülők egyenlő időszakokban felváltva gondozzák gyermeküket, a családi pótlékra, 50-50%-os arányban, mindkét szülő jogosult.”

69. §

A Cst. 11. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A közoktatási intézményben a tizennyolcadik életévének betöltését követően tanulmányokat folytató azon személyre tekintettel, aki után a tizennyolcadik életévé betöltéséig az (1) bekezdés *g)* vagy *h)* pontja szerinti összegben folyósítottak iskoláztatási támogatást, az iskoláztatási támogatást továbbra is a korábban folyósított összegnek megfelelő összegben kell folyósítani. Más jogszabály alkalmazásában magasabb összegű családi pótléknak minősül az (1) bekezdés *g)–i)* pontja szerinti, valamint az e bekezdés alapján folyósított ellátás.”

70. §

A Cst. 12. § (1) bekezdés *a)* pont *ab)* alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A családi pótlék összegének megállapítása szempontjából azt a vér szerinti, örökbe fogadott vagy nevelt gyermeket kell figyelembe venni, aki az igénylő háztartásában él, és)

„*ab)* aki közoktatási intézmény tanulója vagy felsőoktatási intézményben első felsőfokú szakképzésben, első alapképzésben, első mesterképzésben, vagy első egységes, osztatlan képzésben részt vevő hallgató és rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik,”

71. §

A Cst. 15. §-a és az azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés lép:

„A tankötelezettség mulasztásával összefüggő rendelkezések

15. § (1) Ha a tizennyolcadik életévét be nem töltött tanköteles gyermek – a (2) bekezdés szerinti kivétellel – a közoktatási intézmény kötelező tanórai foglalkozásai tekintetében igazolatlanul mulaszt, a közoktatási intézmény igazgatójának jelzése alapján a települési önkormányzat jegyzője gyámhatóságként eljárva

a) az adott tanévben igazolatlanul mulasztott tizedik kötelező tanórai foglalkozás után végzéssel felhívja az iskoláztatási támogatás jogosultját a *b)* pontban meghatározott jogkövetkezményekre,

b) az adott tanévben igazolatlanul mulasztott ötvenedik kötelező tanórai foglalkoztatás után – amennyiben a védelembe vétel még nem áll fenn – elrendeli a gyermek védelembe vételét, továbbá az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztését.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat nem kell alkalmazni, ha a közoktatási intézmény kötelező tanórai foglalkozásai tekintetében

a) nevelőszülőnél, hivatásos nevelőszülőnél elhelyezett,

b) gyermekotthonban elhelyezett,
c) javítóintézetben nevelt vagy büntetés-végrehajtási intézetben lévő, gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló,
d) szociális intézményben elhelyezett
tanköteles gyermek mulasztott.”

72. §

A Cst. 20. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Gyermekgondozási segélyre jogosult a szülő – ideértve a kiskorú szülőt a 11. § (4) bekezdésében meghatározott esetben –, a nevelőszülő, a gyám a saját háztartásában nevelt]

„a) gyermek 3. életévének betöltéséig,”

73. §

A Cst. 20/A. § (4) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A nagyszülő részére a gyermekgondozási segélyre való jogosultság az (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállása esetén kizárólag akkor állapítható meg, ha]

„b) a jogosultsági feltételek – ide nem értve a kereső tevékenység folytatásából adódó kizáró körülményt – a szülő esetében is fennállnak.”

74. §

A Cst. a következő 20/B. §-sal egészül ki:

„20/B. § (1) A gyermek örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezésének időpontjától számított hat hónap időtartamig gyermekgondozási segélyre jogosult az örökbefogadó szülő – a házastársi és rokoni örökbefogadás kivételével –, amennyiben a gyermek az örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezéskor a 20. § (1) bekezdés a)–b) pontjai szerinti életkort már betöltötte, azonban a 10. életévét még nem töltötte be.

(2) Amennyiben a gyermek a 20. § (1) bekezdés a)–c) pontjai szerinti életkort az örökbefogadás előtti gondozásba történő kihelyezést követő hat hónapon belül tölti be, akkor az örökbefogadó szülő 20. § (1) bekezdése szerinti gyermekgondozási segélyre való jogosultsága a gyermek 20. § (1) bekezdés a)–c) pontjai szerinti életkorának betöltését követően a jogosultság kezdő időpontjától számított hat hónap elteltéig meghosszabbodik.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerint gyermekgondozási segélyben részesülő személy kereső tevékenységet heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat.”

75. §

A Cst. 21. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„21. § (1) A gyermekgondozási segélyben részesülő személy – ide nem értve a nagyszülőt, az örökbefogadó szülőt a 20/B. § szerinti esetben, továbbá a kiskorú szülő gyermekének gyámját – kereső tevékenységet

a) a gyermek egyéves koráig nem folytathat,

b) a gyermek egyéves kora után heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat, vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés az otthonában történik.

(2) A kiskorú szülő gyermekének gyermekgondozási segélyben részesülő gyámja időkorlátozás nélkül folytathat kereső tevékenységet.”

76. §

A Cst. 21/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„21/A. § (1) A gyermekgondozási segélyben részesülő nagyszülő kereső tevékenységet a gyermek hároméves kora után, a 21. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározottak szerint folytathat.

(2) A 27. § (1) bekezdésében foglaltakon túl nem jár gyermekgondozási segély a nagyszülőnek, ha – kormányrendeletben meghatározott kivétellel – a gyermeket napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.] helyezik el.”

77. §

A Cst. 23. és 24. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„23. § Gyermeknevelési támogatásra az a szülő, nevelőszülő, gyám jogosult, aki saját háztartásában három vagy több kiskorút nevel. A támogatás a legfiatalabb gyermek 3. életévének betöltésétől a 8. életévének betöltéséig jár.

24. § A gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet heti harminc órát meg nem haladó időtartamban folytathat, vagy időkorlátozás nélkül, ha a munkavégzés otthonában történik.”

78. §

A Cst. 29. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) E fejezet hatálya a 2. §-ban meghatározottakon túl kiterjed arra az anyasági támogatás igénylésének időpontjában a Magyar Köztársaság területén jogszerűen tartózkodó nőre, aki a terhessége alatt legalább négy alkalommal – koraszülés esetén legalább egyszer – a Magyar Köztársaság területén terhesgondozáson vett részt.”

79. §

(1) A Cst. 37. § (5) és (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(5) Ha a gyámhatóságként eljáró jegyző a családi pótlék természetbeni nyújtását vagy az iskoláztatási támogatás felfüggesztését rendeli el, a kincstár a jegyző határozatában foglaltak szerint intézkedik az ellátás természetbeni nyújtását, illetve a felfüggesztést elrendelő települési önkormányzat részére a kincstárban megnyitott családtámogatási folyószámlára (a továbbiakban: családtámogatási folyószámla) utalásáról.

(6) A családi pótlékot az elrendelést, illetve a megszüntetést követő második hónaptól kell természetben biztosítani, illetve pénzbeli formában folyósítani.”

(2) A Cst. 37. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A felfüggesztett iskoláztatási támogatást a felfüggesztés elrendelését, illetve megszüntetését követő második hónaptól kell a családtámogatási folyószámlára, illetve a jogosult számára folyósítani.”

80. §

A Cst. 45. § (2) bekezdés *f)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdésben meghatározott célra az alábbi személyes adatok tarthatók nyilván:]

„*f)* a jogosult munkahelyére és heti munkaidejére, valamint fizetési számlaszámára vonatkozó adat;”

81. §

A Cst. 50. §-a következő (5) és (6) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, fogyatékosügyei és foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi ... törvénnyel megállapított 20. § (1) bekezdés *a)* pontját és 23. §-át a 2010. április 30-át követően született gyermekek esetében is alkalmazni kell.

(6) Az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, fogyatékosügyei és foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2010. évi ... törvénnyel megállapított 11. § (2) bekezdését – 2010. augusztus 30-ára visszamenőleges hatállyal – a közoktatási intézményben a tankötelezettsége megszűnését követően tanulmányokat folytató azon személyre is alkalmazni kell, aki után 2010. augusztus hónapjára a családi pótlékot a 11. § (1) bekezdés *g)* vagy *h)* pontja szerinti összegben folyósították.”

82. §

A Cst.

a) 8. § (3) bekezdés e) pontjában a „háztartásban,” szövegrész helyébe a „háztartásban, vagy” szöveg,

b) 11. § (1) bekezdés j) pontjában a „8. § (2) bekezdése” szövegrész helyébe a „8. § (3) bekezdése” szöveg,

c) 12. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontjában a „8. § (2) bekezdésének” szövegrész helyébe a „8. § (3) bekezdés” szöveg,

d) 12. § (2) bekezdésében a „valamint a 20. és a 23. §” szövegrész helyébe a „valamint az (1) bekezdés, a 20. és a 23. §” szöveg,

e) 37. § (4) bekezdésében a „benyújtását követő 5 munkanapon” szövegrész helyébe a „megérkezését követő naptól számított nyolc napon” szöveg,

f) 41. § (2) bekezdésében a „22 munkanapon” szövegrész helyébe a „harminc napon” szöveg,

g) 43. § (4) bekezdésében és 44. § (1) bekezdésében a „10 munkanapon” szövegrész helyébe a „tizenöt napon” szöveg

lép.

83. §

Hatályát veszti

a) a Cst. 8. § (3) bekezdés f) pontjában a „vagy” szövegrész,

b) a Cst. 51. § b) pontjában a „szociál- és” szövegrész.

4. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosítása

84. §

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) 18. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A fogyatékos személyek szabadidő- és tömegsportját a Wesselényi Miklós Sportközalapítvány támogatja, a fogyatékos személyek verseny- és élsportjának támogatása a központi költségvetésből történik.”

85. §

A Fot. 20. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. § A 21. §-ban megjelölt állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg.”

86. §

A Fot. 23. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A súlyosan fogyatékos személy nem jogosult fogyatékosági támogatásra ha

- a) vakok személyi járadékában részesül,
- b) magasabb összegű családi pótlékban részesül, vagy
- c) utána magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak.”

87. §

A Fot.

a) 21. §-ában az „A közalapítvány” szövegrész helyébe az „A 20. § szerinti szervezet” szöveg,

b) 23/E. § (5) bekezdésében a „22 munkanapon” szövegrész helyébe a „30 napon” szöveg

lép.

5. A magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról szóló 2009. évi CXXV. törvény módosítása

88. §

A magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról szóló 2009. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Jtv.) 6. § (1) bekezdése a következő szöveggel lép hatályba:

„(1) A fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet a térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatást az 5. §-ban meghatározott időkerettel való gazdálkodás, valamint a finanszírozás tekintetében ellenőrzi, továbbá az ellenőrzés céljából nyilvántartást vezet a térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatásról. A szervezet a nyilvántartásban szereplő személyes adatok adatkezelője és adatfeldolgozója.”

89. §

(1) A Jtv. 8. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Jelnyelvi tolmácsolási tevékenységet

- a) a térítésmentes jelnyelvi tolmácsszolgáltatás,
- b) a közszolgáltatási tevékenység, valamint
- c) a 10. § (4) bekezdése szerinti szóbeli vizsgák

során csak az folytathat, aki büntetlen előéletű, a tolmácsolási tevékenység tekintetében nem áll foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, továbbá rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározott szakmai képesítéssel, megfelel az ott meghatározott egyéb

feltételeknek, valamint eleget tesz az ott meghatározott, továbbképzésre és szakmai gyakorlatra vonatkozó előírásoknak.”

(2) A Jtv. 8. § (4) bekezdése a következő *h)–j)* ponttal egészül ki:

(A Névjegyzék tartalmazza a jelnyelvi tolmács)

„*h)* továbbképzésen történő részvételének helyét, időpontját és időtartamát, valamint a továbbképzést végző szervezet megnevezését,

i) igazolt szakmai gyakorlatának időtartamát,

j) tevékenységének szüneteltetése esetén annak tényét, valamint időtartamát.”

(3) A Jtv. 8. § (5) bekezdése a következő *g)* ponttal egészül ki:

(A Névjegyzékben szereplő adatokból a Névjegyzéket vezető hatóság a honlapján közzéteszi a jelnyelvi tolmács)

„*g)* tevékenységének szüneteltetése esetén annak tényét, valamint időtartamát.”

(4) A Jtv. 8. § (6) és (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(6) Törölni kell a Névjegyzékből annak a jelnyelvi tolmácsnak az adatait, aki a törlést kéri, a tolmácsolási tevékenység folytatásához szükséges szakmai gyakorlatot vagy továbbképzési kötelezettséget nem teljesítette, a büntetlen előéletre vonatkozó feltételnek már nem felel meg, vagy a tolmácsfoglalkozás gyakorlásától eltiltás hatálya alatt áll. A Névjegyzékből törölt jelnyelvi tolmácsok adatait a Névjegyzéket vezető hatóság elkülönítetten kezeli.

(7) A Névjegyzéket vezető hatóság a büntetlen előéletre vagy a tolmácsfoglalkozás gyakorlásától eltiltásra vonatkozó kizáró feltétel fennállását bármikor ellenőrizheti. Felhívására a Névjegyzékbe bejelentkező, vagy az abban szereplő jelnyelvi tolmács hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy vele szemben nem áll fenn a kizáró feltétel.”

90. §

A Jtv. 31. § (7) bekezdése a következő *d)* ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg)

„*d)* a jelnyelvi tolmácsolási tevékenységet folytatók Névjegyzékén szereplő jelnyelvi tolmácsok kötelező továbbképzésére, szakmai gyakorlatára, valamint az azok bejelentésére, igazolására és ellenőrzésére vonatkozó szabályokat.”

91. §

(1) A Jtv. 10. § (1) bekezdésében az „a Közalapítvány” szövegrész helyébe az „a 6. § (1) bekezdése szerinti szervezet” szöveg lép.

(2) A Jtv.

a) 6. § (3) és (5) bekezdése az „a Közalapítvány” szövegrész helyett az „az (1) bekezdés szerinti szervezet” szöveggel,

b) 6. § (4) bekezdése az „A Közalapítvány” szövegrész helyett az „Az (1) bekezdés szerinti szervezet” szöveggel
lép hatályba.

(3) A Jtv. 13. §-a az „A Közalapítvány” szövegrész helyett az „A 6. § (1) bekezdése szerinti szervezet” szöveggel
lép hatályba.

6. Az egyes szociális és munkaügyi tárgyú törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2010. évi XXXIX. törvény módosítása

92. §

Hatályát veszti az egyes szociális és munkaügyi tárgyú törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2010. évi XXXIX. törvény

a) 39. § (4) bekezdése,

b) 40. § (3) bekezdése,

c) 41. § (3) és (4) bekezdése.

93. §

Nem lép hatályba az egyes szociális és munkaügyi tárgyú törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2010. évi XXXIX. törvény

a) 1. § (1) és (2) bekezdése,

b) 2–5. §-a,

c) 6. § (2) bekezdése,

d) 7–9. §-a,

e) 11. §-a,

f) 12. § (2) bekezdése,

g) 13. §-a,

h) 16. §-a,

i) 18–21. §-a

j) 22. § (1) bekezdése,

k) 23–24. §-a,

l) 41. § (5) bekezdés második mondata,

m) 41. § (6)–(9) bekezdése.

7. A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosítása

94. §

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) 8. § (4) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A helyi önkormányzat a külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során)

„a) külön jogszabályban meghatározott közfoglalkoztatást szervez,”

95. §

Az Flt. 10/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A MAT tagjait a munkaadók képviselői tekintetében az OÉT-ben képviselettel rendelkező országos munkaadói szövetségek, a munkavállalók képviselői tekintetében az OÉT-ben képviselettel rendelkező országos munkavállalói szövetségek jelölik, egyéb megegyezés hiányában az általuk képviseltek részéről teljesített munkaerő-piaci járulékfizetés arányának figyelembevételével. A MAT tagjait a miniszter bízta meg, valamint vonja vissza a megbízást. A Kormány képviseletét ellátó tagok közül a megbízásra, illetőleg a megbízás visszavonására egy tag esetében az államháztartásért felelős miniszter, egy tag esetében a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter tesz javaslatot, további négy tag esetében a megbízásról, illetőleg a megbízás visszavonásáról a miniszter a saját hatáskörében dönt.”

96. §

Az Flt. 26. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az álláskeresői járadék összegét a kérelem benyújtását megelőző, vagy – ha az álláskeresőként való nyilvántartásba vételre későbbi időpontban kerül sor – az álláskeresőnek az álláskeresővé válását megelőző négy naptári negyedévben az ezen időszakkal érintett jogviszonyokban elért, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 19. §-ának (3) bekezdésében meghatározott munkaerő-piaci járulékalapja (a továbbiakban: járulékalap) havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani. A havi átlagos összeg kiszámítása során ezen időszak alatt elért járulékalap összegét osztani kell azoknak a hónapoknak a számával, amelyekben az álláskeresőnek volt járulékalapot képező jövedelme. Ha az álláskereső adott hónapban nem az egész hónapra vonatkozóan rendelkezik járulékalappal, akkor a hónapot a havi átlagos összeg kiszámítása során töredékhónapként kell figyelembe venni.”

97. §

Az Flt. 27. §-a a következő (9a) bekezdéssel egészül ki:

„(9a) Ha az álláskeresői járadékban részesülő személy az álláskeresői járadék folyósítási idejének kimerítését megelőzően nem a lakó- vagy tartózkodási helyén létesít a (8) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelelő munkaviszonyt, a (9) bekezdésben meghatározott mértékű

juttatást a részére – kérelmére – egy összegben a kereső tevékenységre vonatkozó bejelentési kötelezettség teljesítését követő legközelebbi számfejtés alkalmával kell kifizetni.”

98. §

Az Flt. 54. §-a a következő (14a) bekezdéssel egészül ki:

„(14a) Az álláskereső aktív munkahelykereső tevékenysége és álláskeresőként való nyilvántartása szünetel, ha az álláskereső

a) a munkaügyi központ által támogatott képzésben vesz részt,

b) rövid, 90 napot meg nem haladó időtartamú kereső tevékenységet (kivéve az egyszerűsített foglalkoztatást) folytat, továbbá

c) – az időtartamtól függetlenül – közfoglalkoztatásban vesz részt.”

99. §

Az Flt.

a) 14. § (1) bekezdés f) pontjában a „közhasznú munkavégzésben” szövegrész helyébe a „közfoglalkoztatásban” szöveg,

b) 14. § (4) bekezdés b) pontjában a „rendelkezésre állási támogatásra” szövegrész helyébe a „bérpótló juttatásra” szöveg,

c) 17. §-át megelőző az „Önfoglalkoztatás támogatása” alcím helyébe az „Az álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatás” alcím,

d) 25. § (5) bekezdésben a „közhasznú foglalkoztatást, valamint a külön jogszabályban meghatározott közmunkát és a közcélú foglalkoztatást” szövegrész helyébe a „közfoglalkoztatást” szöveg,

e) 29. § (1) bekezdés c) pontjában a „közhasznú munkavégzés” szövegrész helyébe a „közfoglalkoztatás” szöveg,

f) 48. §-ában a „közcélú munkát” szövegrész helyébe a „közfoglalkoztatást” szöveg, valamint a „közcélú foglalkoztatáshoz” szövegrész helyébe „közfoglalkoztatáshoz” szöveg,

g) 54. § (17) bekezdésében a „(13) bekezdés c)–e) pontjában” szövegrész helyébe a „(14) bekezdés g)–i) pontjában” szöveg,

h) 57/B. § (2) bekezdés cb) pontjában a „közmunka” szövegrész helyébe „közfoglalkoztatás” szöveg

lép.

100. §

Hatályát veszti az Flt.

a) 8. § (5) bekezdése,

b) 14/A. §-át követő az „Álláskereső vállalkozóvá válásának elősegítése” alcím,

c) 16/A. §-a,

d) 16/B. §-a,

e) 25. § (2) bekezdés a) pontja,

f) 54. § (10), (12) és (13) bekezdése,

g) 57/B. § (2) bekezdés c) pontjának cc)–cd) és cj) alpontjai,

h) 29. § (2) bekezdésében a „– figyelemmel a 26. § (9) bekezdésében foglaltakra –” szöveg, valamint

i) 58. § (8) bekezdés b) pontjában a „továbbá az álláskeresési megállapodás” szöveg.

8. A foglalkoztatás bővítése és rugalmassá tétele érdekében szükséges intézkedésekről szóló 2005. évi CLXXX. törvény módosítása

101. §

(1) A foglalkoztatás bővítése és rugalmassá tétele érdekében szükséges intézkedésekről szóló 2005. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: Fbtv.) 2. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Az (1) bekezdésben meghatározott kedvezmény – az e törvényben megállapítottak szerint – akkor is megilleti a munkáltatót, ha az álláskereső jogviszonya a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 17/B. §-ában, a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény 10. § (4) és (5) bekezdésében meghatározottak szerint szűnt meg.”

(2) Hatályát veszti az Fbtv. 2. § (5) bekezdés c) pontjában a „a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 17/B. § (1) bekezdésében,” szöveg.

9. A pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvény módosítása

102. §

A pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvény

a) 1. § (2) bekezdés 1. pontjának d) alpontjában, valamint 6. § (1) bekezdés b) alpontjában a „rendelkezésre állási támogatásra” szövegrész helyébe a „bérpótló juttatásra” szöveg,

b) 1. § (2) bekezdés 11. alpontjában a „rendelkezésre állási támogatásban” szövegrész helyébe a „bérpótló juttatásban” szöveg

lép.

10. Záró rendelkezések

103. §

(1) Ez a törvény – a (2)–(5) bekezdésben foglalt kivétellel – 2010. december 31-én lép hatályba.

(2) E törvény 1. § (1) és (3) bekezdése, 2–6. §-a, 8–14. §-a, 16–32. §-a, 33. § (1)–(3) bekezdése, 34. §-a, 35. § (1) bekezdése, 36. § (1) bekezdése, 37–87. §-a, 89–90. §-a és 91. § (1) és (3) bekezdése, 94–102. §-a és a (8) bekezdés 2011. január 1-jén lép hatályba.

(3) E törvény 15. §-a, 33. § (4) bekezdése és 35. § (2) bekezdése 2011. január 15-én lép hatályba.

(4) E törvény 1. § (2) bekezdése és 36. § (2) bekezdése 2011. július 1-jén lép hatályba.

(5) E törvény 7. §-a, valamint 33. § (5) bekezdése 2011. szeptember 1-jén lép hatályba.

(6) E törvény 1–90. §-a, 91. § (1) és (2) bekezdése, 92–102. §-a 2011. szeptember 2-án hatályát veszti.

(7) E törvény 91. § (3) bekezdése és 103. § (1)–(7) bekezdése 2017. szeptember 2-án hatályát veszti.

(8) E törvény rendelkezéseit a közhasznú munkavégzés támogatása, valamint a rendelkezésre állási támogatásra jogosult személy foglalkoztatásának támogatása tekintetében a hatályba lépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell. A közhasznú munkavégzés támogatására, valamint a rendelkezésre állási támogatásra jogosult személy foglalkoztatásának támogatására vonatkozóan e törvény hatálybalépését megelőzően megkötött hatósági szerződéseken alapuló jogokra és kötelezettségekre a támogatás iránti kérelem benyújtása időpontjában hatályos szabályokat kell alkalmazni.

INDOKOLÁS

az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási, fogyatékosügyei és foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslathoz

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Javaslat közepes terjedelemben módosítja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt (a továbbiakban: Szt.), a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt (a továbbiakban: Gyvt.) és a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvényt (a továbbiakban: Cst.).

A fentiek mellett a Javaslat kis terjedelemben módosítja a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvényt (a továbbiakban: Fot.), a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról szóló 2009. évi CXXV. törvényt (a továbbiakban: Jtv.), az egyes szociális és munkaügyi tárgyú törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2010. évi XXXIX. törvényt, a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényt (a továbbiakban: Flt.), a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásáról szóló 2004. évi CXXIII. törvényt és a foglalkoztatás bővítése és rugalmassá tétele érdekében szükséges intézkedésekről szóló 2005. évi CLXXX. törvényt.

A Javaslat a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások körében egyrészt az aktív korúak ellátására vonatkozó szabályozásnak a Nemzeti Közfoglalkoztatási Programban megfogalmazott célkitűzésekkel összehangolt módosítását, másrészt a lakásfenntartási támogatás rendszerszerű átalakítására és kibővítésére vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza.

Felülvizsgálatra került a korábban a települési önkormányzat által megszervezett ún. közcélú foglalkoztatás jogintézménye, valamint az aktív korú, munkaképes személyek állami foglalkoztatási szervvel fennálló együttműködési kötelezettségének szociális törvénybeli szabályozása. A korábbi rendelkezésre állási támogatást 2011-től a szabályozás filozófiájához megnevezésében is jobban illeszkedő ún. bérpótló juttatás váltja fel.

A jelenleg a rendelkezésre állási támogatásra előírt jogosultsági feltételeken túl a juttatás 2012-ben már csak annak a személynek lesz folyósítható, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző egy évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni. További jogosultsági feltételként a helyi önkormányzat pedig rendeletben írhatja elő, hogy a bérpótló juttatásban részesülő a lakókörnyezetét rendben tartsa.

Mivel az önkormányzatok közfoglalkoztatásban betöltött szerepe alapvetően megváltozik, a bérpótló juttatásban részesülőkre vonatkozó együttműködési szabályokat is módosítani szükséges. Jövő évtől megszűnik a közcélú foglalkoztatás, azonban a juttatásban részesülő köteles továbbra is együttműködni a munkaügyi szervezettel, hiszen a közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát a munkaügyi kirendeltség ajánlja fel a bérpótló juttatásban részesülő személynek.

A lakásfenntartási támogatás 2011. szeptember 1-jén hatályba lépő, rendszerszerű átalakítására az energiátámogatási rendszerrel kapcsolatos kormányzati változtatások okán kerül

sor. A Javaslat szerinti módosítás elfogadásával a korábbi energiatámogatási rendszer alsó két jövedelmi kategóriájába tartozó közel egymillió háztartás továbbra is jogosult lesz állami támogatásra.

A gáz- és távhőtámogatási rendszer megszűnésével és a lakásfenntartási támogatás feltételrendszerének átalakításával egyszerűsödik és egységesebbé válik a lakhatással összefüggő szociális ellátások rendszere, másrészt – tekintettel arra, hogy a lakásfenntartási támogatás valamennyi lakhatással kapcsolatos kiadásra kiterjed – szélesebb körben részesülhetnek támogatásban azok a rászorulóak is, akik egyéb fűtési nemeket (pl. fa, szén, palackos gáz, fűtőolaj stb.) használnak.

A Javaslat részét képezi az Szt. személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokra vonatkozó szabályainak módosítása is. A módosítások elsősorban hosszabb ideje fennálló problémákat kezelnek, amelyek célja a szociális szolgáltatások stabilabb működtetésének biztosítása.

Lényeges eleme a módosításnak a nyilvántartási rendszer átláthatóbbá tétele, az ellátások igénylésével kapcsolatos formakényszer megszüntetése, valamint a kötelező írásbeliség helyett rugalmasabb eljárás lehetővé tétele. Ezek az intézkedések jelentősen enyhítik mind az ellátottak, mind a szolgáltatók adminisztrációs terheit, és orvosolják a jogalkalmazási nehézségeket. Az elmúlt években a fenntartók számára a kötelezően elvégzendő adminisztrációs tevékenységek lényeges terhet jelentettek. A módosítás a nyilvántartás vezetését célhoz rendeli, kisebb humánerőforrást és időráfordítást igényel. Az így módosuló adminisztrációs rendszer növeli a fenntartók és ellátottak elégedettségét.

A Gyvt. tekintetében a Javaslat egyrészt tartalmazza a 2011. évi költségvetéshez kapcsolódó módosításokat. Ennek keretében megvalósul az ingyenes gyermekétkeztetés kiterjesztése az általános iskola 8. évfolyamán tanuló, rászoruló gyermekekre, valamint a gyermekétkeztetés térítési díja a napközbeni ellátási formáknál (bölcsőde, óvoda, iskolai napközi) megemelésre kerül a nyersanyagköltség legfeljebb 50%-át kitevő rezsiköltséggel.

A Gyvt. módosításainak másik jelentős részét azok a rendelkezések teszik ki, amelyeket ugyan az egyes szociális és munkaügyi tárgyú törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2010. évi XXXIX. törvény tartalmazott, de nem kötődnek az új Polgári Törvénykönyvhöz és szakmai indokok miatt hatálybalépésük továbbra is szükséges. Ezek közé tartozik a kapcsolattartásra vonatkozó szabályok módosítása, a felügyelt kapcsolattartás bevezetése, az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek szabályozásának törvényi szintre emelése.

A rendelkezések harmadik köre a Gyvt. legutóbbi módosítása óta felmerült szakmai célú módosításokat tartalmazza. Így a gyermekmunka elleni fellépés érdekében a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagok közé bekerül a munkaügyi hatóság, hangsúlyossá válik, hogy a települési önkormányzat a bölcsődés korú gyermekek napközbeni ellátását bölcsőde fenntartása mellett családi napközi működtetésével is biztosíthatja, lehetővé válik, hogy a családok átmeneti otthonába a várandós anya férje vagy élettársa is beköltözhessen, kimondásra kerül továbbá a különleges hivatásos nevelőszülő alkalmazásának lehetősége.

A Cst. módosításának elsődleges célja a gyermekgondozási segély (GYES) szabályainak a módosítása. A Javaslat tartalmazza a GYES folyósítási idejének két évről három évre történő visszaállítására vonatkozó módosítást, ismételten megteremtve ezzel a szülők számára a

lehetőséget, hogy egyéni körülményeikre tekintettel a gyermek három éves koráig megválaszthatják a munkaerő-piacra való visszatérés számukra optimális időpontját. A GYES folyósítási idejének visszaállításával összhangban a gyermeknevelési támogatást (GYET) újra a legkisebb gyermek hároméves korától lehet majd igénybe venni, hiszen a GYES folyósítása ezzel az időponttal szűnik meg.

A Javaslat tartalmazza a GYES melletti keresőtevékenység korlátozására vonatkozó szabályozást. Azon szülők esetében ugyanis, akik teljes munkaidőben dolgoznak, nincs kieső jövedelem, amit pótolni kellene. A család és a munkavégzés összeegyeztetését szolgálja a GYES melletti legfeljebb heti 30 órás időtartamú részmunkaidős munkavégzési korlát, amely alól kizárólag az otthon végzett munka jelent kivételt. A szabályozás összhangja érdekében a GYET mellett végezhető kereső tevékenység időtartama is 30 órában kerül meghatározásra.

A Javaslat bevezeti az örökbefogadói GYES jogintézményét, azaz lehetővé teszi, hogy a – 10. életévét még be nem töltött – gyermek örökbefogadását követően az örökbefogadó szülők valamelyike 6 hónap időtartamban akkor is igénybe vegye a GYES-t, ha az általános szabályok szerint arra már nem, vagy 6 hónapnál rövidebb időre lenne jogosult. Mindez elősegíti a 3 évesnél idősebb, több traumán átesett, különböző mértékben sérült kisgyermek hazai örökbefogadását.

A Javaslat a fentiekén túlmenően tartalmaz néhány, a jogalkalmazói gyakorlatban felmerült probléma megoldását szolgáló, pontosító rendelkezést, így pl. lehetővé teszi a családi pótlék egyenlő arányban, de két jogosult számára történő folyósítását abban az esetben, ha a szülők bírósági döntés alapján megosztva, egyenlő időtartamokban gondoskodnak gyermekükről. A Javaslat – az Alkotmánybíróság vonatkozó döntésének megfelelően – módosítja az anyasági támogatás szabályait is, így az ellátást a Magyar Köztársaság területén jogszerűen tartózkodó, és a terhesgondozáson való részvétel feltételét teljesítő anyáknak a jövőben állampolgárságra tekintet nélkül biztosítani kell.

A Javaslat a kormányzati struktúra változásának megfelelően módosítja a Munkaerőpiaci Alap Irányító Testülete kormányzati oldala összetételére vonatkozó rendelkezést.

A Javaslat ösztönzi az álláskeresőket arra, hogy a lakó-tartózkodási helyüktől eltérő helységeben vállaljanak munkát. Az álláskeresői járadéknak a folyósítási idő lejártát megelőzően történő munkaviszony létesítése esetén a Javaslat lehetővé teszi a törvény alapján járó összeg azonnali kifizetését egy összegben, ha az álláskereső a lakóhelyétől, tartózkodási helyétől eltérő helyen vállal munkát. A gyakorlati tapasztalatok alapján a Javaslat pontosítja az Flt.-nek az álláskeresői járadék összege kiszámítására vonatkozó szabályát.

2011. január 1-jétől a közfoglalkoztatásnak új rendszere alakul ki. Megszűnik a közhasznú foglalkoztatás támogatása, a közcélú munka, a közmunka. A közfoglalkoztatás támogatásának új rendszerére vonatkozó szabályokat az Flt. 43. §-ának (4) bekezdésében foglalt felhatalmazó szabályt alapul véve kormány-rendelet tartalmazza majd. A Javaslat hatályon kívül helyezi az Flt – nek a közhasznú munkavégzés támogatására, a rendelkezésre állásit támogatásra jogosult személy foglalkoztatásának támogatására vonatkozó szabályát, átvezeti a törvényen az új rendszernek megfelelő módosításokat.

A Javaslat kibővíti az Flt. szabályait arra vonatkozóan, hogy az álláskeresőként való nyilvántartás szünetelésére mely esetekben kerülhet sor. Ezen túlmenően a Javaslat tartalmazza a foglalkoztatás bővítése és rugalmassá tétele érdekében szükséges intézkedésekről szóló 2010. évi

LVIII. törvény 2. §-ának módosítását, amelyet a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosuló rendelkezéseivel való összhang megteremtése indokol.

A Javaslát átvezeti a közfoglalkoztatás új rendszerének megfelelően, a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásáról szóló 2004. évi CXXIII. törvényben a szükséges módosításokat.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

Az Szt. jövedelem-fogalmának módosítását egyrészt az indokolta, hogy a rendelkezés a jogszabály-szerkesztési elveknek megfelelően tagolt és jól értelmezhető, áttekinthető legyen, másrészt – a jogszabályok közötti koherencia megteremtése érdekében – átvezetésre kerültek az egyszerűsített foglalkoztatás keretében, illetőleg a korábban alkalmi munkavállalói könyvvvel végzett munkára vonatkozóan időközben bekövetkezett törvényi változások.

A Javaslat szűkíti az egyházi fenntartók fogalmát azzal, hogy kizárólag a Kormánnyal a szociális feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött egyházak (ideértve a Magyar Katolikus Egyházat) tartoznak az Szt.-ben meghatározott egyház fogalma alá.

Annak ellenére, hogy az alkalmi munkavállalói könyvvvel végzett foglalkoztatást 2010. április 1-jétől az egyszerűsített foglalkoztatás váltotta fel, mégis előfordulhat, hogy a szociális ellátásra való jogosultság utólagos vizsgálatánál olyan időszakot is figyelembe kell venni, amelyben a személy alkalmi munkavállalói könyvvvel végzett munkával szerzett jövedelmet, így az erre való utalást jelen Javaslat keretében egyelőre nem lehet hatályon kívül helyezni.

A 2. §-hoz

2011-től a közfoglalkoztatás három jelenlegi formája, a közmunka, közhasznú munka és közcélú munka megszűnik, és helyettük egységes közfoglalkoztatás kerül bevezetésre. A módosítás ezt a fogalmi változást vezeti át a törvényben.

A 3. §-hoz

A rendelkezés pontosítja a jogosulatlanul igénybe vett szociális ellátás visszafizetésekor fizetendő kamatra vonatkozó szabályokat.

A 4. §-hoz

A szociális szolgáltatásokra vonatkozó hatályos, adatkezelést előíró szabályozási rendszer duplikációkat tartalmaz, indokolatlanul tesz különbséget az állami és a nem állami fenntartók között, és nem különül el az ellátást igénylőkre és az ellátottakra nyilvántartott adattartalom a cél szempontjából. Ennek orvoslása érdekében a nyilvántartási rendszer szabályai egyértelművé válnak a célhoz kötöttség figyelembevételével, megszűnnek a párhuzamosságok, összességében a szektorsemlegesség jegyében csökkennek a nyilvántartási rendszer fennálló anomáliái.

Kiemelendő, hogy az új nyilvántartási rendszerben meghatározásra kerül, mely adatokat kell vezetni az ellátást igénylőkről és melyeket az igénybevevőkről. Az ellátást igénylőkről szűkített adattartalmú nyilvántartást kell vezetni, amely nyilvántartásra épül rá a már ellátásban részesülők nyilvántartása kibővített adattartalommal, így a nyilvántartásokat nem kell párhuzamosan vezetni. Meghatározásra kerülnek továbbá azok a szolgáltatások, melyek szakmai okból a nyilvántartási kötelezettség alól részben vagy egészben kivételt képeznek.

Az 5. §-hoz

A rendelkezésre állási támogatás helyébe a módosítással a bérpótló juttatás lép. A rendelkezés ennek megfelelően a jegyzői hatáskörbe tartozó szociális ellátások között a rendelkezésre állási támogatás helyett a bérpótló juttatást szabályozza.

Az általános szabályoktól eltérően a bérpótló juttatásra való jogosultság esetében nem kétfévente, hanem évente történő felülvizsgálatot ír elő a Javaslat, mivel a bérpótló juttatás esetében évente meg kell vizsgálni, hogy a jogosult legalább 30 nap időtartamban folytatott-e keresőtevékenységet, illetve részt vett-e munkaerőpiaci programban, képzésben.

A 6. §-hoz

A tartós munkanélküliek hatékonyabb foglalkoztatása érdekében – a Nemzeti Közfoglalkoztatási Programban foglaltakkal összhangban – 2011. január 1-jétől átalakul a közfoglalkoztatás rendszere, megszűnik annak jelenlegi három formája, és egységes közfoglalkoztatás kerül bevezetésre. Az új típusú közfoglalkoztatásra vonatkozó szabályokat a foglalkoztatási tárgyú jogszabályok fogják tartalmazni, azonban a jogszabályi koherencia megteremtése érdekében módosulnak a Szt. aktív korúak ellátására vonatkozó szabályai is.

A már említettek szerint a jelenlegi rendelkezésre állási támogatást az ún. bérpótló juttatás váltja fel. A bérpótló juttatás szabályainak többsége megegyezik a rendelkezésre állási támogatás szabályaival. Új elem azonban, hogy a jövőben a települési önkormányzat rendeletben előírhatja, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. Az eltérő helyi viszonyok miatt az egységes központi szabályozás helyett célszerűbb, ha az erre vonatkozó rendelkezéseket a helyi önkormányzati rendelet tartalmazza, éppen ezért az Szt. kiegészül egy annak megalkotására felhatalmazó rendelkezéssel.

A bérpótló juttatás folyósítása szünetel, ha az ellátásra jogosult rövid idejű (legfeljebb 90 nap) keresőtevékenységet folytat, ha közfoglalkoztatásban vesz részt, továbbá a keresetpótló juttatással járó képzés időtartama alatt. Az aktív korúak ellátására való jogosultság keretében folyósított pénzbeli ellátásokra vonatkozó szabályok egységessége érdekében a módosítás előírja azt is, hogy a keresőtevékenység, valamint a keresetpótló juttatással járó képzés időtartama alatt a rendszeres szociális segély folyósítása is szünetel.

A bérpótló juttatás 2011. december 31-e után csak annak a személynek lesz folyósítható, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző egy évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni, vagy úgy, hogy közfoglalkoztatásban vesz részt, vagy pedig az elsődleges munkaerőpiacon helyezkedik el. A 30 napba be kell számítani az egyszerűsített foglalkoztatást és a háztartási munkát, valamint a munkaerő-piaci programban, vagy 6 hónapot meghaladó időtartamú képzésben történő részvétel időtartamát is. Amennyiben a jogosult ezeknek a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 napot egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni.

Mivel az önkormányzatok közfoglalkoztatásban betöltött szerepe alapvetően megváltozik, a bérpótló juttatásban részesülőkre vonatkozó együttműködési szabályokat is módosítani szükséges. Jövő évtől megszűnik a közcélú foglalkoztatás, így az erre vonatkozó rendelkezések kikerülnek a törvényből. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel köteles együttműködni, számára a közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát a munkaügyi kirendeltség ajánlja majd fel.

Megszűnik az a lehetőség, hogy a rendszeres szociális segélyre jogosult személy a bérpótló juttatásra jogosult személyek együttműködési kötelezettségét, azaz elsősorban a közfoglalkoztatásban való részvételt válassza. Az erre irányuló hatósági szerződést ugyanis az önkormányzat abban az esetben köthette meg, ha a jogosult közfoglalkoztatását biztosítani tudta. Tekintettel arra, hogy a közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát a jövőben nem az önkormányzat ajánlja fel, ilyen hatósági szerződés megkötését nem vállalhatja. A megkötött hatósági szerződések megszűnnek, az érintett személyekre a továbbiakban ismét a rendszeres szociális segélyre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A 7. §-hoz

A Javaslát több ponton módosítja a lakásfenntartási támogatás jelenlegi rendszerét. A módosítás célja egyrészt a szociális gáz- és távhő-támogatás megszűnése okán ellátás nélkül maradó jogosultak befogadása a lakásfenntartási támogatás rendszerébe, másrészt a támogatás célzottságának és hatékonyságának növelése.

A jogosultsági jövedelemhatárt a törvény az öregségi nyugdíjminimum 250 %-ában határozza meg a korábbi 150 % helyett, ugyanakkor eltörli a lakásfenntartási költségek jövedelmen belüli arányára vonatkozó előírást.

A jövedelemszámítás alapja az egy főre jutó jövedelem helyett a háztartás fogyasztási szerkezetét jobban kifejező fogyasztási egység lesz.

A támogatás célzottságának és hatékonyságának növelése érdekében a módosítás két további alapvető intézkedést vezet be: az egyik a támogatást igénylők vagyoni helyzetének vizsgálata, a másik pedig annak előírása, hogy a lakásfenntartási támogatást elsősorban természetben kell nyújtani.

A 8. §-hoz

Az eddigiekben az ápolási díj összege az öregségi nyugdíjminimumhoz igazodóan, annak arányában volt meghatározva. Tekintettel arra, hogy az ápolási díjban részesülők többsége az élethelyzetükből adódóan az ellátást hosszabb ideig veszik igénybe, indokolt az ellátás összegének fokozatos emelése. Ennek első lépcsőfokaként 2011-ben az ápolási díj alapösszege 1 000 forinttal megemelkedik. Az ápolási díj alapösszegét a költségvetési törvény rögzíti, az ápolási díj vetítési alapja a továbbiakban ez az alapösszeg lesz.

A 9. §-hoz

A Javaslát egyértelművé teszi, hogy a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által kijelölt módszertani intézmények egyedi támogatásban részesülhetnek. A módosítást az államháztartásról szóló törvény rendelkezései teszik szükségessé.

A 10. §-hoz

A módosítás megteremti az Egyházi Fenntartók Tanácsa működésének jogi alapját. A Tanács a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter véleményező, javaslattevő, tanácsadó szerveként működik a jövőben.

A 11. §-hoz

Az Szt. kötelező jelleggel előírja, hogy az intézményvezetőnek a szociális rászorultság fennállását az igénybevétel során legalább kétevente meg kell vizsgálnia. A módosítás következtében szociális rászorultság felülvizsgálatát csak azokban az esetekben kell elvégezni, amikor az ellátott személy állapota nem végleges. Ez egyfelől a szabályok egységesítését jelenti, mivel a gondozási szükséglet fennállását is határozatlan idejűnek tekintjük, másfelől az eljárások egyszerűsítését és a felülvizsgálatok számának csökkenését is szolgálja.

A 12. §-hoz

A tanyagondnoki szolgáltatás jelenleg legfeljebb négyszáz fős külterületi vagy egyéb belterületi lakott helyen engedélyezhető. A gyakorlatban gondot okoz, ha már működő szolgáltatás esetén a lakosságszám négyszáz fő fölé emelkedik. A rendelkezés lehetővé teszi – a falugondnoki szolgálathoz hasonlóan – hogy amennyiben a létesítést követően a külterületi vagy egyéb belterületi lakott hely lakosságszáma 10 %-ot meg nem haladó mértékben emelkedik négyszáz lakos fölé, a szolgáltatás tovább működhessen.

A 13. §-hoz

A helyi önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról rendeletet alkot. A gyakorlatban a társulások esetében problémás a döntéshozatali folyamat: a társulás nem hozhat rendeletet, viszont a helyi önkormányzat ilyen esetekben nem dönthet önállóan. A probléma megoldása céljából, amennyiben a fenntartó önkormányzati társulás vagy többcélú kistérségi társulás, akkor a társulási megállapodásban erre kijelölt települési önkormányzat – a társulási megállapodásban meghatározottak szerint – alkot rendeletet az érintett tárgykörökben. A módosítás várhatóan elősegíti az egységes jogalkalmazást a társulások körében.

A 14. §-hoz

A hatályos szabályozás mind törvényi, mind miniszteri rendeleti szinten tartalmaz rendelkezéseket a szociális szakvizsgára, azonban ezek összhangja nem teljes, párhuzamosságuk megszüntetése indokolt. A duplikáció megszűnik azzal, hogy törvényi szinten mindössze a szociális szakvizsga részletes szabályait tartalmazó, illetve a szakvizsgára kötelezettek körét meghatározó miniszteri rendeletekre vonatkozó általános hivatkozás kerül rögzítésre.

A 15. §-hoz

A módosítással törvényi szintre kerülnek a szociális igazgatási bírsággal kapcsolatos szabályok, és egyidejűleg differenciálódnak a bírságösszegek. Az engedély nélkül nyújtott szociális szolgáltatás miatt kiszabható szociális igazgatási bírság legmagasabb összegének jelentős emelése komoly visszatartó erővel bírhat, így hozzájárulhat az illegális szolgáltatást nyújtók számának visszaszorításához. Az önköltségszámítás szabályának módosulása miatt már nem indokolt bírságot az intézményi térítési díj megállapítására vonatkozó szabályok megszegéséért, ezért módosul a korábbi bírságolási tényállás: az intézményi térítési díj megállapításának elmulasztása lesz bírságható.

A 16. §-hoz

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a 16-18 éves korosztály már kapcsolatba kerül az alkohollal és drogokkal, és sokszor a "kitudódástól" való félelem tartja őket vissza a segítségkéréstől. Előfordul olyan helyzet, hogy a fiatal jelentkező problémának érzékeli drog vagy alkohol fogyasztását, viszont nem tud igénybe venni segítséget pusztán a saját jognyilatkozatával. Jelenleg ugyanis a korlátozottan cselekvőképes kiskorú igénylő csak a szülő vagy törvényes képviselője tudtával kerülhet kapcsolatba a szolgáltatóval, hiszen a Polgári Törvénykönyv szerint nyilatkozata érvényességéhez szükség van a törvényes képviselő beleegyezésére vagy utólagos jóváhagyására. A módosítással a 16 év feletti kiskorú szenvedélybetegek nappali intézményében, illetve közösségi ellátásban történő kezelése lehetővé válik a szülő bevonása nélkül is (a szülővel való együttműködésre azonban változatlanul törekedni kell). A szabályok ezáltal biztosítani tudják, hogy a fiatal szerhasználó önmaga dönthesse a szolgáltatás igénybevételéről, hozzásegítve őt a káros tevékenység leküzdéséhez.

A 17–21. §-okhoz

A gyakorlatban problémát okoz, hogy mely esetekben kell a feleknek megállapodást kötniük. A módosítás meghatározza, melyek azok az aktusok, amelyek megalapozzák az intézményi jogviszony keletkezését, ugyanakkor egyértelművé válik, hogy a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátást megalapozó valamennyi körülmény esetében megállapodást is kell kötni, ami garanciális jelentőséggel bír, elsősorban az ellátott szempontjából.

A megállapodások tartalmára irányadó szabályozás egységessé, szektorsemlegessé válik, mert az ellátott és a szolgáltató, intézmény közötti viszonyrendszert, az alapvető jogosultságokat és kötelezettségeket rögzíti a megállapodás, amely alapvetően nem különbözhet attól, hogy állami vagy nem állami fenntartótól részesül az ellátott ellátásban.

A falu- és tanyagondnoki szolgáltatás esetében általában nem merülnek fel az ellátás kezdetekor a többi szociális alapszolgáltatás esetében megszokott ellátási elemek, azok nem tervezhetők, ugyanígy nehezen, vagy egyáltalán nem értelmezhető a szolgáltatás időtartama, továbbá a szolgáltatás térítésmentes. Erre tekintettel a módosítást követően e két szolgáltatás esetében nem kell megállapodást kötni.

Az igénylő formai kötöttségtől mentesen, szóban is előterjesztheti az ellátás iránti kérelmét, ugyanakkor megmarad az írásbeliség lehetősége is. A módosítás értelmében megszűnik továbbá az írásbeli értesítési kötelezettség abban az esetben, ha az ellátás iránti kérelmet pozitívan bírálták el, mert ilyenkor elegendő a nyilvántartásba vétel. Elutasítás esetén viszont továbbra is szükséges az írásbeliség, mivel csak így biztosítható a jogorvoslat. Ez utóbbi kötelezettség kiterjesztésre kerül az ellátási szerződéssel feladatot ellátó nem állami, egyházi fenntartókra is.

Egyszerűsödnek a soron kívüli elhelyezés szabályai, a soron kívüli igényről az intézményvezető hoz döntést, megszűnik az orvos, illetve a fenntartó képviselőjének bevonásával történő döntéshozatal. A gyakorlatban ugyanis gondot okoz a többszemélyes döntéshozatal, mert ezek a személyek sokszor helyben nem elérhetőek, így lassul az eljárás, több esetben csak formális döntés születik. Emellett nem is mindig ezen személyek bevonása indokolt, hanem más, az intézményben dolgozó szakember is megalapozottan részt vehet a döntés meghozatalában.

A 22. §-hoz

A Szt. meghatározza a térítésmentesen biztosított szolgáltatások körét. Ezzel összefüggésben pontosításra kerül, hogy ilyen esetben intézményi térítési díjat nem kell megállapítani. Módosul a tájékoztatási kötelezettséget előíró rendelkezés is: az intézményi térítési díj összegéről ezeknél a szolgáltatásoknál nem kell tájékoztatást adni, hiszen az okafogyottá válik.

A 23. §-hoz

A jogalkalmazói gyakorlatban problémaként merült fel, hogy nem egyértelmű a korlátozó intézkedésekre vonatkozó jogszabályok alkalmazása, illetve az Szt. és az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény viszonya. A jogbizonytalanságot okozó rendelkezések pontosításra kerülnek, nem érintve a korlátozó intézkedés eddigi szakmai szabályrendszerét. A módosítással kikerülnek a törvényi szabályokból az egészségügyről szóló törvényben is szabályozott kérdéskörök.

A 24. §-hoz

A közfeladatot ellátó személyek köre kibővül az intézményi ellátás keretében foglalkoztatott ápoló, intézményvezető ápoló, gondozó és szociális, mentálhigiénés munkatárs, továbbá falu- és tanyagondnok személyével. A szociális szolgáltatóknál, intézményekben dolgozók ugyanis olyan tevékenységet látnak el, amely az állampolgárok szélesebb körét érintő fokozott körütekintést, felelősséget igényel. A tapasztalatok szerint az elmúlt években egyre gyakoribbá váltak az ellenük irányuló atrocitások, agresszív megnyilvánulások, bűncselekmények. Az ilyen, egyben fokozottabb veszéllyel is járó munkakörökben foglalkoztatottak akkor tudnak hatékony munkát végezni, ha az ellenük irányuló erőszakos cselekményekkel szemben megvédik őket, és magasabb szintű védelmet élvezhetnek közfeladatot ellátó személyként.

A 25. §-hoz

A szenvedélybeteg, valamint a hajléktalan személyek esetében a jövőben nem lesz feltétele a rehabilitációs intézménybe való bekerülésnek a rehabilitációs alkalmassági vizsgálat elvégzése. A jogszabályok ugyanis megfelelően meghatározzák azokat a feltételeket, melyeknek a rehabilitációs intézménybe kerülő személyeknek meg kell felelniük. A drogrehabilitációs intézmények mindegyike krónikus rehabilitációs egészségügyi intézmény is egyben, így ezen intézményi kör az egészségügyi ellátások minimumfeltételei (magasabb orvosi és szakápolói létszám) és protokolljai szerint is végzi tevékenységét. A hajléktalan személyek rehabilitációs intézményeibe olyan személyek érkeznek – főleg más hajléktalan-ellátó intézményekből –, akik a rehabilitációs programban való részvételre alkalmasak és képesek. A rehabilitációs alkalmassági vizsgálat a gyakorlat szerint ezen ellátotti célcsoportok esetében nem eredményez új információkat, így az formális jellegűvé vált.

A 26–29. és a 31. §-hoz

Az Szt. a térítési díj megállapításához kapcsolódóan meghatározza a szolgáltatási önköltség számításának módját, ami számos problémát, jogalkalmazási és jogértelmezési nehézséget vetett fel a költségnevek, a mutatószámok vonatkozásában. Ezen tételek szűkebb vagy tágabb értelmezése más és más számítási eredményre vezethet. A módosítás szerint a teljes kiadási költségnevek figyelembe vétele szükséges ahhoz, hogy az intézményi működőképesség fenntartható legyen. Erre tekintettel az önköltség számítására vonatkozó rendelkezés hatályon kívül helyezésre kerül. Az

intézményi térítési díj tartalmi összetevői megmaradnak, de az önköltség elemei bővíhetnek például a felújítási költségelemekkel.

Valamennyi alapszolgáltatás esetében egyéni jövedelemszámítás kerül bevezetésre: étkeztetés és házi segítségnyújtás esetében megszűnik a családi jövedelemszámítás. A módosítással valamennyi szolgáltatásnál egységes – egyéni – jövedelemszámítási mód lesz, így megszűnnek a jelenlegi jogalkalmazási problémák. Kiskorú igénybe vevő esetén pedig nem a szülők egy főre jutó jövedelmét, hanem a családban az egy főre jutó jövedelmet kell figyelembe venni. A kiskorúak ellátására irányadó hatályos szabályozás – azzal, hogy a szülők egy főre jutó jövedelmét veszi alapul – nem veszi figyelembe a családban élő gyermekeket, így különösen a több gyermekes családok érintettek hátrányosan a terhelhető jövedelem meghatározásakor. A módosítás kiküszöböli ezt az anomáliát, arányosabb terhelést biztosítva a családok számára.

A szociális szolgáltatások igénybevétele esetén fizetendő térítési díj szabályainak felülvizsgálatára és módosítására – különös tekintettel bentlakásos intézmény esetén a pénzvagyon újbóli terhelhetőségére vonatkozólag – 2008. óta folyamatos fenntartói igény van. Ennek eleget téve – a korábbi szabályozáshoz hasonlóan – újból lehetővé válik az intézményi térítési díj megfizetése, melyhez fedezetül szolgálhat az ellátott pénz-, illetve ingatlanvagyon. A módosítás tehát növeli a szolgáltatások finanszírozásában az egyéni öngondoskodás és felelősségvállalás szerepét, és kiterjeszti a fenntartók bevételi forrásainak körét, mely hozzájárul a biztonságos működtetéshez.

Az igénybevételt megelőzően végzett jegyzői jövedelemvizsgálat idősothtoni ellátás esetében is megszűnik. A jövedelemvizsgálatot – alap- és szakosított ellátások esetében egyaránt – az intézményvezető végzi el és állapítja meg a személyi térítési díjat.

A 30. §-hoz

Igényként fogalmazódott meg annak a jogszabályi lehetőségnek a megteremtése, hogy az intézményekben élőknek a jogszabályban előírt feltételeket meghaladó ellátotti igényei megvalósításra kerülhessenek, amennyiben ennek költségeit önként vállalják. A tartós bentlakásos intézményekben élők ugyanis hosszú évekig, sőt akár életük végéig tartózkodnak az intézményekben, és egyre gyakrabban jelentkezik igényként a jobb anyagi körülményekkel rendelkező ellátottak részéről, hogy az intézmény azon részeit, melyekben mindennapjaikat töltik, saját költségükre ízlésük és kényelmük szerint alakíthassák.

Azon ellátottak részéről, akik intézményből való kikerülése már kevésbé valószínű, így az intézményt szinte saját otthonuknak érzik, a jogalkotó által méltányolható igénynek tekinthető, hogy saját környezetük állapotára befolyással lehessenek, mindennapi életük színterét maguk alakíthassák. A szociális intézmények ugyanakkor nem képesek biztosítani, hogy a jogszabály által előírt feltételek biztosítását meghaladó, az ellátottak által kívánt átalakításokat saját forrásaikból elvégezzék. Az Szt. jelenleg nem teszi lehetővé, hogy az ellátott anyagi eszközöket bocsásson az intézmény rendelkezésére ennek érdekében, holott erre önkéntes vállalás esetén, a Polgári Törvénykönyv által szabályozott szerződés megkötésével mód lenne. Az Szt. hatályos rendelkezései tiltják, hogy a szociális intézmény a térítési díjon és az egyszeri hozzájáruláson kívül más jogcímen pénzbefizetést fogadjon el az ellátottól. E szabály alóli kivételként kerül beépítésre a törvénybe, hogy az ellátott saját írásbeli kezdeményezésére, külön megállapodás alapján anyagi forrásokat juttathasson az intézmény részére a jogszabályban előírt feltételeket meghaladó igényei teljesítéséhez, így biztosítva számára azt a szabadságot, hogy befolyásolhassa mindennapi környezete állapotát.

Természetesen e lehetőség nem terjed ki azon átalakításokra, melyekre az intézmény jogszabály vagy hatósági rendelkezés alapján köteles, ezen munkálatok költségei változatlanul az intézményeket terhelik. Az ellátottak védelmét szolgáló garanciák beépítésre kerülnek a módosításba: az ellátott írásban kezdeményezi a megállapodás megkötését, az általa rendelkezésre bocsátott összeg kizárólag a szerződésben meghatározott célokra használható fel. Szintén garanciális szabály, hogy azon ellátott részére, aki a fenti célból saját anyagi eszközt bocsátott az intézmény rendelkezésére, a szerződéskötéstől számított öt évig a jogviszony megszűnése esetén (a haláleset kivételével) a befizetett összeg időarányos részét vissza kell fizetni. További garanciák az ellátottal kötött külön megállapodásban kerülhetnek rögzítésre.

A 32. §-hoz

A módosítás felhatalmazó rendelkezéseket állapít meg a Kormány számára a szociális igazgatási bírsággal kapcsolatban, a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter számára az Egyházi Fenntartók Tanácsával kapcsolatban, valamint a települési önkormányzatok számára egyes szociális pénzbeli ellátásokkal és alapszolgáltatásokkal kapcsolatban.

A 33. §-hoz

A Javaslat átmeneti rendelkezéseket állapít meg az Szt. előbbieken vázolt módosításaihoz.

Az aktív korúak ellátásával összefüggő változtatások körében a következőket kell kiemelni. Annak érdekében, hogy a jegyzők számára ne jelentsen aránytalan terhet a rendelkezésre állási támogatás bérpótló juttatássá való átalakítása, a törvény előírja, hogy a rendelkezésre állási támogatásra jogosultakra a bérpótló juttatás szabályait 2011. január 1-jétől határozat hozatala nélkül alkalmazni kell.

A bérpótló juttatásról az aktív korúak ellátására való jogosultságnak, illetve az ellátás összegének soron következő felülvizsgálatakor kell határozatot hozni, amelynek végső határideje 2011. április 30. A jogosultság vizsgálata időpontjának meghatározásánál a rendelkezésre állási támogatásra való jogosultság időtartamát is figyelembe kell venni, azaz a jogosultsági felülvizsgálat időpontját úgy kell meghatározni, mintha a jogosult továbbra is rendelkezésre állási támogatásban részesülne.

A bérpótló juttatásra való jogosultság felülvizsgálatára a módosítás az általánostól eltérően nem két évente, hanem évente történő felülvizsgálatot ír elő, tekintettel arra, hogy évente meg kell vizsgálni, hogy a jogosult folytatott-e legalább 30 nap időtartamban keresőtevékenységet, illetve részt vett-e képzésben, munkaerőpiaci programban. Az első egyéves felülvizsgálat időpontját a bérpótló juttatásra való jogosultságot megállapító határozat jogerőre emelkedéséhez, azaz a fent leírt felülvizsgálat időpontjához viszonyítva határozza meg a Javaslat, éppen annak érdekében, hogy a jegyzőnek elegendő ideje álljon rendelkezésre a szükséges felülvizsgálatok elvégzésére, és ne kelljen minden egyes, jelenleg rendelkezésre állási támogatásra jogosult személy felülvizsgálatát egy időpontban, 2012. január 1-jével elvégeznie.

A Javaslat szerint megszűnik az a lehetőség, hogy a rendszeres szociális segélyre jogosult személy a rendelkezésre állási támogatásra jogosult személyek együttműködési kötelezettségét, azaz elsősorban a közfoglalkoztatásban való részvételt válassza. Az erre irányuló hatósági szerződést ugyanis az önkormányzat abban az esetben köthette meg, ha a jogosult közfoglalkoztatását biztosítani tudta. Tekintettel arra, hogy a közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát a jövőben nem az önkormányzat ajánlja fel, ilyen hatósági szerződés megkötését nem

vállalhatja. A megkötött hatósági szerződések megszűnnek, az érintett személyekre a továbbiakban ismét a rendszeres szociális segélyre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A Javaslat átmeneti szabályt állapít meg azon települési önkormányzatok számára, amelyek önkormányzati társulásban vagy többcélú kistérségi társulásban vesznek részt. Esetükben felül kell vizsgálni a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló hatályos önkormányzati rendeletet abból a célból, hogy az átmeneti időtartam letelte után kizárólag a társulási megállapodásban erre kijelölt önkormányzat rendelete tartalmazza a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló szabályokat.

A 34. §-hoz

A módosítás az érdekvédelmi fórum működtetését csak a tartós bentlakásos intézményekben írja elő kötelezően. Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézményekben az érdekképviselői fórum létrehozása nehezen kivitelezhető tekintettel arra, hogy a jogviszony viszonylag rövid időn keresztül áll fenn, lakói folyamatosan változnak, így funkcióját nem vagy nehezen tudja betölteni.

Az előtakarékosági rendszer kötelező alkalmazása megszűnik azzal, hogy az előtakarékoság lehetősége megmarad. A kötelező előtakarékoság több ellátottnál nem kivitelezhető, hiszen nem rendelkeznek jövedelemmel.

A 35. §-hoz

A rendelkezés tartalmazza a bázis-szállás szolgáltatási forma megszüntetését. Tekintettel arra, hogy a téli ellátás megszervezése során a hajléktalan-ellátó intézmények számára jelenleg is lehetőség adódik az egész évben működtetett férőhelyek számának ideiglenes megnövelésére (időszakos férőhely), ráadásul úgy, hogy eközben garantálhatóak bizonyos elhelyezési feltételek, a bázis-szállás fenntartása nem indokolt, sőt a nyújtott szakmai, ellátási színvonal radikális lecsökkentését eredményezi. Az ellátórendszer fejlődése mára jelentősen meghaladta a bármilyen módon létrehozható, körülményeiben nem ellenőrizhető bázis-szállás szolgáltatási szintjét. A bázis-szállás szükségtelenségét jelzi az a tény is, hogy bevezetése óta sehol nem hoztak létre ilyen szolgáltatást, melyet – a szociális szolgáltatások legfontosabb adatait nyilvántartó – szociális regiszter adatai is megerősítenek.

Étkeztetés esetében a települési önkormányzatok eddig nem határozhatták meg jogosultsági feltételként az igénylők jövedelmi helyzetét, a módosítással azonban erre lehetőség nyílik, így az önkormányzati szabadság elve teljes mértékben érvényesül. A jövedelmi helyzet jogosultsági feltételként történő meghatározása lehetőséget teremt arra, hogy az önkormányzatok a legnehezebb anyagi körülmények között élők étkeztetésének biztosítására kiemelt figyelmet fordítsanak, amivel a szolgáltatás hozzáféréseinek garanciális elemei is erősödnek.

A 36. §-hoz

A gyermekvédelmi törvényben a várandós anya válsághelyzetének definiálása a módosítással általánosabbá válik, a szociális válság – a családi, környezeti, társadalmi ellehetetlenülés mellett – az egyik szempontként értékelhető.

A Javaslat az 1. §-ban foglaltakhoz hasonlóan szűkíti az egyházi fenntartók fogalmát azzal, hogy kizárólag a Kormánnyal a gyermekjóléti, gyermekvédelmi vagy a szociális feladatok ellátására is kiterjedő megállapodást kötött egyházak (ideértve a Magyar Katolikus Egyházat) tartoznak a Gyvt.-ben meghatározott egyház fogalma alá.

A 37. §-hoz

Annak érdekében, hogy a gyermekmunka kitudódjon és a gyermekvédelmi rendszer a megfelelő intézkedéseket meg tudja tenni, indokolt a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagok körébe a munkaügyi ellenőrzési szervet (munkaügyi hatóságot) is beemelni. A közelmúlt gyakorlati tapasztalatai (gyermekmunka az autópálya építésekénél) és az állampolgári jogok országgyűlési biztosának jelzése ugyanis azt mutatták, hogy a munkaügyi hatóság a munkaügyi ellenőrzéskor a gyermekmunka észlelése esetén nem keresi meg a gyermekvédelmi rendszert. Ebből adódóan mindenképpen indokolt a gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagok között a munkaügyi hatóság feltüntetése. Ezáltal valósulhat meg a Gyvt. 17. § (4) bekezdésében foglalt azon szankció is, amely szerint a szociális és gyámhivatal javaslatot tehet a fegyelmi felelősségre vonás kezdeményezésére, ha a jelzőrendszeri tag jelzési kötelezettségének nem tesz eleget.

A 38. és 39. §-okhoz

A hatályos szabályozás értelmében mindazok számára, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak, a települési önkormányzat jegyzője pénzbeli támogatást folyósít július hónapban. Annak érdekében, hogy ezen támogatás az iskolakezdést segítse elő a gyermekek számára, indokolt, hogy a jegyző ne július, hanem augusztus hónapban folyósítsa a támogatást a rászorulókat részére. Ehhez kapcsolódóan a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra jogosultaknak járó pótlék folyósítási időpontja is júliusról augusztusra módosul.

A 40. és 41. §-okhoz

A gyermeki és szülői jogokkal, köteleességekkel összhangban indokolt az átmeneti gondozásban részesülő – a családok átmeneti otthonában csak egyik szülőjével ellátott gyermek esetével kiegészítve –, illetve a családból kiemelt gyermek szüleivel való kapcsolattartásáról külön rendelkezések megalkotása, illetve a meglévő szabályok módosítása. Az átmeneti gondozásban élő gyermek esetében a gyámhivatal kérelemre szabályozza a kapcsolattartást, abban az esetben, ha a gyermekek átmeneti otthonában ellátott gyermek szülei (más kapcsolattartásra jogosult hozzátartozói) külön élnek, és a különélésükből fakadóan ki kell alakítani az ellátott gyermekkel való kapcsolattartás rendjét, illetve ha a családok átmeneti otthonában csak az egyik szülőjével ellátott gyermeknek van különélő, kapcsolattartásra jogosult hozzátartozója.

A saját családjában élő gyermek kapcsolattartásának szabályozásától eltérően rögzíti a Javaslat a hivataltól történő szabályozási kötelezettséget az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, továbbá a nevelésbe vett gyermek tekintetében. Ennek során különösen fontos a gyermek családból történt kiemelését előidéző szülői magatartás értékelése, az átmeneti nevelésbe vétel felülvizsgálata során a kapcsolattartás szükség szerinti újraszabályozása.

A Javaslat tartalmazza a felügyelt kapcsolattartás alapvető szabályait, illetve a kapcsolattartási jog szüneteltetésének speciális eseteit. Ennek célja a gyermek bántalmazásának megakadályozása, illetve a további bántalmazás megelőzése. A gyermek családi kapcsolatainak fenntartását, ápolását segíti elő a szülőn kívül más hozzátartozókkal – elsősorban testvérrel, nagyszülővel – való kapcsolattartás szabályozása.

A kapcsolattartással összefüggő kiadásokról külön rendelkezést tartalmaz a Javaslat, rögzítve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás formájában történő segítségnyújtás lehetőségét, amely a szülőkkel való kapcsolat fennmaradásában, a saját családba való hazatérés lehetővé tételében nagy jelentőséggel bír. Ezt a célt szolgálja a területi gyermekvédelmi szakszolgálat számára – végrehajtási rendeletben részletezendő – feladat előírása is.

A 42. §-hoz

A módosítás a gyermekjóléti szolgáltatás feladatainak pontosítására irányul. Ennek keretében egyrészt egyértelművé válik, hogy a gyermekjóléti szolgáltatás igénybevételével önmagában nem minden esetben rendeződnek a gyermek problémái, a családban jelentkező működési zavarok. A gyermekjóléti szolgáltatás „csupán” elősegítheti ezek megvalósulását. Másrészt pontosabban felsorolásra kerülnek azok az ellátások, szolgáltatások és hatósági intézkedések, amelyeket a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében a gyermekjóléti szolgálat kezdeményezhet.

A 43. §-hoz

A módosítás értelmében a bölcsődékben a nyári nyitva tartás rendjét a fenntartó hagyja jóvá. Ennek keretében határozzák meg azt az időtartamot, amikor nyáron a bölcsőde bezár. Csak akkor lehet éves karbantartásokat, felújításokat végezni, amikor a bölcsődében nem gondoznak gyermekeket. A nyári időszakban a fenntartó dönthet – szülői igény esetén – a bölcsődés gyermekek intézményi gondozásának megszervezéséről.

A 44. §-hoz

Sokszor adódik olyan helyzet, hogy a várandós anya férje vagy élettársa nem tud beköltözni társa mellé a családok átmeneti otthonába. A gyermeket váró anya helyzete ugyanakkor indokolja, hogy a számára ebben az időszakban támaszt, segítséget jelentő személy mellette legyen. Az együttes elhelyezés további indoka, hogy ebben az esetben az apa nem idegenedik el gyermeke anyjától, illetve a közös lakhatási megoldások keresésére is nagyobb esély van. Szakmailag mindenképpen indokolt a gyermeket váró pár együttes elhelyezése.

A 45. §-hoz

A különleges hivatásos nevelőszülő alkalmazásának lehetővé tételével a speciális hivatásos nevelőszülő mellett nevesítést nyer a tartósan beteg vagy fogyatékos, illetve a 3 év alatti gyermeket ellátó hivatásos nevelőszülő tevékenysége. A módosítás értelmében az lehet különleges hivatásos nevelőszülő, aki a képesítési előírásoknak megfelel és alkalmas a nála elhelyezett tartósan beteg, fogyatékos, illetve három év alatti különleges ellátást igénylő gyermek kiegyensúlyozott nevelésének biztosítására és családjába történő visszakerülésének elősegítésére. A különleges hivatásos nevelőszülő legalább három, legfeljebb öt gyermek és fiatal felnőtt együttes ellátását biztosíthatja.

A 46. §-hoz

A nevelőszülő a saját háztartásában teljes körű ellátást nyújt a nála elhelyezett utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttnek. Ennek keretében különösen segítséget nyújt a fiatal felnőtt önálló életvezetéséhez, társadalmi beilleszkedéséhez, hozzátartozóival való kapcsolattartásához.

Ehhez külön nevelési tervet nem szükséges készítenie, hiszen az csak a kiskorú ellátottak esetében indokolt.

A 47. §-hoz

A módosítással a különleges szükségletű gyermek után járó nevelési díj (34 200 Ft/hó helyett 39 900 Ft/hó) és külön ellátmány (8 550 Ft/hó helyett 9 975 Ft/hó) a 3 év alatt gyermek esetében is megilleti a nevelőszülőt, hivatásos nevelőszülőt. Ezt egyes fenntartók jelenleg is biztosítják számukra, a gyakorlat azonban nem egységes.

A 48. és 49. §-okhoz

A módosítás pontosítja a területi gyermekvédelmi szakszolgálatnak egyrészt az örökbefogadással, másrészt a gyám, gondozó tevékenységének segítségével kapcsolatos feladatait. Előbbi keretében hangsúlyossá válik, hogy a területi gyermekvédelmi szakszolgálat a titkos és a nyílt örökbefogadások előkészítésében, valamint a vér szerinti szülő és az örökbe fogadni szándékozó személy kapcsolatfelvételének előkészítésében is közreműködik. Utóbbi módosítással az átmeneti és tartós nevelésbe vett gyermek tekintetében az egyéni gondozási-nevelési terv készítésére vonatkozó szabályozás egyértelművé válik a Gyvt.-ben.

Az 50. §-hoz

A családi pótlék felhasználásával összefüggésben – a gyermeknek vagy családjának – okozott kárért való önkormányzati felelősség megfogalmazása törvényi szintű szabályozást igényel. A jegyzői gyámhatóság által kirendelt eseti gondnok esetleges jogszerűtlen eljárása (pl. nem költi az adott hónapra járó ellátást a gyermekre) nem foszthatja meg a gyermeket és a családját a nekik járó ellátástól. Ezért mögöttes felelősként, vétkességre tekintet nélkül felel a települési önkormányzat az eseti gondnok által okozott kárért, kivéve, ha azt a gyermek vagy családja felróható magatartása okozta. Azonban az önkormányzat kérheti az eseti gondnoktól a kár megtérítését.

Az 51. §-hoz és az 53. §-hoz

A gyermek védelembe vétele fő szabály szerint a nagykorúsága elérésekor megszűnik. Meg kell szüntetni továbbá a védelembe vételt, ha a gyermekvédelmi gondoskodás más formájáról, így többek között családbafogadásról döntött a gyámhivatal. A Javaslat a védelembe vétel megszüntetésére vonatkozó rendelkezéseket két irányban módosítja. Egyrészt lehetővé teszi nagykorúak esetén is a védelembe vétel fenntartását, ha a tanköteles fiatal felnőtt után folyósított iskoláztatási támogatás felfüggesztésére még kiskorúsága idején került sor és a fiatal felnőtt továbbra is mulaszt az iskolából. Másrészt a módosítás a családbafogadás fennállása alatt is lehetővé teszi a védelembe vétel elrendelését. Előfordul ugyanis, hogy a családbafogadás intézménye nem hozza meg a várt eredményeket. Ezekben az esetekben is célszerű a fokozatosság elvét követni, először meghagyva a családbafogadó gyámságát, védelembe vétel mellett indokolt rendezni a gyermek sorsát, helyzetét.

Az 52. §-hoz

A módosítás az örökbefogadást elősegítő magánszervezetekre vonatkozó, kormányrendeleti szinten rögzített szabályokat [127/2002. (V. 21.) Korm. rendelet] – a megfelelő módosításokkal – átemeli a Gyvt.-be. Tekintettel az örökbefogadást elősegítő magánszervezetek által végzett adatkezelésre (nyilvántartás vezetése az érintettekről stb.), valamint arra, hogy e szervezetek

tevékenysége alapvető jogokat érint, garanciális szempontból a rájuk vonatkozó főbb rendelkezéseket törvényi és nem kormányrendeleti szinten kell rendezni. A gyermekkereskedelem megakadályozása terén vállalt nemzetközi kötelezettségeink teljesítése miatt a tervezet fenntartani javasolja azt a korábbi években bevezetett [127/2002. (VI. 21.) Korm. rendelet 2. § (1) bek.] és bevált korlátozást, amelynek értelmében az örökbefogadást elősegítő közhasznú szervezetek tevékenysége kizárólag a Magyarországon élő, magyar állampolgárságú vér szerinti szülő és örökbe fogadni szándékozó személy közötti kapcsolat létrehozására irányulhat.

Az 54. §-hoz

Az Alkotmánybíróság megsemmisítette [114/2010. (VI. 30.) AB határozat] a Gyvt. 72. § (4) bekezdés második mondatát, amely kizárta az ideiglenes hatályú elhelyezésről szóló döntés elleni fellebbezést. Az intézkedés ideiglenes jellegére és az azt követő kötelező gyámhivatali felülvizsgálatra tekintettel zárta ki a Gyvt. a fellebbezést. Az Alkotmánybíróság azonban, mivel az ideiglenes hatályú elhelyezés jelentős mértékben korlátoz alapvető jogot (a szülő gondozási, nevelési jogát), érdemi döntésnek minősítette azt, amely ellen biztosítani kell a fellebbezést. Az AB határozatból fakadó azonnali módosítást igénylő problémák (fellebbezést elbíráló szerv kijelölése, döntés formájának meghatározása) rendezésére a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 2010. szeptember 30-án hatályba lépő módosítása keretében került sor. A Javaslatban szabályozott pontosítással egyértelművé válik, hogy a beutaló szerv döntését követően azonnal meg kell indulnia a gyámhivatali felülvizsgálatnak. A közigazgatási hatósági eljárási törvény módosításának megfelelően a gyámhivatal számára előírt eljárási határidők naptári napokban kerülnek meghatározásra.

Az 55. §-hoz

A módosítás a családi napközi, mint napközbeni kisgyermek-ellátási forma elterjesztésére irányul a települési önkormányzatok körében. A települési önkormányzat a bölcsődés korú gyermekek napközbeni ellátásának biztosítására irányuló kötelezettségének – a bölcsőde működtetése mellett – családi napközi formájában is eleget tehet. A módosítás célja, hogy a tízezer lakónépesség feletti települési önkormányzatok számára hangsúlyossá tegye, hogy a bölcsőde kötelező fenntartása mellett más napközbeni ellátási formával, tehát családi napközi biztosításával is megoldhatják a 3 év alatti gyermekek ellátását.

Az 56. §-hoz

A módosítás pontosító jellegű, az Szt. 58. §-ának módosításához hasonlóan az államháztartási törvénnyel való összhang megteremtését célozza.

Az 57–60. §-okhoz

Az örökbefogadást elősegítő magánszervezetekre vonatkozó szabályozáshoz kapcsolódóan pontosítani szükséges az örökbefogadást érintő adatkezeléssel összefüggő szabályokat is a Gyvt.-ben. Szükséges az örökbefogadást elősegítő magánszervezetek által a válsághelyzetben lévő várandós anyák, a vér szerinti szülők és az örökbe fogadó szülők adatainak kezelésére vonatkozó rendelkezések pontosítása annak érdekében, hogy a magánszervezetek tevékenysége a működést engedélyező szerv számára átlátható és ellenőrizhető legyen, továbbá megtörténjen a magánszervezetek részéről is – hasonlóan a területi gyermekvédelmi szakszolgálatokhoz – az örökbe fogadható gyermekek adatainak továbbítása az országos örökbefogadási nyilvántartás számára.

A kezelhető adatok körébe bekerülnek a válsághelyzetben lévő várandós anya és a vér szerinti szülő, valamint az örökbe fogadó szülő családi helyzetére vonatkozó adatok, azaz a családi állapotára, fennálló házasságára, élettársi, bejegyzett élettársi kapcsolatának tényére, gyermekei számára és az arra vonatkozó adatok, hogy kivel él egy háztartásban és gyermekei kinek a gondozásában nevelkednek, valamint a válsághelyzetben lévő várandós anyák tekintetében a terhesség eltitkolásának tényére, okára vonatkozó adatok. Ez annak érdekében történik, hogy a számukra szükséges segítség tervezhető legyen, illetve a tevékenység jogszerűsége ezen keresztül is ellenőrizhető legyen.

A Javaslat tartalmazza továbbá az országos örökbefogadási nyilvántartással és a nemzetközi örökbefogadási ügyekben eljáró központi hatóság adatkezelésével kapcsolatos, eddig törvényi szinten nem rendezett szabályokat.

A Javaslat pontosítja a gyermekvédelmi törvényben nevesített nyilvántartások adatainak megismerésére jogosultakra vonatkozó rendelkezéseket is.

A 61. §-hoz

A gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményekben (bölcsődében, óvodában, iskolai napköziben) – a családi napközi és a házi gyermekfelügyelet kivételével – az alapellátások keretébe tartozó szolgáltatások közül csak az étkezésért állapítható meg térítési díj. A jelenlegi szabályozás szerint a bölcsődében, az óvodában, az iskolában (általános és középiskola) biztosított gyermekétkeztetés keretében kizárólag az ételmezés nyersanyagköltségét (illetve annak ÁFÁ-val növelt összegét) lehet alapul venni a térítési díj kiszámításánál.

A módosítás célja, hogy a gyermekétkeztetés térítési díjának megállapításánál a továbbiakban az intézményi térítési díj alapja az ételmezés nyersanyagköltsége mellett a nyersanyagköltség legfeljebb 50%-át kitevő rezsiköltség egy ellátottra jutó napi összege legyen. A gyermekétkeztetés biztosítása során a család jövedelmi viszonyai a tekintetben kerülnek figyelembevételre, hogy a legrászorulóbb családok – azaz a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, gyermekeket nevelő családok – számára ingyenes a bölcsődei, az óvodai és jelenleg az iskola 1–7. évfolyamán biztosított étkeztetés. (Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre az a gyermek jogosult, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem havi összege nem haladja meg az önm 130, illetve 140 %-át.) E mellett a három vagy több, illetve tartósan beteg, fogyatékos és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre nem jogosult gyermeket nevelő családoknak 50 %-os térítésidíj-kedvezmény jár a gyermekek után.

A 62. §-hoz

A rendelkezés technikai jellegű, a Gyvt. módosításához kapcsolódó átmeneti szabályt tartalmaz.

A 63. §-hoz

A rendelkezés a Gyvt. felhatalmazó rendelkezéseit pontosítja, valamint a szociális törvénnyel megegyező módon felhatalmazást ad az ágazati miniszternek a módszertani intézmények kijelöléséről és feladatairól szóló rendelet megalkotására.

A 64–65. §-okhoz

A rendelkezések a Gyvt. vonatkozásában a hatályon kívül helyező szabályokat és a szövegcsere módosításokat tartalmazzák. Ezek közül a legjelentősebb, hogy a Gyvt. 148. § (5) bekezdés *ac)* alpontjának módosításával megvalósul az ingyenes gyermekétkeztetés kiterjesztése a 8. évfolyamos tanulókra. Az elmúlt években a gyermekétkeztetés normatív kedvezménye fokozatosan egyre nagyobb jogosulti körre lett kiterjesztve. A 30, illetve 50%-os normatív kedvezmények mellett 2003. szeptember 1-jével az óvodai étkezésben részt vevő, 2004. január 1-jétől már a bölcsődében ellátott, illetve 2006. január 1-jétől az általános iskola 1–4. osztályában tanuló, 2008. január 1-jétől az általános iskola 5. osztályában tanuló, 2009. január 1-jétől az általános iskola 6. évfolyamán tanuló, majd 2010. január 1-jétől már az általános iskola 7. évfolyamán tanuló és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számára is ingyenes étkeztetést kell biztosítani. A „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032 szóló 47/2007. (V. 31.) OGY határozat végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról (2007-2010.) szóló 1092/2007. (XI. 29.) Korm. határozat 29. pontja szerint a gyermekek szociális biztonságának növelése érdekében 2010-ig fokozatosan be kell vezetni az általános iskola felső tagozatán is a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számára az ingyenes étkeztetést. E feladat végrehajtásának utolsó lépcsőjét jelenti, hogy a Javaslat 2011. évtől az általános iskola 8. évfolyamán tanuló és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek számára is biztosítja az ingyenes gyermekétkeztetést. A rendelkezés költségvetési forrása a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetésében tervezésre került.

A másik jelentősebb módosítás az óvodáztatási támogatást érinti. A jelenleg hatályos szabályok szerint az óvodáztatási támogatás első alkalommal történő folyósításának feltétele, hogy a gyermek legalább 3 hónapig rendszeresen járjon óvodába. Ha az óvodai beíratás az év második felében történik, első alkalommal decemberben kell folyósítani a támogatást. Ahhoz, hogy a decemberi folyósítás megvalósulhasson, az óvodának november közepéig kell leigazolni az óvodába járást [149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 68/G. § (3) bek.]. Az óvodai nevelési év kezdetétől (szeptember 1.) november közepéig azonban nem telhet el a jogosultság alapját képező három havi rendszeres óvodába járás, ami az érintett szülők és a támogatást megállapító hatóság számára egyaránt nagy nehézséget jelent. Ezért indokolt az óvodáztatási támogatás feltételrendszerében a három havi rendszeres óvodába járás helyett a két havi rendszeres óvodába járást előírni.

A 66. §-hoz

A Javaslat a Cst. módosításával pontosítja a nevelési ellátás jogosultsági szabályait, kivéve a javítóintézetben nevelt, vagy büntetés-végrehajtási intézetben lévő gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermekek vagyonkezelői joggal felruházott gyámját, illetve eseti gondnokát a lehetséges jogosulti körből, hiszen az érintett gyermekek életkoruknál fogva nem lehetnek nevelési ellátásra jogosultak.

A 67. §-hoz

A Javaslat módosítja az iskoláztatási támogatásra jogosultak körét, ide sorolva a javítóintézetben nevelt, vagy büntetés-végrehajtási intézetben lévő gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermekek vagyonkezelői joggal felruházott gyámját, illetve eseti gondnokát.

A Cst. 8. §-ának (3) bekezdése szerint saját jogán jogosult iskoláztatási támogatásra az a közoktatási intézményben a tankötelezettsége megszűnését követően tanulmányokat folytató

személy, akinél nincs olyan más személy (például mert a szülők meghaltak, vagy a gyámság megszűnt), aki az általános szabályok szerint igényelhetné az iskoláztatási támogatást.

A tankötelezettség főszabályként annak a tanévnek a végéig tart, amikor a gyermek betölti a 18. életévét. Ugyanakkor a 8. § (3) bekezdésében szabályozott körülmények a gyermek nagykorúvá válásához kötődnek. Mivel a személy saját jogán csak a tankötelezettségének végét követően jogosult a családi pótlékra, így keletkezhet néhány hónapnyi „űr”, amelyben a jogosult személyéről nem rendelkezik a törvény, ezért ki kell tehát mondani, hogy ebben az esetben a gyermek a nagykorúvá válását követően saját jogon jogosult a családi pótlékra.

A 68. §-hoz

A gyakorlatban előfordul, hogy a bíróság a gyermek elhelyezéséről akként dönt, hogy egyenlő időszakokban felváltva gondozzák a gyermeket a szülők. Ilyen esetben nem lehet megállapítani, hogy ki a családi pótlék jogosultja, hiszen annak egyik jogosultsági feltétele, hogy a szülő a gyermeket saját háztartásában nevelje. A Javaslat ezért lehetővé teszi a családi pótlék egyenlő arányban, de két jogosult számára történő folyósítását abban az esetben, ha a szülők bírósági döntés alapján megosztva, egyenlő időtartamokban gondoskodnak gyermekükről.

A 69. §-hoz

A családtámogatási törvény korábbi szabályai szerint a közoktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermek, aki után 18 éves korát megelőzően magasabb összegű családi pótlékot folyósítottak, a tanulmányai folytatásának ideje alatt ugyanolyan összegben volt jogosult családi pótlékra, mint nagykorúvá válása előtt. A hatályos szabályok szerint azonban nem egyértelmű, hogy ezen kedvezőbb elbírálás alá esnek-e azon nagykorú tanulók, akik bár egészségkárosodásuk mértéke nem éri el az 50%-ot (alapesetben felnőtt korúaknál ez a feltétele a magasabb összegű ellátásnak), de nagykorúvá válásukat megelőzően magasabb összegű családi pótlékra voltak jogosultak. A szabályozás célja, hogy újra egyértelművé tegye ezeknek a családoknak a magasabb összegű támogatás folyósítását a tanulmányok folytatásának idejére.

A 70. §-hoz

A módosítás a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény fogalmaival való összhang megteremtését szolgálja.

A 71. §-hoz

A Javaslat egyértelművé teszi, hogy a családjukból kiemelt, gyermekvédelmi szakellátásban élő (nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett) gyermekek esetében nem az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével és a védelembe vétellel érhető el a tankötelezettség teljesítése, esetükben ezek hatékonyan nem alkalmazható intézkedések. A gyermek családból való kiemelésének hátterében sok esetben a diszfunkcionálisan működő, kötelezettségeit nem teljesítő család, a magatartási zavarokat mutató gyermek áll. A problémák egyik eleme lehet, hogy a gyermek nem jár rendszeresen iskolába. A gyermekvédelmi gondoskodás kiemelt célja az ő esetükben annak elérése, hogy rendszeresen járjanak iskolába. E folyamathoz azonban idő kell, nem valószínű, hogy a családból való kiemelést követően azonnal rendeződik a probléma.

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének bevezetésével a jogalkotó a saját családjukban nevelkedő gyermekek szüleit kívánta rábírni arra, hogy járassák gyermekeiket iskolába. A családból

kiemelt, gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermekek gyámjainál az iskoláztatási támogatás felfüggesztése ugyanezzel az „ösztönző erővel” már nem bír. Egyrészt a gyermekotthon-vezetőknek, nevelőszülőknek jogviszonyukból, gyámi tisztségükből adódó kötelezettségük, hogy biztosítsák a gyermek tankötelezettségének teljesítését. Másrészt szigorú elszámolással tartoznak, illetve ellenőrzés alatt állnak a tekintetben, hogy a gyermek után járó ellátásokat valóban a gyermekre költötték-e el. Esetükben tehát nem kell attól tartani, hogy az iskoláztatási támogatást nem a gyermek szükségleteire fordítják.

Amennyiben a nevelésük alatt álló gyermeknél hosszabb távon sem sikerül elérniük a rendszeres iskolába járást, az ő „szankcionálásukra” nem az iskoláztatási támogatás felfüggesztése, hanem egyéb eszközök állnak rendelkezésre (nevelőszülői jogviszony megszüntetése, gyámi tisztségből való felmentés). A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermekeknél ezért nem indokolt az iskoláztatási támogatás felfüggesztése, ahogyan a javítóintézetben nevelt vagy büntetés-végrehajtási intézetben lévő, gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermeknél, valamint a szociális intézményben elhelyezett gyermeknél sem.

A 72. §-hoz

A Javaslát a gyermekgondozási segély folyósítási idejét két évről három évre állítja vissza. Az ikergyermekek esetében továbbra is a tankötelessé válás évének végéig, míg a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermekek esetében 10 éves korig jár a gyermekgondozási segély.

A 73. és 76. §-okhoz

A gyermekgondozási segély mellett folytatható keresőtevékenység szabályainak változásával összhangban módosulnak a nagyszülői gyermekgondozási segélyre vonatkozó rendelkezések is. A nagyszülő keresőtevékenységet továbbra is csak a gyermek harmadik életévének betöltését követően, azonban napi 4 óra helyett heti 30 órát meg nem haladó időtartamban folytathat.

A 74. §-hoz

A Javaslát bevezeti az örökbefogadói gyermekgondozási segély jogintézményét. A módosítás lehetővé teszi, hogy a 10. életévét még be nem töltött gyermek örökbefogadását követően az örökbefogadó szülők valamelyike 6 hónap időtartamban akkor is igénybe vegye a GYES-t, ha az általános szabályok szerint (a gyermek életkora miatt) arra már nem, vagy 6 hónapnál rövidebb időre lenne jogosult. Az örökbefogadói GYES-ben részesülő személy heti 30 órát meg nem haladó időtartamban folytathat keresőtevékenységet.

A 75. §-hoz

A Javaslát heti 30 órában korlátozza a gyermekgondozási segély mellett folytatható kereső tevékenység időtartamát. Az otthon végzett munka esetében a kereső tevékenység folytatásának továbbra sincs időbeli korlátja. Két speciális jogosult kör, a nagyszülők, illetve az örökbefogadói GYES-ben részesülők esetében a Javaslát eltérő szabályokat tartalmaz.

A 77. §-hoz

A gyermekgondozási segély folyósítási idejének visszaállításával összhangban a gyermeknevelési támogatást (GYET) újra a legkisebb gyermek hároméves korától lehet majd igénybe venni, hiszen a GYES folyósítása ezzel az időponttal szűnik meg. A GYET mellett

végezhető kereső tevékenység időtartamát – összhangban a GYES mellett folytatható kereső tevékenységre vonatkozó szabályozással – a Javaslat 30 órában határozza meg.

A 78. §-hoz

Az Alkotmánybíróság a 123/2010. (VII. 8.) AB határozatában mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapított meg amiatt, hogy a jogalkotó nem szabályozta azonos feltételek szerint az anyákat megillető jogosultságokat, és ezzel kizárta az anyasági támogatásra jogosultak köréből azokat, akik bár az anyasági támogatás jogosultsági feltételeit teljesítik, de mivel nem tartoznak a Cst. hatálya alá, mégsem lehet azt számukra megállapítani. A mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére az Alkotmánybíróság 2010. december 31-i határidőt szabott.

A Javaslat az Alkotmánybíróság döntésének megfelelően előírja, hogy az anyasági támogatást a Magyar Köztársaság területén jogszerűen tartózkodó, és a terhesgondozáson való részvétel feltételét teljesítő anyáknak állampolgárságra tekintet nélkül biztosítani kell.

A 79. §-hoz

A módosítás az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével kapcsolatos pontosító rendelkezéseket tartalmaz, megteremtve az összhangot a Gyvt. vonatkozó rendelkezéseivel.

A 80. §-hoz

A módosítás lehetővé teszi a családtámogatási ügyben hatáskörrel rendelkező szerv számára, hogy a jogosult heti munkaidejére vonatkozó adatot kezelje. Az adatra az egyes gyermekgondozási támogatások mellett folytatható keresőtevékenység időkorlátja betartásának ellenőrizhetősége érdekében van szükség.

A 81. §-hoz

A Cst. módosításával kapcsolatos átmeneti szabályok kimondják, hogy a gyermekgondozási segély folyósítási időtartamának 3 évre történő visszaállítása vonatkozik azokra a gyermekekre is, akik 2010. április 30-át követően, azaz a GYES folyósítási idejét két évben meghatározó törvény hatályba lépését követően, és e törvény hatályba lépését megelőzően születtek.

A Javaslat 2010. augusztus 30-ára visszamenőleges hatállyal biztosítja, hogy a közoktatási intézményben tanulmányokat folytató gyermek, aki után 18 éves korát megelőzően magasabb összegű családi pótlékot folyósítottak, a tanulmányai folytatásának ideje alatt ugyanolyan összegben legyen jogosult családi pótlékra, mint nagykorúvá válása előtt, függetlenül attól, hogy egészségkárosodásának mértéke eléri-e az 50%-ot.

A 82–83. §-okhoz

A módosítás a Cst.-n belüli összhang megteremtését szolgáló, illetőleg szövegpontosító rendelkezéseket tartalmaz. Tartalmazza továbbá az eljárási határidők munkanap helyett naptári napban történő megállapítása szempontjából szükséges módosításokat.

A 84–87. §-okhoz

A Kormány által alapított közalapítványokkal és alapítványokkal kapcsolatos időszzerű intézkedésekről szóló 1159/2010. (VII. 30.) Korm. határozat által előírt felülvizsgálati eljárás megállapításai alapján szükséges intézkedésekről szóló kormányhatározat szerint a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány megszűnik, és céljainak megvalósítására, feladatának további ellátására többségi részesedéssel, közhasznú szervezetként nonprofit gazdasági társaságot kell alapítani. A fogyatékos személyek sportjának támogatási módja, amelyre eddig a szabályozás szerint közalapítványi közreműködéssel került sor, szintén változik. Ezért a Fot.-ban szereplő közalapítványokra vonatkozó rendelkezések ennek megfelelően módosulnak.

A tervezet tartalmazza továbbá a Fot. kisebb pontosítását, mely szerint fogyatékosági támogatásra nem csak az a súlyosan fogyatékos személy nem jogosult, aki magasabb összegű családi pótlékban részesül, hanem az sem, aki után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak. E pontosítás nyomán a fogyatékosági támogatás és a családi pótlék együttfolyósítási tilalma következetesen érvényesül.

Az eljárási határidők munkanap helyett naptári napban történő egységes megállapítása céljából a tervezetben a Fot. ez irányú módosítása is szerepel.

A 88–91. §-okhoz

A Jtv. módosításának egyik célja a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott közalapítványra történő hivatkozások módosítása a közalapítvány megszüntetéséről és feladatainak nonprofit kft. útján történő ellátásáról szóló kormánydöntés okán.

Másrészt a Jelnyelvi Tolmácsok Országos Névjegyzékére (a továbbiakban: Névjegyzék) vonatkozó szabályok kiegészülnek a tolmácsok kötelező továbbképzésére, valamint szakmai gyakorlatára vonatkozó rendelkezésekkel. Ehhez kapcsolódóan a Névjegyzékből való törlés esetei is kiegészülnek azon esetekkel, amikor a tolmácsok a továbbképzésen való részvételi, vagy a szakmai gyakorlatra vonatkozó kötelezettségüknek nem tettek eleget. Ezen túl a miniszeri rendelet megalkotására vonatkozó felhatalmazó rendelkezések is kiegészítésre kerülnek a Névjegyzéken szereplő jelnyelvi tolmácsok kötelező továbbképzésére, szakmai gyakorlatára, és az azok bejelentésével, ellenőrzésével, igazolásával kapcsolatos szabályok megalkotására történő felhatalmazással. Az állam vagy a közszolgáltatást nyújtó szervek által finanszírozott, vagy az oktatással összefüggésben szervezett szóbeli vizsgák során biztosított jelnyelvi tolmácsolás folytatásához szükséges feltételek szigorítása a tolmácsolás szakmai színvonalának növekedését eredményezi, mely az azt igénybe vevő siket, nagyothalló vagy siketvak személyek számára a részükre biztosított szolgáltatás minőségének javulását jelenti. A szakmai követelmények következetes érvényesülése miatt egyúttal nő a jelnyelvi tolmács szakma társadalmi elismertsége is.

Emellett a szabályozás kiegészül azzal a rendelkezéssel, amely szerint, ha a jelnyelvi tolmács a tevékenységének szüneteltetését kéri, akkor ezt a tényt, valamint a szüneteltetés időtartamát a Névjegyzéken, valamint az annak alapján a Névjegyzéket vezető hatóság honlapján közzétett adatok között fel kell tüntetni. A Névjegyzéket vezető hatóság a Névjegyzékben nyilvántartja továbbá a jelnyelvi tolmácsolási tevékenység folytatásához szükséges továbbképzésre és szakmai gyakorlatra vonatkozó előírások teljesítésével kapcsolatos adatokat is.

A 92–93. §-okhoz

A rendelkezések az egyes szociális és munkaügyi tárgyú törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2010. évi XXXIX. törvény módosítását tartalmazzák. Az Alkotmánybíróság 51/2010. (IV. 28.) AB határozata és ezzel összefüggésben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2009. évi CXX. törvény hatályba nem lépéséről, valamint az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi LXXIII. törvény értelmében az új Polgári Törvénykönyv (új Ptk.) eredetileg 2011. január 1-jétől hatályba lépő rendelkezései sem lépnek hatályba. Sem az AB határozat, sem a fenti törvény nem rendezte viszont az egyes ágazati törvényeknek az új Ptk.-val összefüggő már kihirdetett módosításainak a „sorsát”. A Javaslat keretében ezért rendelkezni kell arról, hogy a szociális tárgyú törvényeknek, az Flt.-nek, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek, valamint a Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvénynek az új Ptk.-hoz kapcsolódó, a 2010. évi XXXIX. törvénnyel kihirdetett módosításai 2011. január 1-jétől nem lépnek hatályba.

A 94. §-hoz

A Javaslat módosítja az Flt.-nek az önkormányzatok feladataira vonatkozó rendelkezését, figyelemmel a közfoglalkoztatás új rendszerének kialakítására, valamint arra, hogy a jövőben a rendelkezésre állási támogatást a bérpótló juttatás váltja fel.

A 95. §-hoz

A kormányzati struktúra változásából adódóan a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium és különös tekintettel az akciótervezésre feladat- és hatásköre, hogy a társadalmi felzárkózás érdekében kidolgozza és koordinálja azon szakpolitikákat, amelyek a foglalkoztatás bővítését célozzák. A Nemzetgazdasági Minisztérium feladat- és hatásköre, hogy kidolgozza a Kormány foglalkoztatás-politikai koncepcióját és ellássa a foglalkoztatáspolitikai koordinációjával kapcsolatos feladatokat, továbbá programokat dolgoz ki a munkaerőpiacon hátrányos helyzetben lévők foglalkoztatására, valamint a foglalkoztatási válsághelyzetekből adódó kedvezőtlen munkaerő-piaci hatások csökkentésére. E körben az NGM ellátja a közfoglalkoztatási formák rendszerének működtetésével kapcsolatos feladatokat, rendelkezik a munkahelyteremtést, illetve a közmunka támogatását elősegítő fejezeti kezelésű előirányzatok felett, a jogszabályok keretei között rendelkezik a Munkaerőpiaci Alap felett, figyelemmel kíséri a foglalkoztatási folyamatokat, elkészíti a munkaerő-keresletre és kínálatra vonatkozó prognózisokat. Indokolt, hogy ennek a feladatváltozásnak megfelelően a Munkaerőpiaci Alap Irányító Testületében a kormány oldal összetétele is módosuljon oly módon, hogy abban egy tag jelölésére a társadalmi felzárkózásért felelős miniszternek legyen hatásköre.

A 96. §-hoz

A Javaslat módosítja az álláskeresői járadék összege kiszámítására vonatkozó szabályt. Az Flt. szabályai szerint az álláskeresői járadék összegét az álláskeresővé válást megelőző négy naptári negyedévben elért munkaerőpiaci járulék alapja havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani. A törvény nem rendelkezik arról, hogy a havi átlagos összeg kiszámítása milyen módszer szerint történik. A Javaslat kiegészíti az Flt. szabályát az erre vonatkozó rendelkezéssel.

A 97. §-hoz

A Javaslat ösztönzi az álláskeresőket arra, hogy a lakó-tartózkodási helyüktől eltérő helységben vállaljanak munkát. A Javaslat lehetővé teszi a törvény alapján járó összeg azonnali kifizetését egy összegben, ha az álláskereső az álláskeresői járadék folyósítási idejének kimerítését megelőzően a lakóhelyétől, tartózkodási helyétől eltérő helyen vállal munkát.

A 98. §-hoz

A Javaslat kibővíti az Flt. szabályait arra vonatkozóan, hogy az álláskeresőként való nyilvántartás szünetelésére mely esetekben kerülhet sor. Erre azért van szükség, mert a nyilvántartásba vétel és a nyilvántartásból való törlés szabályait is az Flt. tartalmazza.

A 99. §-hoz

A közfoglalkoztatás új rendszerének megfelelően a Javaslat keresztülvezeti a törvényen a kisebb jelentőségű fogalmi módosításokat.

A 100. §-hoz

A § a közfoglalkoztatás új rendszeréből következő hatályon kívül helyező rendelkezéseket tartalmaz.

A 101. §-hoz

A módosítást a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény módosuló rendelkezéseivel való összhang megteremtése indokolja.

A 102. §-hoz

A Javaslat átvezeti a közfoglalkoztatás új rendszerének megfelelően, a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvényben a szükséges módosításokat.

A 103. §-hoz

A Javaslat Záró rendelkezések alcímében kerül sor a hatálybalépés és a hatályvesztés megállapítására.